

“8800 OP KINDERKOERS”

Spelen, leren en amuseren!

CORNEILLIE FEMKE	ORTHOPEDAGOGIE
DECOCK JULIE	MAATSCHAPPELIJKE VEILIGHEID
DELRUE JUSTINE	ORTHOPEDAGOGIE
DEMEY HANNE	TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE, SCHOOL EN PEDAGOGISCHE PSYCHOLOGIE
DE KERPEL LANA	MAATSCHAPPELIJK WERK
HOSSEEL JORUNN	TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE, SCHOOL EN PEDAGOGISCHE PSYCHOLOGIE
JANSSENS MARIE-FLORE	TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE, KLINISCHE PSYCHOLOGIE
REMAUT SHANIA	TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE, KLINISCHE PSYCHOLOGIE

BACHELORPROEFBEGELEIDER: DENUWELAERE MIEKE

ACADEMIEJAAR: 2023-2024

“8800 OP KINDERKOERS”

Spelen, leren en amuseren!

CORNEILLIE FEMKE	ORTHOPEDAGOGIE
DECOCK JULIE	MAATSCHAPPELIJKE VEILIGHEID
DELRUE JUSTINE	ORTHOPEDAGOGIE
DEMEY HANNE	TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE, SCHOOL EN PEDAGOGISCHE PSYCHOLOGIE
DE KERPEL LANA	SOCIAAL WERK
HOSSEEL JORUNN	TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE, SCHOOL EN PEDAGOGISCHE PSYCHOLOGIE
JANSSENS MARIE-FLORE	TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE, KLINISCHE PSYCHOLOGIE
REMAUT SHANIA	TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE, KLINISCHE PSYCHOLOGIE

BACHELORPROEFBEGELEIDER: DENUWELAERE MIEKE

ACADEMIEJAAR: 2023-2024

Dit product kwam tot stand in het kader van de bachelorproef van Corneillie Femke, Decock Julie, Delrue Justine, Demey Hanne, De Kerpel Lana, Hosseel Jorunn, Janssens Marie-Flore en Remaut Shania. In functie van het behalen van het diploma bachelor Orthopedagogie, Maatschappelijke Veiligheid, Toegepaste Psychologie en Sociaal Werk aan de Hogeschool VIVES. Wil je graag gebruik maken van dit product, doe dit dan met respect voor de auteursrechten: vermeld steeds onze naam, neem contact op voor toelating om dit product ruimer te gebruiken: lane.dekerpel@telenet.be.

Voorwoord

Deze bachelorproef is geschreven door acht laatstejaarsstudenten uit het studiegebied Sociaal-Agogisch Werk aan de hogeschool VIVES, te Kortrijk. Door een proefproject uit te werken voor Stad Roeselare, werd er op zoek gegaan naar de noden van kinderen tussen zes en twaalf jaar tijdens opvangmomenten. Er werd een proefproject uitgewerkt dat kan dienen als voorloper van verdere pilootprojecten. Dit zijn ideeën die externen kunnen indienen om een oplossing te bieden aan een maatschappelijk probleem of uitdaging.

Voorafgaand zijn Studio Dott. en de opdrachtgever een onderzoek gestart. Hierop hebben wij voortgebouwd door zelf informatie te verzamelen. Door een tiental observaties bij basisscholen en buitenschoolse kinderopvang te doen en drie interviews af te nemen. Bij enkele organisaties: VOC Opstap VZW, Oranje VZW en Agentschap Opgroeien.

Onze groep bestaat uit verschillende studierichtingen. Op deze manier wordt er ingezet op interdisciplinair samenwerken. De betrokken opleidingen zijn sociaal werk, orthopedagogie, maatschappelijke veiligheid en toegepaste psychologie. In het laatste semester werd kennis verder aangereikt aan de hand van een gekozen keuzetraject. Er werden drie keuzetrajecten gevolgd. Deze waren “Jong geweld”, “Welbevinden bij kinderen en professionals” en “Herstelgericht en verbindend werken”.

De acht weken van samenwerking werden ervaren als intens, maar leerrijk. Het was een korte periode om ons te verdiepen in het thema, het proefproject uit te werken, te testen en te evalueren. Door de goede samenwerking was het mogelijk om dit te realiseren en een mooi resultaat af te leveren.

In dit voorwoord willen we graag enkele mensen bedanken. Om te beginnen Houthoofd Tina, onze opdrachtgever en projectleider van de werkgroep. Zij zorgde steeds voor een vlotte en flexibele samenwerking. Tina was nauw betrokken en volgde het proces van het proefproject van dichtbij op. Ze was regelmatig aanwezig voor overleg en gaf hierbij constructieve feedback. De communicatie tussen de groep en Tina verliep vloeiend. Vragen of mails werden steeds snel beantwoord.

Vervolgens willen we Denuwelaere Mieke bedanken om deze bachelorproef te begeleiden. Mieke was steeds bereikbaar om de groep bij te staan en ondersteuning te bieden. Ze was aanwezig tijdens het realiseren van het proefproject en gaf regelmatig feedback op de thesis. Daarnaast zorgde ze ervoor dat de positieve groepssfeer werd behouden. Dit volgde ze van dichtbij op.

We willen Degryse Ignace bedanken voor de vlotte samenwerking. Hij is directeur van ‘SBS De Octopus’ te Roeselare. We kregen de kans om op zijn school te observeren, het proefproject uit te testen, een sensibiliseringfilmje op te nemen en een permoment te houden. Hij stond open om in samenwerking met de school deel te nemen aan het proefproject. Daarnaast willen we de andere twee deelnemende scholen en directeurs Lammertijn Evelyn en Logier Kate bedanken voor de hartelijke ontvangst van het proefproject.

Jochen van de kopiedienst willen we bedanken voor het printen van de nodige documenten en het vriendelijke onthaal. Hij stond steeds meteen klaar om ons te helpen.

Graag willen we de scholen en buitenschoolse kinderopvangen te Roeselare bedanken die openstonden voor een observatie. Tot slot ook de medewerkers van de organisaties die bereid waren voor de afname van een interview.

We wensen u alvast veel leesplezier.

Opgemaakt door Corneillie Femke, Decock Julie, Delrue Justine, Demey Hanne, De Kerpel Lana, Hosseel Jorunn, Janssens Marie-Flore en Remaut Shania.

Hogeschool VIVES Kortrijk

Juni 2024

Abstract

Stad Roeselare zet volop in op het uitwerken van een kwalitatief aanbod aan opvang voor kinderen. Vanuit het BOA-decreet wil men tegen begin 2026 een uitgewerkt lokaal beleid hieromtrent. We willen met deze bachelorproef er mede toe bijdragen dat kinderen ontplooiingskansen krijgen en begeleiders tegelijkertijd ontlast worden. Daarnaast vinden we het belangrijk om rekening te houden met de noden en behoeften van de ouders bij het uitwerken van een kwalitatief en toegankelijk opvangaanbod.

Om hierop te kunnen inzetten, formuleerden we een centrale onderzoeksvraag die als volgt luidt; ‘Hoe kunnen we samen met Stad Roeselare buitenschoolse opvanginitiatieven versterken bij de implementatie van de doelstellingen van het BOA-decreet?’.

Met de centrale onderzoeksvraag in het achterhoofd, gingen we aan de slag met reeds verworven resultaten van onderzoeksbureau Studio Dott. Het bureau bevroegde verschillende actoren omtrent vijf mogelijke ideeën om te implementeren in opvanginitiatieven. We gingen aan de slag met één van deze ideeën. Uit het onderzoek blijkt dat kinderen van zes tot twaalf jaar de meeste spelprikkelers in de opvang missen. Vandaar dat er voor deze doelgroep werd gekozen.

Aan de hand van ons proefproject willen we voor een brede waaier aan gevarieerd spelmateriaal zorgen dat aantrekkelijk is voor onze doelgroep. Het proefproject resulteerde in de uitwerking van vier thematische wisseldozen. De vier gekozen thema's zijn: avontuurlijk buitenspelen, cultuur, hobby's en welbevinden. Deze werden geselecteerd uit een brainstormsessie met oog op de ontplooiing en ontwikkeling van onze doelgroep.

Om na te gaan of de dozen werken bij de kinderen, organiseerden we een testmiddag. Na deze testmiddag pasten we onze dozen aan, zodat de dozen effectiever ingezet kunnen worden. Daarna stelden we het systeem in werking. Gedurende drie weken werden de dozen uitgeprobeerd op drie scholen in Roeselare. De feedback vanuit de praktijk was positief.

De uitwerking van de wisseldozen dient als voorloper op mogelijke pilootprojecten in de toekomst. Aan de hand van verschillende sensibiliseringsmethoden; filmpje, persmoment ... zorgden we ervoor dat ons proefproject in de kijker werd gezet. Op deze manier probeerden we mensen warm te maken om zelf pilootprojecten in te dienen.

Tot slot stelden we adviezen en suggesties op voor Stad Roeselare. Dit aan de hand van vier grote clusters; inhoud dozen, wisselsysteem, implementatie en alternatieve uitwerkingen. Bij de verdere uitwerking van het BOA-decreet, dienen deze zaken in acht genomen te worden.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave

Probleemstelling	11
Aanleiding	11
Doelstellingen	11
Basisdoelstellingen	11
Uitgebreide doelstellingen	12
Afbakening	13
Onderwerp.....	13
Doelgroep	13
Tijd	14
Onderzoeksvragen	14
Centrale vraag.....	14
Deelonderzoeksvragen	14
Verkennde literatuurstudie	15
BOA-decreet.....	15
Motena.....	15
Opvanginitiatieven	16
Definitie buitenschoolse opvang	16
Aanbod van buitenschoolse opvang in Roeselare	16
Keuze van opvanginitiatief voor ouders/opvoedverantwoordelijken	17
Begeleiding in opvanginitiatieven	18
Verschil tussen begeleiders in de opvang op school, in een BKO en bij onthaalouders	18
Competenties bij begeleiders.....	18
Visie van kinderbegeleiders op de huidige opvang structuur	20
Wettelijke (on)aantrekkelijkheid functie kinderbegeleider	20
Organisatie buitenschoolse kinderopvang.....	20
Kindratio	21
Kwaliteitslabel	21
Veiligheid in de opvang.....	21
Definitie veiligheid	21
Risico's in de maatschappij.....	23
Toegankelijkheid in opvanginitiatieven	23
Actoren	25
Kinderen	25
Ouders	27

Begeleiders	29
Lokaal bestuur	29
Inclusie	30
Inclusieve samenleving.....	30
Schoolsegregatie.....	31
Inclusie realiseren in buitenschoolse opvanginitiatieven.....	32
Kind en jeugd vriendelijke stad Roeselare	33
Bataljong	34
Pilootprojecten	35
Definitie pilootprojecten	35
Vergelijkbare pilootprojecten	35
Studio Dott.	38
Studio Dott. en hun werking	38
Gehanteerde methodieken	38
Studio Dott. binnen de bachelorproef	39
Onderzoeksmethoden	40
Verkennde observaties opvanginitiatieven	40
Conclusie observaties	48
Interviews organisaties.....	49
VOC Opstap.....	49
Oranje VZW.....	50
Agentschap Opgroeien	51
Proefproject	52
Toelichting.....	52
Keuze thematische wisseldozen	54
Sensibilisering	56
Analyse thema's	56
Avontuurlijk buitenspelen	56
Cultuur	60
Hobby's	62
Welbevinden.....	63
Rapportage	66
Testmiddag.....	66
Avontuurlijk buitenspelen	66
Cultuur	68
Hobby's	69
Welbevinden.....	71
Conclusie testmiddag.....	72

Wisseldozen in werking	73
Observaties.....	73
Feedback begeleiders 12 juni	76
Advies en suggesties voor Stad Roeselare	79
Inhoud dozen.....	79
Visualisatie	79
Tastbaar materiaal	79
Instructies.....	79
Opdrachten.....	80
Verschillende niveaus.....	80
Omgeving.....	81
Richtlijnen.....	81
Milieuvriendelijkheid.....	81
Wisselsysteem	81
Implementatie	82
Alternatieve uitwerkingen	84
Besluit	88
Bijlagen.....	89
Brainstorm thematische wisseldozen.....	89
Feedback kinderen testfase.....	90
Draaiboek avontuurlijk buitenspelen	91
Draaiboek cultuur.....	124
Draaiboek hobby's	136
Draaiboek welbevinden	163
Foto's thematische wisseldozen	189
Avontuurlijk buitenspelen	189
Cultuur	190
Hobby's	191
Welbevinden.....	192
Bibliografie.....	193

Probleemstelling

Aanleiding

Veel gezinnen hebben moeite om werk en gezin te combineren. Dit voornamelijk wanneer school reeds om halfvier eindigt of op woensdagmiddag. Vaak is het een uitdaging om een keuze te maken tussen buitenschoolse opvang of activiteiten zoals sportclubs. Deze opties zijn niet altijd op elkaar afgestemd, waardoor de naschoolse opvang vaak de enige haalbare oplossing is. Vrijtijdsactiviteiten worden elders georganiseerd, waardoor niet alle ouders in staat zijn dit te regelen.

Om inzicht te krijgen waar kinderen en hun gezinnen behoefte aan hebben, voert Stad Roeselare een grootschalig participatieproject uit. Dit luidt als volgt: *'8800 op kinderkoers!'*. Dit proefproject streeft ernaar om kinderen gelijke kansen te bieden op vlak van vrijetijdsbesteding. Kinderen en ouders spelen een centrale rol in dit project. Het doel is om met hen samen oplossingen op maat te creëren en de opvang toegankelijker te maken.

In het najaar van 2023 zijn heel wat scholen, begeleiders en ouders reeds bevraagd via verschillende onderzoeksmethoden door het onderzoeksbureau Studio Dott.; een online enquête, een dagboekstudie, observaties en gesprekken met kinderen. Vlak voor de bachelorproefperiode gingen er co-creatiesessies door. Dit zijn sessies waar de verschillende betrokkenen samen op zoek gaan naar concrete ideeën voor de uitdagingen die naar voren kwamen tijdens de onderzoeken.

Tijdens deze bachelorproefperiode wordt één van deze ideeën omgezet naar een proefproject. Dit proefproject wordt daadwerkelijk uitgevoerd en vervolgens geëvalueerd. Hierdoor vormt men een basis voor langere projecten in de volgende schooljaren.

De uitwerking van deze langere projecten wordt gesubsidieerd vanuit de Vlaamse overheid. Door de implementatie van het BOA-decreet wordt er een groot budget vrijgemaakt. Deze subsidies worden toegekend aan het lokale bestuur om vervolgens te verdelen over de verschillende opvanginitiatieven te Roeselare. De projectleider BOA dient hiervoor tegen eind 2025 een onderbouwd advies voor te leggen aan het lokale bestuur, zodat Stad Roeselare klaar is om op 1 januari 2026 de subsidies te verdelen.

Doelstellingen

Basisdoelstellingen

Er wordt samen met de projectleider een proefproject geselecteerd vanuit de co-creatiesessies. Van hieruit wordt er nagedacht om een proefproject uit te werken. Er wordt contact gelegd met scholen, buitenschoolse kinderopvanginitiatieven en vrijetijdsaanbieders. Hierbij is de verwachting dat niet enkel het proefproject inhoudelijk wordt uitgewerkt, maar ook rekening wordt gehouden met de praktische zaken. Dit zoals de kostprijs, de communicatie met begeleiders en de ouders ... In samenwerking met de projectleider BOA, wordt er een budget voorzien bij het realiseren van het proefproject.

In het schooljaar 2024-2025 is het de bedoeling dat het proefproject verder wordt uitgevoerd. De verwachting is dat er op langere termijn wordt gedacht. De verschillende partners zullen tijdens de bachelorproef goed gehoord en gemotiveerd worden om deel te nemen aan het proefproject.

Het proefproject dient relevant en nuttig te zijn, zodat verschillende partners niet ontmoedigd zouden worden. Op die manier kan men de energie rond het BOA-decreet behouden.

Uitgebreide doelstellingen

Binnen het proefproject is het een meerwaarde om actief bij te dragen aan de effectieve uitvoering. Het opvangpersoneel ondersteunen, koppeling maken tussen hobby's en buitenschoolse opvang, kinderen begeleiden ... zijn hier voorbeelden van. Op die manier wordt het mogelijk om de visie te verruimen en na te gaan waar moet bijgestuurd worden. Het is hierbij een voordeel om het proefproject effectief in actie te zien.

Hoe doelstellingen bereiken?

Om de basisdoelstelling 'contact leggen met scholen, vrijetijdsaanbieders ...' te bereiken, zullen we één student aanwijzen die verantwoordelijk is voor het versturen van de e-mails en het beantwoorden van de telefoongesprekken. Er wordt hierbij als groep gezorgd dat de e-mails steeds samen worden opgesteld en dat deze student over de nodige contactinformatie beschikt. Er wordt dagelijks met de groep gecommuniceerd over alle informatie die we ontvangen.

Iedereen is vervolgens medeverantwoordelijk om ervoor te zorgen dat er rekening wordt gehouden met de praktische zaken en niet enkel de inhoudelijke uitwerking van het proefproject. Om dit te bereiken, wordt ervoor gezorgd dat de taken binnen de groep goed verdeeld worden en dat iedereen een bepaalde verantwoordelijkheid krijgt. We proberen zoveel mogelijk fysiek af te spreken om onze voortgang te bespreken. Op die manier kunnen problemen ook tijdig worden opgemerkt en aangepakt. Als groep wordt er gewerkt met een maand- en weekplanning, zo kunnen we afvinken wat er al gebeurd is.

We zullen in gesprek gaan met de projectleider BOA om na te gaan hoeveel budget er is om het proefproject uit te werken. Hiervoor maken we samen een bestelnota op voor de Stad Roeselare. Er wordt gezorgd voor een kwalitatief concept met bruikbare ideeën om het proefproject verder uit te voeren naar de toekomst toe. Wij gaan regelmatig met de projectleider samenzitten om de voortgang en ideeën voor te leggen.

Om te zorgen voor kwalitatieve insteken, treden we met zoveel mogelijk verschillende partners in gesprek. Er wordt oprecht en respectvol omgegaan met de begeleiders en organisaties om ervoor te zorgen dat de verschillende partners niet ontmoedigd worden. Hierbij zal er transparant en duidelijk over de projectdoelen en de verwachte bijdrage gecommuniceerd worden. Hun mening wordt volledig beluisterd met ruimte voor interactie. We staan hier met een open houding tegenover.

Een belangrijk doel dat we als groep vooropzetten, is het kunnen observeren van het proefproject in actie. Hierbij wordt rekening gehouden met de strakke deadlines. Er zal een duidelijke planning gemaakt worden met deadlines voor elke fase van het proefproject om dit realistisch te doen slagen. Er kunnen aanpassingen doorgevoerd worden in de planning, maar nog steeds met het beoogde einddoel in het achterhoofd.

Afbakening

Onderwerp

Tijdens deze bachelorproef wordt er een proefproject uitgewerkt in kader van het BOA-decreet. Eerst en vooral wordt er gewerkt aan de literatuurstudie om duidelijk te schetsen welke factoren van belang zijn voor het uitwerken van een proefproject. Hierbij werden documenten vanuit Stad Roeselare beschikbaar gesteld die voor het uitwerken van literatuur een hulp kunnen zijn. Daarin wordt het BOA-decreet verduidelijkt, net zoals wat Motena en Studio Dott. kunnen betekenen voor het proefproject.

Verder werden de verschillende opvanginitiatieven in Roeselare besproken, met aandacht voor hun voor- en nadelen, de wijze waarop de begeleiding en organisatie gerealiseerd worden en welke actoren die een actieve rol spelen binnen opvanginitiatieven. Tot slot wordt afgerond met de bespreking van inclusie, toegankelijkheid en gelijkaardige pilootprojecten in de buurt van Roeselare.

Na de literatuurstudie kijken we hoe de opvang op dit moment wordt georganiseerd in scholen en buitenschoolse opvanginitiatieven. Dit doen we aan de hand van observaties. Deze worden uitgebreid toegelicht in de thesis. Verscheidene organisaties werden bevraagd omtrent hun werking. Aan hen werd eveneens het proefproject voorgesteld en hierop werd feedback gegeven.

Uit een vooronderzoek van Studio Dott. kwamen 21 ideeën voor pilootprojecten naar voor, waarvan Stad Roeselare er vijf selecteerde. Deze ideeën zijn concepten die verfijnd worden door middel van een experiment. Deze worden uitgewerkt om aan de uitdagingen in opvang te voldoen.

Een voorbeeld van een concept is bijvoorbeeld het werken met weekprojecten. Op basis van verder onderzoek werd er gekozen om het idee 'thematische wisseldozen' uit te werken als proefproject. Aan de hand van gezamenlijke brainstormmomenten werd er gezocht naar thema's. Daaruit vloeiden deze verschillende thema's: avontuurlijk buitenspelen, cultuur, hobby's en welbevinden. De dozen werden op basis hiervan uitgewerkt en getest tijdens een middagpauze op een school te Roeselare. Hierna werden de dozen geëvalueerd en verder op punt gezet om daarna het proefproject in werking te laten treden. Op verschillende momenten werd geobserveerd hoe de dozen in ontvangst werden genomen binnen de opvanginitiatieven. Bovendien werd er in gesprek gegaan met de kinderen en de begeleiding met betrekking tot hun ervaringen en opinies.

Om het proefproject en pilootprojecten in de kijker te zetten, werd er een sensibiliseringsfilmpje opgenomen in samenwerking met Stad Roeselare. Dit filmpje werd verspreid via de sociale media van de stad. Aansluitend werd er een perstekst uitgeschreven met bijhorend persmoment.

Doelgroep

Het BOA-decreet is bedoeld voor alle kinderen en hun gezinnen. Deze doelgroep is zeer ruim. Uit observaties en vooronderzoek werd opgemerkt dat bepaalde leeftijdsgroepen spelprikkel missen tijdens de opvangmomenten. Het proefproject werd hier uitgewerkt voor kinderen van zes tot twaalf jaar. Peuters en kleuters kunnen hun aandacht moeilijk vestigen op een activiteit van lange duur. Daarnaast is spelen met leeftijdsgenoten niet altijd evident voor hen. Peuters en kleuters zoeken vooral de aanwezigheid van begeleiders op, waardoor zij niet betrokken waren in dit proefproject.

Het proefproject moet dienen als inspiratie voor scholen en buitenschoolse opvanginitiatieven om zelf pilootprojecten in te dienen, waardoor ook zij behoren tot de doelgroep. Op die manier kan de stad de subsidies herverdelen. Het is de bedoeling dat door de uitwerking en uitvoering van het proefproject, suggesties geformuleerd worden naar de stad toe. Dit biedt inzicht in hoe gelijkaardige projecten uitgewerkt kunnen worden.

De presentatie van het proefproject is voor iedereen toegankelijk, directie van scholen en opvangbegeleiders zijn hier zeker welkom.

Tijd

Het tijdsverloop om de bachelorproef uit te werken is van 29 april tot 21 juni 2024. Dit gaat om een totaal van acht weken.

Onderzoeksvragen

Centrale vraag

“Hoe kunnen we samen met Stad Roeselare buitenschoolse opvanginitiatieven versterken bij de implementatie van de doelstellingen van het BOA-decreet?”

Deelonderzoeksvragen

- Wat houdt het BOA-decreet in?
- Wat doet Motena?
- Welke opvanginitiatieven bestaan er al te Roeselare?
- Hoe wordt begeleiding in opvanginitiatieven gerealiseerd en wat is hierbij noodzakelijk?
- Hoe wordt de buitenschoolse kinderopvang georganiseerd?
- Hoe wordt veiligheid gewaarborgd in opvanginitiatieven?
- Hoe kan je toegankelijkheid installeren binnen een buitenschools opvanginitiatief?
- Welke actoren spelen een rol in het vrijetijdsaanbod?
- Wat is inclusie en hoe wordt het gerealiseerd in de praktijk?
- Met welke pilootprojecten uit de omgeving kunnen we de bachelorproef vergelijken?
- Wat is Studio Dott.?

Verkennde literatuurstudie

BOA-decreet

De volledige bachelorproef vloeit voort vanuit het BOA-decreet. BOA staat voor buitenschoolse opvang en activiteiten. Het is zo dat de Vlaamse overheid ernaar streeft om voor zowel alle kinderen als gezinnen, een geïntegreerd aanbod te voorzien van opvang en activiteiten. Om dit te kunnen bereiken, is het noodzakelijk dat alle lokale partners zo goed en zoveel mogelijk samenwerken. Dit gaat over de samenwerking tussen Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport, Welzijn ... De uitwerking en regie liggen in de handen van het lokaal bestuur. Zij krijgen de taak, om samen met de lokale partners, een lokaal buitenschools beleid uit te werken. (Stevelyck, 2024)

Het decreet heeft drie grote pijlers, die doelstellingen worden genoemd. Deze luiden als volgt;

1. Er worden speelmogelijkheden en ontplooiingskansen aangeboden aan kinderen, maar daarnaast ook keuzevrijheid en het recht op rust.
2. De mogelijkheid om werk, opleiding en gezin vlot te combineren wordt aangeboden aan ouders.
3. Het aanbod aan buitenschoolse opvang en activiteiten is zowel toegankelijk, als betaalbaar voor iedereen. Dit draagt bij aan inclusie en zo kan er gewerkt worden naar een harmonieuze samenleving.

Voor Stad Roeselare betekent dit dat ze met hun lokaal bestuur een beleid moeten uitwerken rond het aanbieden van buitenschoolse opvang en activiteiten, waarbij er rekening wordt gehouden met de drie grote pijlers.

Uiteraard wordt hier een budget aan gekoppeld dat wordt vrijgemaakt vanuit de Vlaamse overheid. Dit gaat om 800.000 euro.

Een beleid in elkaar steken is een hele puzzel. Dit moet door heel wat partijen worden goedgekeurd. Niet enkel het lokale bestuur is hierbij betrokken, maar ook de kinderbegeleiders, de lokale spelers ... en bovenal de kinderen zelf. Hierdoor ontstaan er uitdagingen in verband met het lokaal samenwerkingsverband.

Zo moeten de noden en interesses van kinderen en gezinnen binnen de scholen te Roeselare in kaart worden gebracht. Daarnaast wordt er samengewerkt met lokale spelers die elk hun eigen gedragen visie hebben. Tot slot moet er ook bijzondere aandacht besteed worden aan bepaalde groepen. Zo wordt er gedacht aan de kleuteropvang, kwetsbare gezinnen, kinderen met specifieke zorgbehoeften en het multifunctioneel gebruik van infrastructuur. (Stevelyck, 2024)

Motena

‘Motena is een zorgorganisatie met een gevarieerd aanbod aan zorgactiviteiten voor jong en oud, met roots in Roeselare’ (Motena, 2024). De organisatie van Motena uit zich in verschillende aspecten van het leven. Zo zetten ze zich in voor de allerkleinsten, maar ook voor ouderen. Hun visie bestaat eruit om mensen op de eerste plaats te zetten. Zo streven ze naar gastvrijheid, waarbij ze het belangrijk vinden om iedereen een glimlach te bezorgen.

Voor Stad Roeselare is hun organisatie een zeer belangrijke speler. De opvanginitiatieven ‘Kidz’ zijn hieruit ontstaan. Zij zorgen voor de opvang van heel wat kinderen. Naast het gewoonweg

aanbieden van opvang, staan ze erachter om een meerwaarde te bieden aan gezinnen. Zo willen ze ondersteuning bieden aan ouder en kind. Hiervoor werken ze samen met heel wat andere partners. Deze partners zijn; verantwoordelijken, gezinscoaches, kwaliteitscoördinatoren en gezinsconsulenten. Samen met hen bieden ze pedagogische ondersteuning op maat van elk gezin.

Dit komt tot uiting in de aanbieding van gespecialiseerde opvanginitiatieven. Naast de reguliere opvang aan nul- tot twaalfjarigen, is er ook Tip-Toe. Tip-Toe is een initiatief dat instaat voor de begeleiding van kleuters op maat. Dit gaat specifiek over kleuters met een zorgbehoefte die zich in een systeem van deeltijds schoollopen en deeltijdse begeleiding bevinden.

Zorgorganisatie Motena valt te linken met het BOA-decreet. Deze opvanginitiatieven krijgen een deel van het vrijgemaakte budget om tot een geïntegreerd aanbod van buitenschoolse opvang en activiteiten te komen. (Motena, 2024)

Opvanginitiatieven

Definitie buitenschoolse opvang

Een buitenschoolse opvang is een opvang voor schoolgaande kinderen. Men staat in voor de zorg van de kinderen voor en na school, ook tijdens de schoolvakanties. De grootte van de groep hangt af van hoeveel begeleiders er zijn en wat de leeftijd is van de kinderen. (Kind en gezin, z.d.)

Er zijn verschillende soorten opvanginitiatieven. Als eerste bestaat er opvang die georganiseerd wordt vanuit een school voor de kinderen die hier zijn ingeschreven. Dit is makkelijker voor ouders die hun kinderen niet kunnen brengen of halen tijdens de schooltijden. Daarnaast bestaan er buitenschoolse kinderopvangen (BKO's). Deze opvang is toegankelijk voor kinderen uit verschillende scholen. Als laatste zijn er ook onthaalouders. Dit zijn ouders die opvang aanbieden aan een groepje van maximum acht kinderen in hun eigen huis. Zij vangen de kinderen op voor en na school. (Departement zorg, z.d.)

Aanbod van buitenschoolse opvang in Roeselare

Via de opdrachtgever werd een Google Maps ter beschikking gesteld met de buitenschoolse opvanginitiatieven.

Binnen Roeselare zijn er vier opvanginitiatieven. Stad Roeselare telt veel scholen, de meeste hiervan voorzien opvang. Dit zowel voor, tijdens en na school. In Roeselare zijn er drie stedelijke basisscholen, een scholengroep Arkorum en twee Medisch Pedagogische Instituten.

In de kinderopvangwijzer is er een volledig aanbod van kinderopvangen in Roeselare. Per initiatief is er een fiche te vinden met meer informatie. Op deze fiches staat de leeftijd, type opvang, openingsuren, de locatie en het aantal vrije plaatsen. Op de beschikbare mogelijkheden kan er steeds gefilterd worden per regio en wanneer er een plek vrijkomt. Op die manier kan men op de dag van vandaag kijken of er op dat moment een plaats is. (*Kinderopvangwijzer Roeselare – West-Vlaanderen*, z.d.)

Keuze van opvanginitiatief voor ouders/opvoedverantwoordelijken

Ouders staan vaak voor een belangrijke beslissing om hun kinderen op te vangen in een bepaald opvanginitiatief. Deze keuze is vaak niet zo evident. Er komen heel wat zaken bij kijken die niet voor elke ouder vanzelfsprekend is.

De keuze van een bepaalde opvang is voor iedere ouder verschillend. Zo zijn er heel wat zaken waarmee rekening gehouden moet worden.

Om te beginnen vinden ouders de praktische kant zeer belangrijk in de zoektocht naar een geschikte opvang. Onder deze praktische kant worden drie grote clusters onderscheiden. Deze luiden als volgt;

1. De locatie van de opvang

Er kan aandacht worden gevestigd op de afstand van de woonplaats of werkplaats. Zo hebben sommige ouders de voorkeur dat de opvang op de weg naar hun werk ligt.

2. De openingsuren van de opvang

De openingsdagen van een opvang verschillen vaak. De ene ouder kan rekenen op familie, waardoor ze niet elke dag een opvang nodig hebben. Andere gezinnen hebben wel een volledige week opvangbeschikbaarheid nodig. Daarnaast hebben bepaalde gezinnen nood aan opvang in het weekend; denk maar aan ouders die tewerkgesteld binnen de zorg. Sommige opvanginitiatieven bieden geen vakantieopvang aan. Dit kan een drempel vormen om kinderen al dan niet in te schrijven.

3. De beschikbaarheid van de dichte context

Er zijn ouders die af en toe kunnen rekenen op familie of bekenden. Zij kunnen een extra hulp betekenen in het brengen/ophalen van de kinderen. Hierdoor is het vaak niet nodig om elke dag een opvanginitiatief in te schakelen.

Vervolgens is het financiële luik een groot aandachtspunt bij ouders. Afhankelijk van de opvang kan er gewerkt worden op basis van het inkomstentarium (afhankelijk van het inkomen) of met een vrije prijs. Dit betekent dat de opvang zelf hun prijs mag bepalen. Wanneer het inkomen onder een bepaalde inkomensgrens valt, kan er sprake zijn van verminderd tarief. Dit verminderd tarief wordt niet in elke opvang toegepast. Dit kan een belangrijk aspect zijn voor bepaalde gezinnen.

De kwaliteit van een opvanginitiatief is een volgend cruciaal punt. Zo bezit niet elke opvang een vergunning. Zonder vergunning, voldoet de opvang niet aan de kwaliteitsvoorwaarden (zie kwaliteitslabel). Baby's en peuters mogen niet worden opgevangen zonder vergunning. Daarnaast wordt er geen fiscaal attest opgemaakt voor de opvangkosten.

De opvoedingsaanpak is een essentieel aspect om in overweging te nemen. Ieder gezin heeft zijn eigen opvoedingsstijl en zoekt hier het meest aansluitende opvanginitiatief bij. Hiermee wordt bedoeld dat de pedagogische aanpak gelijkaardig is. Hoe zorgt de opvang er bijvoorbeeld voor dat het kind zich goed in zijn/haar vel voelt en ook gestimuleerd wordt in zijn/haar ontwikkeling?

Daarnaast kan er voorkeur gegeven worden aan een gezinsopvang (zoals een onthaalouder) of een groepsopvang (zoals een kinderdagverblijf). Voor ouders is het vaak noodzakelijk dat ze worden betrokken in het opvanggegeven. Inspraak kan een doorslaggevende factor zijn bij hun keuze. Uiteraard is de band met kinderbegeleiders en de verantwoordelijke(n) een fijne meerwaarde.

Tot slot kunnen de wachtlijsten heel lang zijn. Daardoor is het mogelijk dat ouders niet meteen de opvang vinden die aan al hun wensen voldoet. Daarom is het voor ouders belangrijk om goed na te denken over de aspecten die ze vooropstellen. Wettelijk zijn er enkele voorrangregels opgesteld. Zo moeten kinderopvangen met inkomstentarieven specifieke gezinnen of kinderen voorrang geven. De kinderopvangen met een vrije prijs kiezen zelf aan welke gezinnen of kinderen ze voorrang geven.

Bovenstaande elementen kunnen helpen in de zoektocht naar de geschikte opvang. Elk opvanginitiatief heeft voor- en nadelen. Deze zijn geheel afhankelijk van de voorkeur van de ouders. Verder in deze thesis wordt ingegaan op de verschillende profielen van ouders onder de resultaten van Studio Dott. (Opgroeien, 2024)

Begeleiding in opvanginitiatieven

Opvanginitiatieven dienen, vanzelfsprekend, begeleid te worden. In onderstaand stuk wordt dit verder toegelicht. Er wordt stilgestaan bij de competenties en visies van kinderbegeleiders.

Verschil tussen begeleiders in de opvang op school, in een BKO en bij onthaalouders

Onder kinderbegeleider wordt het volgende begrepen: iemand die verantwoordelijk is voor de begeleiding of verzorging van kinderen. Dit kan alleen of in groepsverband. Het is van belang om te weten dat er verschillende soorten kinderbegeleiders zijn die vervolgens tewerk gesteld worden op verscheidene plaatsen/organisaties.

Zo kan een kinderbegeleider tewerkgesteld zijn in een groepsopvang. Hier werkt men samen met andere kinderbegeleiders om de kinderen op te vangen.

Daarnaast kan men ook terecht bij een onthaalouder. Dit is een kinderbegeleider die kinderen opvangt in de eigen woning.

Vervolgens is het mogelijk dat een school over een kinderopvang beschikt. De scholen beschikken over een vergunning. Deze vergunning toont aan dat men het recht heeft om kinderen op te vangen. (Randstad, z.d.)

Competenties bij begeleiders

De competenties die als belangrijk worden geacht voor een ideale opvangbegeleider, zijn de volgende: men moet geschikt kunnen reageren op de (emotionele) leeftijd van het kind, een meerwaarde kan zijn om kennis omtrent ontwikkelingspsychologie te hebben. Vervolgens is een verwachting dat men een hart voor kinderen heeft en aandacht kan hebben voor hun emotionele behoeften, biedt bijvoorbeeld een troostende schouder en een luisterend oor aan als het kind er nood aan heeft.

Een belangrijke vaardigheid is dat men constructief kan samenwerken in teamverband en bijgevolg plichtsbewust is. Naast het samenwerken in team, wordt er zelfstandigheid verwacht. Zo moet je in staat zijn om zelf een invulling aan de opvang te kunnen geven. Sterke communicatieve vaardigheden worden hieraan gekoppeld. Zo is het belangrijk om in te zetten op goede communicatie tegenover ouders alsook op een vriendelijke manier in communicatie te treden met hen. (Houthoofd, 2023)

Vervolgens is het van belang dat een opvangbegeleider betrouwbaar is. Om deze betrouwbaarheid te kunnen garanderen, zijn opvangbegeleiders gebonden aan discretieplicht. Dit wordt als volgt omschreven: 'De discretieplicht houdt de verplichting in om bij het uitoefenen

van een ambt of een functie geen gegevens vrij te geven aan anderen dan diegenen die gerechtigd zijn om er kennis van te nemen. Het kan gaan om informatie over de patiënt of de cliënt. Het betreft ook informatie over de organisatie zelf; hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan interne werkingsregels van de organisatie.’ (Laveyt, z.d.)

Concreet betekent dit het volgende voor begeleiders in verscheidene opvanginitiatieven; elk personeelslid gaat discreet en zorgvuldig om met de informatie die hij/zij ontvangt in naam van de organisatie waarvoor hij/zij werkt. Het is zo dat er een plicht gekoppeld wordt aan het uitwisselen van bepaalde informatie tussen bijvoorbeeld collega’s. Wanneer de discretieplicht wordt geschonden, zijn hier geen strafsancties aan verbonden. Het kan worden aanzien als een ernstige tekortkoming die de verdere samenwerking bemoeilijkt of zelfs onmogelijk maakt. Hierbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan een ontslag om dringende redenen. (Laveyt, z.d.)

Verder is het interessant om te vermelden dat er vijftien basiscompetenties zijn van een kinderbegeleider. Deze worden opgedeeld in drie categorieën, namelijk: basishouding, samenwerken en kind. Binnen het luik basishouding gaat het voornamelijk over omgaan op een positieve manier met kinderen, ouders en collega’s, alsook andere betrokkenen. Het is van belang om observatiegericht tewerk te gaan en te kunnen reflecteren over de werking.

Wanneer het vervolgens gaat over samenwerken, duidt dit vooral op het feit dat de samenwerking met ouders belangrijk is. Ouders moeten steeds gezien worden als de eerste opvoeders.

Wanneer tot slot de laatste categorie van het kind in acht wordt genomen, kan dit als eerst worden opgedeeld in emotionele ondersteuning. Het is van belang om positieve contacten tussen de kinderen te stimuleren en hierbij grenzen te stellen. De sociaal-emotionele behoeften van het kind herkennen en hierop inspelen is een must. Naast de emotionele ondersteuning moet er rekening gehouden worden met educatieve steun. Hieronder wordt begrepen dat het stimuleren van elk kind in de ontwikkeling als belangrijk wordt geacht. Hierbij is het belangrijk om te vertrekken vanuit de gedachtegang dat elk kind talenten heeft. Daarnaast is het van belang om het kind te ondersteunen bij alle activiteiten die het onderneemt. Verder is zorgen voor een veilige, hygiënische en alsook gezonde omgeving essentieel voor kinderen.

Tot slot is er naast educatieve ondersteuning, het dagverloop. Dit houdt in dat het kind begeleid wordt bij aankomst in de opvang en dat ze worden bijgestaan tot op het einde van de dag. Onder dagverloop begrijpt men het volgende: begeleiden van eetmomenten en het organiseren van bewegingsmomenten alsook rustmomenten. Als laatst is het belangrijk om het kind te verzorgen in functie van al zijn noden/behoeften. (Kind en gezin, 2019)

'DE 15 BASISCOMPETENTIES VAN EEN KINDERBEGELEIDER.'

BASISHOUDING	SAMENWERKEN	KIND
<ul style="list-style-type: none">1 Gaat op een positieve, opbouwende manier om met alle kinderen, ouders, collega's en anderen.2 Observeert het gedrag van het kind, individueel en in groep, reflecteert hierover en stemt zijn handelen hierop af.11 Reflecteert over de werking en draagt bij tot het verbeteren van de kinderopvang.	<ul style="list-style-type: none">8 Werkt samen met ouders en erkent hen als eerste opvoeder.9 Werkt samen met anderen in functie van de opvang van het kind.10 Werkt samen, geeft feedback en maakt afspraken.	<p>EMOTIONELE ONDERSTEUNING</p> <ul style="list-style-type: none">5 Stimuleert positieve contacten tussen baby's en peuters onderling en stelt grenzen.6 Herkent de sociaal-emotionele behoeften van het kind en speelt hierop in <p>EDUCatieve ONDERSTEUNING</p> <ul style="list-style-type: none">3 Stimuleert elke baby/peuter in zijn ontwikkeling, gaat uit van zijn talenten en ondernemingszin.4 Ondersteunt het kind bij al zijn activiteiten.7 Zorgt voor een stimulerende, veilige, hygiënische en gezonde speelomgeving voor baby's en peuters. <p>DAGVERLOOP</p> <ul style="list-style-type: none">12 Begeleidt de kinderen bij hun aankomst en afhaalmoment.13 Bereidt baby- en peutermaaltijden, organiseert en begeleidt eetmomenten14 Organiseert rust- en bewegingsmomenten.15 Verzorgt de kinderen in functie van zijn behoeften.

Figuur: (Kind en Gezin, 2019)

Visie van kinderbegeleiders op de huidige opvang structuur

Wanneer getuigenissen van mensen uit het werkveld in acht worden genomen, worden volgende belangrijke zaken opgemerkt: opvangbegeleiders hebben vaak te veel kinderen per begeleider en zijn niet voldoende opgeleid in het omgaan met (bepaalde specifieke) problematieken. Men geeft aan situaties uit de hand te zien lopen, omdat er te weinig opgeleid personeel is. Dit valt ook op bij vrijwilligers. Ze krijgen geen (voor)opleiding en er wordt van hen verwacht dat ze meteen meedraaien in de opvang/praktijk. Hierdoor krijgen deze personen geen tools aangeboden om in de praktijk mee aan de slag te gaan. Dit terwijl er heel wat vaardigheden van hen verwacht worden in het werkveld.

Opvangbegeleiders geven aan dat opvang niet duurder mag worden. Als er bijvoorbeeld nog extra kosten aangerekend zouden worden voor activiteiten, zouden veel ouders afhaken volgens hen. (Houthoofd, 2023)

Wettelijke (on)aantrekkelijkheid functie kinderbegeleider

Wat betreft de (on)aantrekkelijkheid als functie van kinderbegeleider, zijn er een aantal aspecten die regelmatig terugkeren en worden aangegeven. Zo valt het op dat de job van kinderbegeleider onaantrekkelijker wordt door het uurrooster (onregelmatige uren) en het loon dat hieraan verbonden is. Het feit dat er steeds minder opgeleid personeel op de werkvloer staat, is een aspect dat regelmatig terugkeert. Er wordt aangegeven dat er een grote druk wordt ondervonden tijdens de opvang, die alsmaar blijft toenemen. De ruimtes kunnen dit vaak niet aan. (Houthoofd, 2023)

Organisatie buitenschoolse kinderopvang

Stad Roeselare houdt zich aan de richtlijnen van de Vlaamse Overheid voor de organisatie van buitenschoolse opvang. Om uit te leggen wat de overheid beschouwt als 'kwaliteitsvolle opvang', worden een aantal van deze afspraken uitgelegd.

Kindratio

Volgens de Vlaamse Overheid en Kind en Gezin is een goede opvang een omgeving die zo veilig en gezond mogelijk is, waar het kind zich thuis voelt en vrij kan spelen. Je kan dus vooral aan het kind zien of de opvang al dan niet kwaliteitsvol is.

De Vlaamse Overheid stelde een kindratio op. Dit is het maximumaantal kinderen die een kinderbegeleider mag opvangen op hetzelfde moment. Op deze manier is er voor elk kind voldoende individuele aandacht. De nieuwe kindratio moet tegen 2027 ingevoerd worden. Voor de doelgroep van het proefproject is de volgende mededeling belangrijk; voor een groep van acht oudere kinderen is telkens één begeleider voorzien. Bij gemengde leeftijdsgroepen is dit aantal zeven kinderen. (Opgroeien, 2023)

Kwaliteitslabel

Het Agentschap Opgroeien heeft in 2021 het kwaliteitslabel opgericht om de verschillende attesten van kwaliteitsvolle opvang te bundelen. Elke organisatie die kleuteropvang aanbiedt kan dit aanvragen. Opvanginitiatieven die voor de invoering al een erkenning, toestemming of attest van toezicht hadden, kregen automatisch het kwaliteitslabel.

De opvang krijgt verschillende voordelen door het kwaliteitslabel. Ten eerste is er een grotere kans dat ouders kiezen voor opvangen die het kwaliteitslabel dragen omdat dit een indicatie is van 'goede opvang'. Het is een betrouwbaar middel omdat ze aan voorwaarden moeten voldoen, regelmatig gecontroleerd worden en moeten aantonen dat ze de opvang correct kunnen organiseren. Het BOA-decreet is grotendeels gericht op kleuteropvang, minstens vijftig procent van het budget moet hieraan besteed worden. Hierdoor krijgen opvangen die zowel kleuteropvang als het kwaliteitslabel beschikken, financiële ondersteuning van het lokaal bestuur. Werknemers van de opvang hebben een voordeel aan het kwaliteitslabel, want onder de voorwaarden wordt er verwacht dat er aandacht besteed wordt aan goede werkomstandigheden en kansen voor hun competenties aan te sterken.

Het kwaliteitslabel wordt toegekend aan kleuteropvangen die voldoen aan volgende voorwaarden: organisatorisch beleid, toegankelijkheid, pedagogisch beleid, medewerkersbeleid en monitoring/evaluatie.

Naast het kwaliteitslabel zijn er nog twee algemene criteria om te beslissen of een organisatie goede opvang voorziet. Beide criteria moeten bekeken worden vanuit het perspectief van het kind. Men moet nagaan of het kind zich op zijn/haar gemak voelt in de opvang en of het betrokken en geïnteresseerd bezig is. Dit kan gezien worden aan meerdere zaken zoals bijvoorbeeld: voelt het kind zich op zijn gemak bij de begeleider van de opvang? Zal hij/zij spontaan iets gaan vragen aan de begeleider als hij of zij hulp nodig heeft? ... (Opgroeien, 2023)

Veiligheid in de opvang

De veiligheid in een opvang is noodzakelijk voor iedereen. Het is belangrijk dat elke betrokkene zich comfortabel voelt. Vandaag bevinden we ons dan ook in een jachtige maatschappij waarbij ouders een groot belang hechten aan de veiligheid van hun kinderen.

Definitie veiligheid

Ouders hechten over het algemeen veel belang aan veiligheid en voornamelijk aan die van hun kinderen. Dit kan gelinkt worden aan de intieme ouder die veiligheid vooropstelt. Hier wordt

verder in de thesis naar verwezen. Veiligheid wordt gezien als een containerbegrip. Dit betekent dat er geen algemene definitie bestaat die alles omvat.

Binnen veiligheid bestaan er twee componenten; de subjectieve veiligheid en de objectieve veiligheid. Deze concepten gaan over de feitelijkheden en het gevoel.

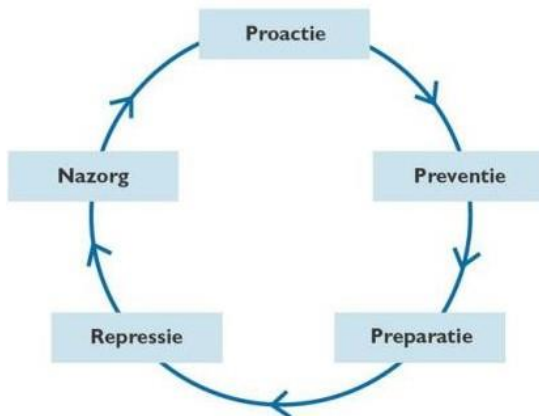
- Objectieve veiligheid kan worden gemeten en geteld aan de hand van verschillende methoden. Dit komt doordat er zich waarneembare situaties kunnen voordoen.
- Subjectieve veiligheid kan niet worden gemeten. Dit is het persoonlijk gevoel van mensen, bijvoorbeeld of men zich veilig voelt in de eigen omgeving. (Tieberghien, J & Deprins, F. 2022-2023)

Daarnaast is er nog het verschil tussen externe en interne veiligheid.

- Onder externe veiligheid kunnen de ouders worden geplaatst. Zij staan buiten de school en de organisatie. Hierdoor wordt bij hen gezorgd voor externe veiligheid.
- Onder de interne veiligheid kunnen de scholen en begeleiders worden geplaatst. Zij behoren tot de organisatie zelf. Hierbij besteden de scholen en begeleiders aandacht aan de veiligheid van de kinderen en de bezoekers die het schooldomein betreden. (Tieberghien, J & Deprins, F. 2022-2023)

Een school dient in samenwerking met een preventieadviseur een veiligheidsbeleid op te stellen. De aanpak die hiervoor het vaakst gehanteerd wordt, is deze van de veiligheidsketen. Dit bestaat uit de schakels: proactie, preventie, preparatie, repressie en nazorg. Deze vijf schakels sluiten nauw aan op elkaar. (Tieberghien, J & Deprins, F. 2022-2023)

Model integrale veiligheid (veiligheidsketen)

Door **proactief** aan de slag te gaan, wordt er een positief klimaat gecreëerd door de structurele oorzaken van onveilige situaties weg te nemen. Dit kan gaan door bijvoorbeeld te beslissen om aanpassingen te doen aan de inrichting van de speelruimtes. Door het wegnemen van de structurele oorzaken, kunnen incidenten worden voorkomen. Hierbij sluit men op voorhand een groot aantal risico's uit.

De **preventieve** schakel sluit nauw aan bij de proactieve schakel. Het verschil tussen beide is dat men bij de preventieve schakel op mogelijke risico's is voorzien. Daarnaast zorgt de preventieve schakel ervoor dat onveilige situaties die zich mogelijks kunnen voordoen, vroegtijdig worden opgespoord. Dit om de gevolgen ervan te beperken.

Door **preparatief** te werken, worden voorbereidingen getroffen om de onveilige situaties aan te pakken. Dit wordt uitgevoerd aan de hand van een opgesteld actieplan.

- Een actieplan is een plan van aanpak. Hier wordt in vermeld welke activiteiten en veranderingen/verbeteringen er zullen plaatsvinden, wie de verantwoordelijkheid draagt en op welke termijn het moet worden voltooid. Dit wordt opgemaakt door de organisatie in een schriftelijk document. (Marey, C. 2022-2023)

Bij de **repressieve** schakel wordt het actieplan uitgevoerd om de onveilige situaties tot een einde te brengen. De schade hierbij wordt zoveel als mogelijk beperkt die tijdens de situatie kan worden aangericht.

Bij **nazorg** heeft de onveilige situatie reeds plaatsgevonden. Hier staat de begeleiding in om het 'slachtoffer' te helpen en terug te keren naar een toestand van rust. Ze moeten hierbij rekening houden met de schade en proberen de gevolgen in te perken. Dit door aanpassingen te doen. (Tieberghien, J & Deprins, F. 2022-2023) (Deprins, F. 2021-2022)

Risico's in de maatschappij

Definitie van een risico

Een risico kan als volgt worden beschreven: de kans op gevaar of verlies. Hier komt de waarschijnlijkheid van de blootstelling aan gevaar en de omgeving van de schade of aantasting bij kijken. (Marey, C. 2022-2023)

Een opvang moet wettelijk een risicoanalyse opstellen om bepaalde gevaren te helpen voorkomen, bijvoorbeeld het verdwijnen van kinderen, levensbedreigende situaties ... In deze risicoanalyse moet er aandacht worden gevestigd op de draagkracht van elke medewerker, want hun gedrag heeft een grote invloed op het emotionele welzijn van de kinderen. Om ervoor te zorgen dat de kinderen zich zowel fysiek als emotioneel veilig voelen, is permanente begeleiding noodzakelijk. Dit uit zich in het actieve, auditieve en visuele toezicht.

Kind en Gezin spreekt over de drie A's van de risicoanalyse: aandacht, afweging en aanpassing.

1. Aandacht

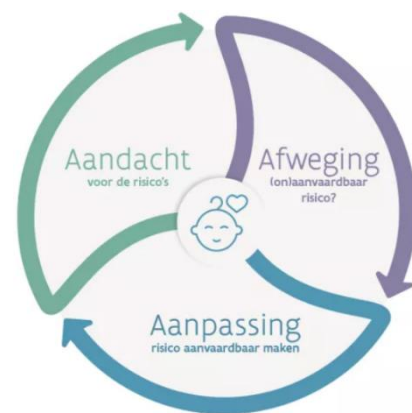
De A van aandacht wijst op de risico's en noden van kinderen. Mogelijke risico's kunnen zijn: gsm gebruik, gooien met voorwerpen, de manier waarop kinderen worden aangesproken ...

2. Afweging

Bij de A van afweging wordt de afweging gemaakt of het gaat om een (on)aanvaardbaar risico. Wanneer er zich een risico voordoet moet er zich worden afgevraagd of er speel-of ontwikkelingskansen aanwezig zijn en of de meerwaarde hiervan groter is dan de kans op foute afloop.

3. Aanpassing

Tot slot wijst de A van aanpassing op het aanvaardbaar maken van het risico. Is er bijvoorbeeld nood aan extra toezicht, is er een opleiding nodig, is de aanpassing haalbaar ...?

FIGUUR: (KIND EN GEZIN, 2023)

Verder bestaan er actielijsten die kunnen dienen als ondersteuning bij het opmaken van een risicoanalyse. Deze actielijsten omvatten volgende thema's: binnen, buiten, kwaliteitsvol handelen, omgevingsfactoren, slapen, verzorging en ziekte. (Kind en Gezin, 2023)

Toegankelijkheid in opvanginitiatieven

In kader van het BOA-decreet, richt één van de drie doelstellingen zich op het feit dat een buitenschoolse opvang toegankelijk en betaalbaar moet zijn voor iedereen. (Houthoofd, 2023) Deze bachelorproef zal aan de hand van deze doelstellingen een proefproject ontwikkelen.

Daarom is het belangrijk om de oorzaak te achterhalen waarom het nu moeilijker gaat. Om aan deze doelstelling te voldoen, moet eerst de term gedefinieerd worden en moet er criteria opgesteld worden om te beslissen wanneer een buitenschoolse kinderopvang als toegankelijk beschouwd wordt.

Het Agentschap Integratie en Inburgering stelde negen criteria op die een invloed hebben op hoe toegankelijk een organisatie, project of dienst is. Deze negen B's worden gebruikt als basis om aan te tonen wat 'toegankelijk zijn' kan inhouden. Wanneer er op alle negen B's positief wordt geantwoord, kan er geconcludeerd worden dat het project of de dienst toegankelijk is voor de doelgroep.

Bereikbaarheid

Bereikbaarheid verwijst naar de maatregelen die een organisatie neemt om haar diensten toegankelijk te maken voor het publiek, zowel qua locatie, tijd en fysieke toegankelijkheid.

Beschikbaarheid

Beschikbaarheid wijst naar hoe makkelijk het aanbod beschikbaar is en of er mogelijke drempels zijn zoals wachtlijsten of administratieve obstakels.

Betaalbaarheid

In welke mate is de kost van het aanbod een uitdaging? Dit wordt verder gezien dan enkel de financiële kost. De psychologische kost of de inspanning die geleverd moet worden om deel te nemen aan het aanbod zijn ook een onderdeel van betaalbaarheid.

Bruikbaarheid

Hoe doelmatig is het aanbod voor de gebruiker? In hoeverre voldoet het aan de behoeften, ook van specifieke doelgroepen?

Begrijpbaarheid

Hoe duidelijk is de informatie over het aanbod? Zou een potentiële gebruiker zelf kunnen beslissen of het aanbod voor hen waardevol kan zijn met de beschikbare informatie? Communiceer je als organisatie op een manier dat iedereen het kan begrijpen?

Betrouwbaarheid

In hoeverre zien de gebruikers de organisatie, project of dienst als betrouwbaar? Dit heeft een invloed op de mentale drempels om deel te nemen aan het aanbod. Een voorbeeld hiervan is de angst voor eventuele vooroordelen van anderen.

Bekendheid

Is de organisatie, project of dienst met hun bijhorend aanbod gekend bij de doelgroep die bereikt wil worden?

Begripvol

Is er culturele sensitiviteit? In welke mate wordt erkend dat iedereen vanuit een ander uitgangspunt en visie naar een situatie kijkt? Door begrip te tonen aan de leefwereld van anderen, kan de drempel om deel te nemen verlagen?

Betreedbaarheid

Mag de gebruiker deelnemen aan het aanbod met zijn hele aspect van identiteit of moet de deelnemer zich aanpassen?

De projectleider BOA deed een omgevingsanalyse bij het bestaande aanbod van buitenschoolse opvang in Roeselare met een sterkte-zwakteanalyse per doelstelling. Door verschillende actoren te bevragen, kon ze duidelijk de bevindingen in kaart brengen voor elke doelstelling. Deze specifieke bevindingen over de noden komen vanuit interviews met basisscholen, opvanginitiatieven, aanbieders, opvangbegeleiders en geïnteresseerden die op de Kick-off dag aanwezig waren. Om toegankelijkheid beter te situeren in de probleemstelling, is het relevant om deze resultaten mee te nemen in het proefproject om zo doelgerichter te werken. Op deze manier wordt er rekening gehouden met de mening van de doelgroep en wordt de feedback geïntegreerd die eerder werd gegeven rond de toegankelijkheid van opvang.

De eerste bezorgdheid van de actoren is de kwetsbaarheid van kinderen met een zorgnood. Op dit moment is hier nog weinig aandacht voor in de opvang. Daarnaast is de financiering van de opvang een tweede bezorgdheid. De inkomsten komen uit verschillende hoeken en niet alle soorten opvangen krijgen subsidies van Stad Roeselare. Ook zijn er vaak niet-betaalde facturen voor de opvang door ouders, wat ervoor zorgt dat er minder middelen beschikbaar zijn om kwaliteitsvolle opvang te organiseren.

Het organiseren en plannen van opvang wordt vaak ervaren als een grote uitdaging. De infrastructuur moet vaak gedeeld worden onder verschillende organisaties, waarbij de opvang gezien wordt als een commercieel gegeven. De bereikbaarheid van de opvang is belangrijk voor de scholen. Daarbij wordt er afgevraagd of ouders bereid zijn om hun kind eventueel van een verdere afstand op te willen halen. Hierbij moet worden bekeken of de schoolomgeving veilig genoeg is voor kinderen die oversteken of ouders die met de fiets komen. Uit de bevraging kwam het voorstel om eventueel met externe diensten samen te werken en hoe dit zo toegankelijk mogelijk kan worden gemaakt. Op dit moment is er een gebrek aan inspraak en participatie over het aanbod en de mogelijkheden van de opvang. Als laatste bevinding willen ze graag dat de opvangbegeleider nog meer kan dienen als schakelpersoon tussen ouders en leerkrachten. (Houthoofd, 2023)

In de uitwerking van het proefproject wordt rekening gehouden met de toegankelijkheid volgens bovenstaande criteria en de gegeven bevindingen van de doelgroep.

Actoren

Het is belangrijk om te schetsen wie allemaal betrokken is in opvanginitiatieven, want dit zijn niet enkel kinderen. Ouders, begeleiders en het lokaal bestuur zijn ook belangrijke actoren die niet mogen worden vergeten.

Kinderen

Spelen voor kinderen

Kleuters vertonen intrinsieke motivatie voor avontuur en uitdagingen. Dit is cruciaal voor hun ontwikkeling. Deze leeftijdsgroep engageert zich graag in activiteiten die gebruik maken van diverse materialen en laten zich vaak meeslepen door hun fantasie. Het is essentieel om kleuters voldoende vrijheid te bieden, zodat ze kunnen experimenteren, ontdekken en hun verbeeldingskracht volledig kunnen benutten.

Kleuters willen de wereld op spelende wijze ontdekken. Voor een kleuter is het interessanter om zelf dingen te gaan maken. Zo kunnen ze gaan experimenteren met materialen en leren ze verschillende technieken te gebruiken. Het proces van het maken is belangrijker dan het eindproduct.

Voor jonge kleuters is het vaak moeilijk om hun aandacht lang op één taak te vestigen. Daarom blijven ze meestal niet lang bij hetzelfde spel en wisselen ze dikwijls van activiteit. Bij oudere kinderen lukt het beter om zich een langere tijd op één taak te focussen. Deze doelgroep geeft de voorkeur aan spel in kleinere groepjes.

Het is voor een kleuter moeilijk om materiaal te delen met anderen. Vanaf de leeftijd van drie jaar komt de kleuter volgens Sigmund Freud in de fallische fase. Ze zijn dol op rollenspellen, door in de rol van bijvoorbeeld mama, dokter of leerkracht te kruipen, leren ze de wereld beter begrijpen.

Bij kleuters is het belangrijk om opmerkzaam te zijn. Een kleuter zit vol energie, maar ze voelen niet altijd goed aan wanneer ze vermoeid worden. Door die vermoeidheid hebben ze meer moeite om zich te concentreren en kunnen ze minder goed overweg met prikkels. Het is als begeleider belangrijk om aandacht te hebben voor hun gedrag en in te schatten wanneer ze nood hebben aan een pauze.

Ook lagereschoolkinderen vinden fantasiespel interessant. Ze krijgen meer interesse voor het dagdagelijkse leven. Fantasiespel is een vorm van spelen waarbij het kind voorwerpen gebruikt alsof ze iets anders zijn. Ze overschrijden de grenzen van de realiteit en doen alsof ze iemand anders zijn. Deze vorm van spelen wordt ook symbolisch spel of dramatisch spel genoemd. (Valkenburg; 1992)

Het lagereschoolkind verwerft nieuwe motorische vaardigheden en experimenteert hiermee. Deze doelgroep heeft behoefte aan veel bewegingsruimte en aan buitenspel. Werken met verschillende thema's en opdrachten die ze zelf mogen invullen, wekt hun creatieve geest en werkt inspirerend.

Het lagereschoolkind vindt zijn leeftijdsgenoten belangrijk. Er worden groepjes gevormd die samen spelen. Ze houden van spanning, uitdaging, fysieke inspanningen en avontuur. Er is sprake van zowel samenwerkingsspelen als competitie spelen. (Meulemans, 2021)

Naast het actief spelen, vindt het lagereschoolkind ook passievere activiteiten leuk. Dit gaat over bijvoorbeeld tv kijken, aan de computer zitten, lezen ... (Kind en Gezin, 2024)

Ontwikkeling van kinderen

Kleuters zijn kinderen van drie tot zes jaar. Op lichamelijk vlak verandert er veel. Door de rijping van de linkerhersenhalft, leert het kind beter praten, denken, redeneren ... Door de rijping van de rechtse hersenhalft, leert de kleuter patronen herkennen, verwerven ze ruimtelijk inzicht ...

Hun grove motoriek verbetert naarmate ze experimenteren met balans en evenwicht. Daarnaast ontwikkelen hun fijne motorische vaardigheden zich verder, waarbij ze aan de slag gaan met puzzelen, knippen, plakken, het leren vasthouden van mes en vork ... Tekenen is heel belangrijk in de kleutertijd; het is een manier om hun gevoelens uit te drukken, het zorgt voor plezier, het kan een communicatiemiddel zijn, hun ruimtelijk inzicht wordt gestimuleerd ... Rond de leeftijd

van vier jaar worden hun tekeningen herkenbaar. Vanaf de leeftijd van vijf jaar zijn hun tekeningen herkenbaar en goed, enkel het perspectief ontbreekt. In de kleutertijd is er sprake van egocentrisme, dit betekent dat de kleuter enkel op zichzelf is gericht en geen aandacht heeft voor de behoeften van een ander.

In deze fase van de ontwikkeling worden zinnen langer, complexer en krijgen ze een grammaticale structuur. De woordvolgorde wordt beter. Stotteren komt vaak voor bij kleuters. Als ouder kan men de taal bij het kind stimuleren door het kind veel te laten praten en fouten te corrigeren door het juist te herhalen.

Kleuters hechten veel waarde aan hun bezittingen, waardoor ze jaloers kunnen zijn als een ander kind met speelgoed speelt waar ze zelf mee wilden spelen. In de kleutertijd ontwikkelt het geweten zich. De kleuter gaat normen gaan verinnerlijken en leert uit zichzelf gewenst gedrag te stellen. Er ontstaat een spiegelend bewustzijn, waarbij de kleuter het morele kompas van de ouders of opvoedingsverantwoordelijke overneemt.

In de kleutertijd ontstaan vriendschappen; het kind leert delen, zijn beurt afwachten, samenwerken ... (Meulemans, 2021) De vriendschappen die ontstaan, worden bepaald door wat de andere kinderen leuk vinden en door veel samen te spelen. De kleuter is nog te egocentrisch om betekenisvolle vriendschappen aan te gaan. (Dejonkheere, 2018)

Lagereschoolkinderen hebben de leeftijd tussen zes tot twaalf jaar. In deze fase van de ontwikkeling leren kinderen zwemmen, fietsen ... Hun fijne motoriek leren ze verbeteren door bijvoorbeeld te schrijven en een pen correct vast te houden. De oog-hand coördinatie wordt beter. Op cognitief vlak is het kind in staat om mentale bewerkingen uit te voeren; ze laten zich niet misleiden door hoe de werkelijkheid op het eerste gezicht lijkt. Het lagereschoolkind heeft niet enkel oog voor het eindresultaat, maar ook voor de stappen die men moet doorlopen om tot een eindresultaat te komen.

Het geheugen van het kind wordt beter. Het werkgeheugen rijpt verder, informatie wordt opgeslagen door regelmatig te herhalen en het kind leert geheugenstrategieën gebruiken.

Kinderen kiezen hun vrienden op basis van karaktereigenschappen, wat betekent dat ze hun eigen vrienden selecteren. (Meulemans, 2021)

Ouders

Ervaring kinderopvang

Voordelen die ouders en kinderen ondervinden van een voorschoolse opvang is dat er vriendjes/klasgenoten aanwezig zijn. De kinderen komen terecht in een gekende omgeving waarbij de begeleiders ook gekend zijn. Er is routine en structuur aanwezig. Ouders zijn zeker dat hun kind op school geraakt. De kinderen kunnen de dag rustig of actief starten naargelang hun behoefte.

Uiteraard zijn er ook minder goede ervaringen met de voorschoolse opvang. Zo zijn er een aantal kinderen die niet altijd even goed kunnen omgaan met de drukte. Soms zijn er negatieve ervaringen met begeleiders. Bepaalde scholen hebben geen overkoepelde speelplaats, waardoor kinderen in de winter buiten moeten spelen. Sommige ouders vinden dat er te weinig

begeleiding aanwezig is, waardoor ze bedenkingen hebben als het gaat over de veiligheid van hun kind.

Positieve ervaringen met de middagpauze voor ouders en kinderen is dat er sprake is van een langer speelmoment. De kinderen hebben de kans om samen met hun vrienden te eten. In sommige scholen is er een dommel- of slaapklas aanwezig en de oudere leerlingen kunnen helpen met de begeleiding.

De middagpauze duurt soms te lang, waardoor er ruzies kunnen ontstaan op de speelplaats. De kinderen worden soms opgejaagd om snel te eten. Dit wordt als negatief ervaren door ouders. Tijdens de middagpauze zijn er vaak weinig pedagogische opgeleide begeleiders aanwezig.

Tot slot de naschoolse opvang. Net zoals in de voorschoolse opvang vinden ouders het positief dat kinderen terecht komen in een gekende omgeving met gekende begeleiders. Er is structuur en routine aanwezig. Er is mogelijkheid tot vrij spel en er zijn vriendjes of klasgenoten aanwezig.

Minder positieve ervaringen zijn dat er voortdurend kinderen opgehaald worden, waardoor het niet mogelijk is om diepgaande spellen te spelen. Oudere kinderen missen spelprikkelers en moeten zichzelf vaak bezighouden, waardoor ze duidelijk tekenen van verveling vertonen. De naschoolse opvang vindt vaak plaats in refters. Deze ruimtes nodigen niet uit om tot spel te komen. Ouders vinden tenslotte dat de prijs van de opvang niet afgestemd is op het budget van het gezin.

De ideale kinderopvang

Ouders willen kwalitatieve pedagogische begeleiding in de opvang. Daarnaast ijveren ze voor een kindgerichte werking en dat er ingespeeld wordt op de persoonlijke noden van het kind. Ouders willen dat de vrijetijdsactiviteiten gekoppeld zijn aan de schooluren en de opvang. Op die manier kunnen kinderen na school onmiddellijk hun hobby uitoefenen. Hierdoor krijgen kinderen de kans om te proeven van verschillende hobby's. Daarnaast maakt dit de planning voor ouders makkelijker.

Ouders verwachten dat hun kind actief deelneemt aan de opvang zodat de kinderen niet het gevoel hebben dat ze aan het wachten zijn op hun ouders. (Studio Dott., 2024)

Verwachtingen kinderopvang

Studio Dott. deed onderzoek naar de verwachtingen van ouders naar een kinderopvang toe. De noden en behoeften van ouders werden in kaart gebracht en vormden de basis. Hieruit kwamen vijf verschillende ouderprofielen met elk hun eigen invulling.

1. Meerwaardezoeker

Dit type ouders verwachten dat de opvang een meerwaarde biedt voor de ontwikkeling van hun kinderen. Ze hopen dat hun kind zich verder kan ontplooien en ontwikkelen op verschillende gebieden.

2. Plezierjager

Hierbij willen ouders voornamelijk dat hun kind plezier beleeft in het opvanggebeuren en dat hij/zij er zichzelf kan zijn.

3. Intieme ouder

Deze ouders hechten heel wat belang aan de veiligheid in een opvang. Hiermee wordt zowel de fysieke als mentale veiligheid bedoeld.

4. **Onregelmatige ouder**

Wanneer de nood hoog is, willen deze ouders dat hun kind meteen in een opvang terecht kan.

5. **Praktische planner**

Heel wat gezinnen hebben hun eigen planning. Voor dit type ouders is het vooral belangrijk dat hun planning vlot kan worden afgestemd met de planning van de opvang. Dit moet voor regelmaat zorgen. (Studio Dott., 2024)

Begeleiders

Een opvanginitiatief draait naast betaalde en gekwalificeerde begeleiders voor een groot deel op vrijwilligers. Toch zijn er enkele verschillen tussen beiden.

Vanzelfsprekend worden vrijwilligers vergoed op basis van een vrijwilligersvergoeding. Dit wil zeggen dat ze geen loon krijgen en ook niet worden belast op deze inkomsten. Begeleiders met de juiste kwalificaties, die in loondienst werken en dus een arbeidsovereenkomst hebben, ontvangen een salaris waarop belastingen moeten worden betaald.

Om de vereisten te vergelijken, werden er enkele websites met vacatures bekeken. Er is een groot verschil op te merken bij de taakomschrijving en het profiel van de sollicitant. Kinderopvang Ferm werd als voorbeeld gebruikt bij het profiel van een vrijwilliger. De omschrijving luidt als volgt; 'Je gaat graag met kinderen om, je woont in de omgeving en je begrijpt en spreekt goed Nederlands want je hebt veel contact met kinderen, ouders en collega's.' (Vlaams steunpunt vrijwilligerswerk, 2024)

Bij het profiel van een betaalde en gekwalificeerde begeleider komen er niet veel zaken bij, maar de kwalificatie is een belangrijk op te merken punt. Zo is er een volledig overzicht van kwalificaties te vinden op de website van Kind en Gezin waaraan voldaan moet worden om te mogen solliciteren. Het is zo dat medewerkers die in een kinderopvang werken, ten laatste op één april 2024 officieel gekwalificeerd moesten zijn, om zo optimale en kwaliteitsvolle opvang te kunnen garanderen. Deze kwalificaties worden behaald via een diploma, ervaringsbewijs of een certificaat. (Kind en Gezin, 2023)

Uit een gepubliceerd overzicht van Kind en Gezin valt af te leiden dat het minimum kwalificatiebewijs afhankelijk is van de gevolgde opleiding onder toezicht van onderwijs of van werk en sociale economie. Zo wordt er een verschil gemaakt tussen het secundair onderwijs, graduaatsopleidingen van het hoger onderwijs, bacheloropleidingen van het hoger onderwijs en masteropleidingen. (Kind en Gezin, 2023)

Indien de sollicitant een opleiding volgde onder toezicht van werk en sociale economie, gelden andere vereisten. Het gaat hier bijvoorbeeld over het volgen van een erkend traject bij SYNTRA. (Kind en Gezin, 2023)

Bovenstaande informatie is voor opvanggroepen tot maximum achttien plaatsen.

Lokaal bestuur

De uitwerking van het BOA-decreet wordt in de handen gelegd van het lokale bestuur. In dit geval komt deze taak dus te liggen bij het lokale bestuur van Stad Roeselare.

Een lokaal bestuur staat dicht bij de burgers. Dit bestuur is actief op verschillende domeinen. Het eerste domein is de lokale veiligheid. Dit gaat over het bestrijden van overlast, politie, brandweer ... Daarnaast is er het domein welzijn. Dit slaat op wonen, bijzondere jeugdzorg, kinderopvang ... De andere domeinen zijn: burgerzaken, cultuur en sportbeleid, omgeving en lokale economie. (VMSG, z.d)

In Roeselare is er een relevante adviesraad, deze heet 'Lokaal Overleg Kinderopvang Roeselare'. Deze raad is voor de opvang voor kinderen van nul tot drie jaar. Ook wel 'LOKOR' afgekort. Deze raad is samengesteld met vertegenwoordigers van aanbieders van kinderopvanginitiatieven. In dit overleg wordt er advies verleend en gegeven. Eén van de adviezen uit het overleg gaan omtrent het opmaken van beleidsdoelstellingen. Er wordt echter enkel advies gegeven op vraag van het lokaal bestuur als het gaat over beleidskeuzes. LOKOR kan zelf ook advies geven aan het lokale bestuur op andere domeinen.

Het doel van LOKOR draait rond het samenbrengen van alle actoren die deel uitmaken van een kinderopvang. Zo kunnen ze elkaar informeren, het aanbod op elkaar afstemmen en samenwerken om lokale noden in kaart te brengen en vervolgens aan te pakken. Dit overleg is ingesteld voor kinderopvang voor kinderen van nul tot drie jaar. (Lokaal Overleg kinderopvang Roeselare, 2015)

Inclusie

Vaak wordt geprobeerd om verschillen te reduceren, terwijl het juist essentieel is om deze te benutten. In dit proefproject is het belangrijk om rekening te houden met elk kind. Inclusie biedt een veilige en ondersteunende omgeving, ongeacht de achtergrond of capaciteit van kinderen. Gelijke kansen, sociale cohesie en respect voor diversiteit worden bevorderd, wat essentieel is voor de ontwikkeling van empathie en begrip.

Inclusieve samenleving

In een inclusieve samenleving wordt de waarde van elk individu benadrukt, ongeacht de verschillen. Het streven naar gelijke rechten en kansen voor iedereen staat hier centraal. Het is belangrijk om te weten dat niet alleen mensen met een beperking worden aangemoedigd om deel te nemen, maar ook dat alle voorzieningen toegankelijk zijn voor iedereen. Zowel onderwijs als huisvesting, reizen ... Iedereen moet de mogelijkheid hebben om zelfstandig deel te nemen aan de maatschappij. Dit kan bereikt worden door individuele aanpassingen, maar idealiter zou de samenleving zo moeten worden ingericht zodat deze aanpassingen niet nodig zijn. (wijzijnMEO, 2023)

Mensen denken vaak dat iedereen hetzelfde behandelen eerlijk is voor iedereen. Echter is dit niet zo. Niet iedereen heeft hetzelfde nodig. Door individuele aanpassingen kunnen mensen vaak al gelijk functioneren. Dit wordt verduidelijkt door volgende figuur.

Zelfde behandeling

Gelijke voet

Inclusie

(wijzijnMEO, 2023)

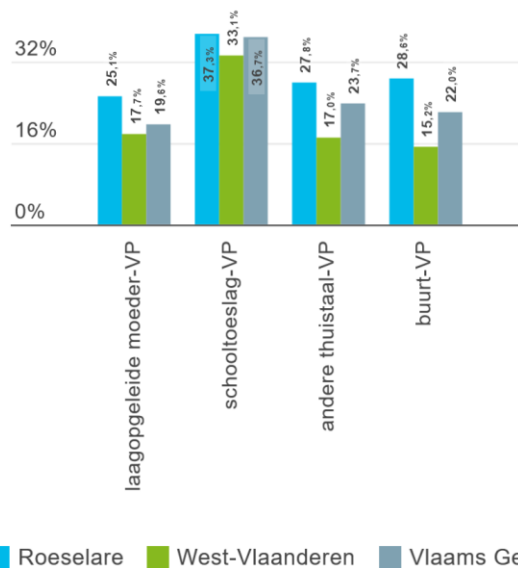
Voor het uitwerken van het proefproject moet hierbij worden stilgestaan. Het is van belang om ieder individu apart te beschouwen en niet vanuit een algemene conclusie alle kinderen op dezelfde manier te behandelen.

Schoolsegregatie

Schoolsegregatie verwijst naar de ongelijke verdeling van kinderen over scholen. Dit kan voortvloeien uit factoren zoals het opleidingsniveau van ouders, etnische achtergrond, of culturele en religieuze achtergrond. (Universiteit van Amsterdam, 2021)

Om schoolsegregatie te meten, zijn er verschillende methoden. 'Dissimilarity Index' is één van de meest gebruikte methodes. De Dissimilarity Index meet de segregatie tussen leerlingengroepen op basis van verschillende achtergronden binnen het onderwijs zoals: migratieachtergrond, ouderlijk opleidingsniveau en inkomen. Dit helpt bij het analyseren van integratie of concentratie van leerlingen in scholen binnen verschillende gemeenten en onderwijsniveaus, dit is van belang voor het ontwikkelen van een inclusief beleid. (Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 2022)

In Roeselare wordt schoolsegregatie aan de hand van vier kenmerken vergeleken met andere regio's; laagopgeleide moeders, schooltoeslag, andere thuistaal en de buurt. Uit de grafiek valt meteen af te leiden dat Roeselare in vergelijking met andere steden in Vlaanderen hoger scoort. De factor 'schooltoeslag' is aanzienlijk hoger dan de vergelijkbare andere kenmerken. (Provincies.incijfers.be - Databank, z.d.)

Figuur grafiek (*Provincies.incijfers.be - Databank, z.d.*)

Inclusie realiseren in buitenschoolse opvanginitiatieven

Inclusie in een buitenschoolse opvang kan worden gerealiseerd door diverse strategieën en benaderingen zoals beschreven in de handleiding ‘Inclusie van kinderen met specifieke zorgbehoeften’. Hieronder worden de belangrijkste zaken benoemd voor het realiseren van een buitenschoolse opvang. Aan de hand van deze benaderingen wordt er gewerkt aan het creëren van een inclusieve omgeving, waar kinderen met en zonder specifieke zorgbehoeften en noden samen kunnen spelen en leren.

Er wordt ingezet op het inclusiemodel dat zich richt op de sterktes en mogelijkheden van een kind in plaats van het deficitmodel (die focust op wat de kinderen niet kunnen). Door in te zetten op het inclusiemodel, ook wel diversiteitsmodel genoemd, worden kinderen met specifieke zorgbehoeften gewaardeerd als persoon en welkom geheten in de reguliere kinderopvang. Het ontwikkelingsprobleem van het kind wordt niet als een afwijking gezien, eerder als een verschil.

Ouders worden actief betrokken bij de observatie en bespreking van de behoeften van hun kinderen. Dit kan gezien worden als een vorm van bondgenootschap. ‘Dialog met ouders wil de zorg en de vragen die er zijn over een kind, gemeenschappelijk maken’ (VBJK, 2007), is één algemene regel. Het is een stapsgewijs proces waarin vermoedens, vragen en onzekerheden openlijk kunnen worden gedeeld.

Om ervoor te zorgen dat kinderen zich veilig en welkom voelen, is er normaliter een intakeprocedure voorzien. Ouders beslissen zelf voor welke opvang ze kiezen en welke informatie ze doorgeven. Het is belangrijk om tijdens de eerste gesprekken goed te luisteren naar de ouders, want elke ouder heeft individuele bezorgdheden, vragen ... De ene zal dit explicieter vermelden dan de ander. Deze intakeprocedure wordt gevolgd door een kennismakingsprocedure. Het is een wenperiode in aanwezigheid van de ouder, wat zorgt voor een gevoel van emotionele veiligheid. Op die manier kan het kind rustig kennis maken met de nieuwe omgeving.

Een zorgvuldige planning en begeleiding is noodzakelijk bij de integratie van kinderen met specifieke zorgbehoeften. Het is belangrijk dat kinderen erkenning, waardering ... krijgen. Het organiseren van activiteiten, aanpassingen in de omgeving ... die aansluiten bij de mogelijkheden

en interesses van de kinderen bevorderen het positieve zelfbeeld. Op die manier zullen kinderen zich aanvaard voelen.

Rolduidelijkheid en overgangen is een punt waar heel wat aandacht op wordt gevestigd. Het is belangrijk dat elke begeleider op de hoogte is van de huidige situatie, met eventuele veranderingen voor het kind. Hierdoor is een regelmatige bijeenkomst nodig. Om een gestructureerde aanpak te hanteren en misverstanden te voorkomen, heeft elke begeleider een duidelijke rol en verantwoordelijkheid. De overgang van thuis naar opvang kan op die manier door een vaste begeleider worden begeleid. Dit creëert een veilige en vertrouwde omgeving voor het kind. (VBJK, 2007)

Kind en jeugdvriendelijke stad Roeselare

Een stad of gemeente kan ernaartoe werken om het label van 'kindvriendelijke stad' te verkrijgen. Dit label verwijst naar het feit dat het lokale bestuur van de stad ernaar streeft om alle rechten van het kind zoals omschreven in het kinderrechtenverdrag te realiseren. Daarnaast probeert de stad of gemeente deze kinderrechten te implementeren doorheen alle beleidsdomeinen. (Kindvriendelijke steden en gemeenten, z.d.)

Dit label krijgt een gemeente niet zomaar. Er worden vier uitgangspunten voorop gezet om te kunnen spreken van een kindvriendelijk beleid. Deze worden als volgt omschreven:

1. Het is belangrijk dat kinderen niet enkel gezien worden als 'de toekomst' maar dat ze bovenal gezien worden in het hier en nu. Ze moeten dus als volwaardige medeburgers worden beschouwd, die ook het recht hebben om op een actieve manier vorm te geven aan de samenleving.
2. Het kindvriendelijke label beperkt zich niet tot één levensdomein. Kindvriendelijkheid uit zich in verschillende levensdomeinen en wordt daarom ook een horizontaal beleid genoemd waarbij er op een integrale manier wordt gewerkt.
3. De kinderrechten op zich zijn niet het doel. Deze kunnen worden gezien en gehanteerd als schakel naar verandering. Kinderrechten worden steeds binnen een reële context gezien. Aangezien kindvriendelijkheid een dynamisch en veranderlijk proces is waarbij nieuwe aspecten en uitdagingen voortdurend opduiken.
4. Kindvriendelijkheid wordt beschouwd als een maatstaf voor de kwaliteit van een lokaal beleid dat de leefbaarheid voor iedereen verbetert. Door het beleid af te stemmen op de behoeften van de meest kwetsbare burgers, waaronder kinderen, wordt ervoor gezorgd dat alle inwoners er baat bij hebben. Dit helpt bij het creëren van een toegankelijke, inclusieve en duurzame samenleving. (Kindvriendelijke steden en gemeenten, z.d.)

Het label kan verkregen worden door de goedkeuring van een jury. Na deze goedkeuring mag de stad zich voor zes jaar lang een kindvriendelijke stad noemen. Na drie jaar komt de jury opnieuw langs voor de stand van zaken en evaluatie. (Kindvriendelijke steden en gemeenten, z.d.)

De steden en gemeenten die in hetzelfde laureatenjaar het label verdienden, worden door de ledenorganisatie 'Bataljong' uitgenodigd. Bataljong organiseert intervisiemomenten waarop informatie wordt gegeven en uitgewisseld omtrent de komende procedurestappen na de verdienste van het label. (Kindvriendelijke steden en gemeenten, z.d.)

De stad Roeselare beschikt over het label van 'kind- en jeugdvriendelijke stad' sinds 2020. Dit wil dus zeggen dat de stad alle rechten van kinderen en jongeren toepast in alles wat ze doen en

organiseren. De stad doet dit met volgend uitgangspunt: ‘Met een brede jeugdreflex denken we aan hen bij elke beslissing die we maken. Zo werken we samen aan een stad waar kinderen en jongeren graag zijn, een stad waar ze zichzelf kunnen zijn en zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen. De stad luistert naar alle kinderen en jongeren en nodigt ze uit om actief samen te werken aan het Roeselare van de toekomst.’ (Stad Roeselare, z.d)

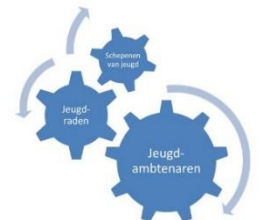
De stad gaat vaak met kinderen en jongeren in gesprek. Op die manier worden ze bewust van de leefwereld van de jongeren. Zo denken ze samen na over keuzes die moeten gemaakt worden en passen ze deze aan indien nodig. Momenteel lopen er projecten zoals; ‘toekomst #VANRSL’, ‘den Overdracht’ ... waarbij de stad luistert naar de wensen van kinderen en jongeren. Er is een jeugdraad waarin er advies kan worden gegeven rond de beslissingen die een invloed uitoefenen op jongeren. Hun stem wordt dus duidelijk gehoord. Dit is zeer belangrijk voor de stad. De kinderen en jongeren krijgen de kans om te participeren en actief te gaan meehelpen bij de uitvoering van vele projecten. (Stad Roeselare, z.d.)

Bataljong

Bataljong is een bijzonder relevante organisatie om te integreren in deze thesis. Hun werking luidt als volgt: ‘Bataljong verbindt en inspireert voorvechters van sterk beleid voor jonge inwoners’. (Bataljong, 2024) Deze verbinding en inspiratie wordt aangeboden aan onder andere leden van de jeugdraad, jeugdambtenaren en schepenen van jeugd. Ze staan hiernaast in voor de promotie van de troeven van een kind- en jeugd vriendelijk beleid, waarbij ze de belangen van de stad of gemeente gaan behartigen.

Hun voornaamste doel is het versterken van kinderen en jongeren, maar ook politici en ambtenaren bij het voeren van een inclusiever en effectiever lokaal beleid voor deze doelgroep.

Hun werking wordt met de volgende afbeelding verduidelijkt. De tandwielen zijn hun drie kernspelers waarop er wordt ingezet. Als deze drie mooi draaien, worden ze de motor van hun stad of gemeente, maar ook van een breed jeugdbeleid. (Bataljong, 2024)

Wanneer er gesproken wordt over lokaal jeugdbeleid, ziet Bataljong drie fundamentele opdrachten voor lokale besturen. Deze worden als volgt uitgelegd;

1. **‘Voer een breed lokaal beleid voor kinderen en jongeren’**

Het is zo dat kinderen en jongeren tellen voor gemiddeld 30% van alle inwoners in een gemeente. Ondanks ze geen officieel stemrecht hebben, krijgen ze als volwaardige burger een stem. Niet alleen op vlak van vrije tijd, maar ook op andere domeinen zoals mobiliteit, het milieu ... Als dit wordt verwezenlijkt, wordt er gesproken over een brede jeugdreflex.

2. **‘Garandeer beleids participatie van kinderen en jongeren’**

Een lokaal beleid is pas geslaagd indien kinderen en jongeren participeren. Hierbij is inspraak op een laagdrempelige manier een must. Er moet voortdurend in dialoog worden getreden over het beleid met de jeugdraad. De jeugdraad moet gezien worden als de structurele vertolker van de stem van jonge inwoners. Tot slot moet er ruimte gegeven worden aan de initiatieven van kinderen, jongeren en hun verenigingen om de samenleving mee vorm te geven.

3. 'Regisseeer het vrijetijdsaanbod voor kinderen en jongeren'

Het regisseren van vrije tijd duidt op heel wat verschillende sectoren zoals sport, jeugd, cultuur ... Indien er zich problemen of hiaten in het aanbod voordoen, is het aan de gemeente om zelf initiatieven te nemen en een aanbod te organiseren. Zo is jeugdwerkondersteuning de dag van vandaag heel belangrijk, want op die manier worden er meer doelgroepen bereikt. (Bataljong, 2024)

Pilootprojecten

Definitie pilootprojecten

Pilootinitiatieven vormen intensieve verkennings- en ontwikkelingstrajecten gericht op dringende maatschappelijke vraagstukken of sectoren die behoefte hebben aan vernieuwende denkwijzen. Het doel is om innovatieve projecten te realiseren die daadwerkelijk tot stand komen. Deze initiatieven dagen gangbare praktijken en denkpatronen kritisch uit, terwijl ze tegelijkertijd aansprekende beelden en concepten genereren om andere projecten en inspanningen te inspireren. Pilootprojecten maken gebruik van ontwerpend onderzoek om beleid voor te bereiden of te evalueren. Via dit onderzoek wordt geprobeerd de mogelijkheden van een omgeving in kaart te brengen, evenals de kansen die schuilen in uitdagingen, zonder noodzakelijkerwijs te streven naar een ideaal of onrealistisch toekomstbeeld. (Relaes et al., z.d.)

Vergelijkbare pilootprojecten

Verschillende steden en gemeenten in Vlaanderen hebben al onderzoek verricht via pilootprojecten om te zien hoe zij het BOA-decreet op hun eigen manier kunnen toepassen. Het is van belang dat dit op een correcte manier gebeurt, aangezien men een bepaald budget krijgt en dit moet gaan onderverdelen. Voor onderstaande informatie wordt er gebaseerd op een geografische selectie. De BOA-decreten van de steden Anzegem, Ardoeie, Deerlijk, Harelbeke en Hooglede werden grondig bestudeerd.

Toegankelijkheid

Het project dat stad Anzegem heeft opgericht, is een project waarbij men meer aandacht wil richten op niet erkende opvanginitiatieven in de gemeente door een intensievere samenwerking aan te gaan met externe organisaties. Er werd door de stad Anzegem aandacht besteed aan de toegankelijkheid tijdens het pilootproject. Alle verenigingen waar ze mee samenwerken, zijn op loopafstand van de opvanglocaties.

In de gemeente Ardoeie is het de bedoeling dat de kinderen zich inschrijven voor bepaalde activiteiten, hierdoor blijft het aanbod zeer laagdrempelig en flexibel voor elke ouder en kind. Hierbij houden ze rekening met de verschillende leeftijdsgroepen. Het aanbod kan je als ouder vinden op de gemeentelijke website. Dit is een laagdrempelige en toegankelijke manier om te kunnen deelnemen aan de activiteiten en om een overzicht te krijgen.

In Hooglede besteden ze meer aandacht aan de combinatie van hobby's met de buitenschoolse opvang. In twee van de drie locaties worden de kinderen namelijk te voet begeleid door de begeleiders naar hun hobby's. Dit is toegankelijk en er wordt rekening gehouden met de noden van elk kind.

In Harelbeke zetten ze in op zes verschillende proeftuinen. Dit is een project dat voor een bepaalde periode wordt uitgewerkt in een praktijksituatie. Hierdoor krijgen kinderen de mogelijkheid om op een laagdrempelige manier kennis te maken met verschillende activiteiten.

Twee van de zes tuinen worden effectief gecreëerd door de gemeente. Bij elke proeftuin is er een team dat de tuinen uitwerkt. Dit wordt begeleid door leden van het lokale bestuur. De tuinen zullen een aanbod voorzien van verschillende activiteiten. De ene zal deze proberen overbrengen naar de scholen toe, terwijl de ander dit zal realiseren op de opvanglocatie zelf. De ene tuin is voor zowel kleuter- als lagereschoolkinderen, terwijl de andere voor kinderen van de derde kleuterklas tot en met het derde leerjaar bestemd is. Vanuit de proeftuinen wil Harelbeke het BOA-decreet meer vormgeven. Kinderen die verplicht naar de opvang moeten, kunnen op deze manier hun eigen talenten ontdekken. (VVSG, z.d.)

Vakantieperiodes

In Ardoorie willen ze de vakantieperiodes niet over het hoofd zien en maken ze gebruik van een samenwerking tussen de gemeente en externe partners. Door deze samenwerking kunnen ze snel een verbeterd en uitgebreid aanbod aanbieden. Alle diensten die verantwoordelijk zijn voor de buitenschoolse opvang in Ardoorie, organiseren aan het begin en op het einde van de vakantie een feest voor de kinderen. Daarnaast is er op het einde van de vakantie een 'Best off week'. Dit wordt georganiseerd door alle buitenschoolse opvangdiensten, waarbij de kinderen de keuze krijgen om bepaalde activiteiten te doen. Dit zorgt ervoor dat de kinderen meer betrokken worden bij de opvang.

Bij de gemeente Deerlijk zijn ze actief aan de slag gegaan om meer kleuteropvang te voorzien tijdens het bouwverlof en de kerstvakantie. Dit is een vraag die aansluit bij de noden van de ouders. (VVSG, z.d.)

Samenwerkingsverband

In Anzegem wordt er nauw samengewerkt tussen de scholen en de bijliggende buitenschoolse kinderopvang. Dit was namelijk één van hun doelstellingen tijdens het pilootproject. Daarnaast heeft het bestuur een samenwerking uiteengezet met verschillende cultuur- en sportinitiatieven. In Deerlijk investeren ze in een goede samenwerking tussen de scholen en het lokale bestuur. (VVSG, z.d.)

Begeleiders

Bij de gemeente Ardoorie kunnen jongeren die zelf enkele jaren in de buitenschoolse opvang hebben doorgebracht vanaf hun zestien jaar begeleider worden. Dit maakt het zeer laagdrempelig om begeleiders te vinden en aan te nemen, omdat ze de werking al kennen. Veel kinderen kijken op naar begeleiders, waardoor de taak aantrekkelijk wordt. Het lokale bestuur in Hooglede zet pedagogische coaches in als begeleiders van de kinderopvang. Zij vormen een soort brugfiguren tussen het onderwijs en de opvanginitiatieven.

In Deerlijk voeren ze verschillende externe factoren in zoals speelkoffers en sportproevertjes om de kwaliteit van de opvang te verbeteren. Hiermee wordt er onrechtstreeks druk van de begeleiders weggenomen. Dit is één van de vier projecten waarop ze zich willen richten omtrent het BOA-decreet.

In Harelbeke wordt de ene opvang begeleid door begeleiders die reeds in de opvang werkten en door animatoren van speelpleinwerkingen. De andere opvang in de gemeente zet in op vrijwilligers. (VVSG, z.d.)

Succesfactoren

In Ardoie is er door de goeie samenwerking met verschillende actoren een goedkoper aanbod dat meer op maat is voor ieder gezin. Kwetsbare gezinnen krijgen toegang tot buitenschoolse opvang door de lage tarieven. In Hooglede kunnen kinderen makkelijk deelnemen aan vrijetijdsactiviteiten door de toegankelijkheid van de opvang. Het lokale bestuur is erg betrokken bij het hele gebeuren. Eén keer per maand vindt er een vergadering plaats waarbij de buitenschoolse opvang aan bod komt. In de gemeente Deerlijk is er een externe procesbegeleider die verschillende rollen op zich neemt. Hierdoor ondersteunt hij/zij de medewerkers in het lokale bestuur. In Harelbeke vinden ze het vooral belangrijk om op een snelle en directe manier in te zetten op contact met de verschillende partners. Zo kunnen de proeftuinen vlot verlopen voor de kinderen in de opvang. (VMSG, z.d.)

Uitdagingen

Voor de gemeente Ardoie gebeuren enkel beperkte activiteiten met voorinschrijvingen. Hierdoor verloopt de inschatting van het aantal kinderen (en begeleiders) moeilijk. Daarnaast is het fusioneren van initiatieven enerzijds positief, maar anderzijds hangt er ook een negatieve kant aan vast. De verschillende initiatieven verliezen hun eigen karakter waar kinderen veel belang aan kunnen hechten. In Deerlijk vinden ze het uitdagend om elke externe vereniging samen te krijgen in een vergadering. Het lokale bestuur vindt het moeilijk om verenigingen te bereiken en te betrekken in het BOA-decreet. In de gemeente Harelbeke zijn er met de twee proeftuinen enkele praktische en wettelijke zaken die moeizaam verlopen. De infrastructuur van de scholen laat niet altijd alle activiteiten toe en er zijn veel vragen over de scholing van de begeleiders. Wat mogen ze bijvoorbeeld wel doen en wat niet? (VMSG, z.d.)

Studio Dott.

Studio Dott. en hun werking

Studio Dott is een veelzijdig creatieve ontwerp- en adviesstudio. Ze helpen mensen die hulp nodig hebben met het bedenken, creëren en in het licht zetten van hun diensten en producten. Studio Dott. is een breed fenomeen dat instaat voor tal van zaken. Achter hun werking staat een team vol designtalenten. Dit team komt met nieuwe ervaringen, interacties, effectieve en efficiënte oplossingen. Hierdoor kan deze organisatie een grote invloed uitoefenen op de vrager, zo ook op Stad Roeselare. Hun doel is duidelijk: samen een verschil maken voor de context en hierbij alles uit de kast halen. (Studio Dott., 2022)

Ze hebben een aantal uitgangspunten waar hun focus op gelegd is:

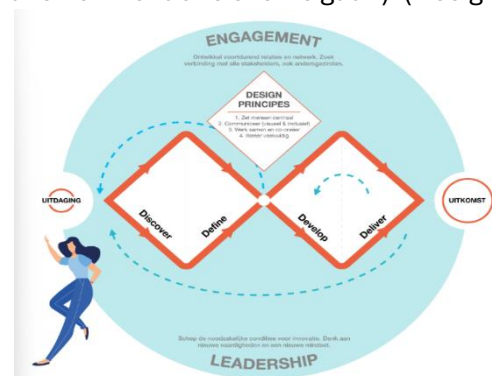
- User centered: ontwerpen voor mensen is hun vertrekpunt, zo ook mensen leren kennen. Iedereen telt mee in hun onderzoeken, wat als bachelorproefgroep enorm wordt geapprecieerd.
- Samen: ze geloven enorm in samenwerken. Dit zie je terugkeren in de werking die wordt gehanteerd voor dit proefproject: samen zoeken naar de best mogelijke oplossingen met de grootst mogelijke impact.
- Hands-on: het lijkt erop dat ze niet geïnteresseerd zijn in omslachtige procedures of zaken te verbloemen. Ze stellen zich kritisch op tegenover zichzelf en de vrager. Ze hanteren een eerlijke en directe werking waarin ze meteen aan de slag gaan. (Studio Dott., 2022)

Gehanteerde methodieken

‘Double Diamond’ en ‘Service Design’ zijn methoden waar Studio Dott. mee werkt.

‘Het Double Diamond Model is een methode die het innovatieproces weergeeft, ook wel het 4D-model genoemd.’ (Design Thinking, 2024). De Double Diamond bestaat uit twee “diamanten” die symbool staan voor twee belangrijke zaken in een onderzoek, namelijk: divergeren (=iets verkennen en/of onderzoeken) en convergeren (keuzes maken om tot actie over te gaan). (Design Thinking, 2024)

Er is een diamant die zich focust op de ‘problem space’. Door te divergeren en convergeren wordt er op de juiste manier onderzocht hoe het probleem juist aangepakt moet worden. De andere diamant onderzoekt de “solution space”. Het woord zegt het zelf; door oplossingsgericht te gaan denken en die oplossingen uit te werken, zorg je voor de meest optimale oplossing. (Van Der Wardt, 2021)

Figuur: (Van Der Wardt, 2021)

Het model bestaat uit vier fasen;

1. Discover: verdiepen in het probleem, verschillende perspectieven bekijken, verschillende actoren beluisteren, overleggen met elkaar ... Hierin komt de samenwerking tussen de BOA-werkgroep en Studio Dott. terug.
2. Define: definiëren van het probleem vooraleer je het probleem gaat aanpakken.

3. Develop: hierbij wordt op zoek gegaan naar mogelijk oplossingen voor de ontwerpopgave. Hierin komt het creatieve luik dat Studio Dott. hanteert in hun werking terug. Het bedenken van ideeën en het combineren van de onderzochte materialen staan hier centraal. Hierbij geeft Studio Dott. 21 ideeën weer en koppelt deze terug aan de werkgroep.
4. Deliver: in de laatste fase komen er verschillende oplossingen die via de develop-fase zijn geformuleerd. Hierbij heeft de BOA-werkgroep (in samenspraak met Studio Dott.) de ideeën kritisch bekeken en vijf projecten geselecteerd. (Van Der Wardt, 2021)

Als bachelorproefgroep kan deze aanpak worden geïntegreerd in de samenwerking, zowel intern als met verschillende betrokken partijen. Het is belangrijk om te onthouden dat de probleemstelling duidelijk moet zijn voordat er kan worden overgegaan naar een oplossingsgerichte werking. De verschillende fasen van Studio Dott. komen overeen met het eigen plan van aanpak.

Aansluitend op de Dubbele Diamant volgt het 'Service Design'-begrip. Service design is een methodologie die wordt toegepast om diensten te bedenken of te verbeteren. Het hanteert een interdisciplinaire aanpak. Dit heeft als doel om producten, bedrijven, ideeën of diensten af te stemmen op de behoeften van de klanten. Hierdoor wordt het eindproduct gebruiksvriendelijk en is het relevant voor de vrager. Het draait om het plannen en organiseren van mensen, omgevingen, communicatie ... van een service. Het richt zich op het verbeteren van dienstverlening door empathisch te zijn door naar de behoeften van de klanten te luisteren. (Globalorange,2023) Het is duidelijk dat Studio Dott. deze methode hanteert. De samenwerking verloopt volgens de vereisten van Stad Roeselare.

Studio Dott. binnen de bachelorproef

Studio Dott. werd ingeschakeld in dit specifiek onderzoeksproject rond BOA. Hierbij stelt Studio Dott. een sjabloon op dat bruikbaar is bij het uitgevoerde onderzoek; namelijk het observeren in de verschillende sectoren. Ze stelden een PowerPoint beschikbaar die gezamenlijk werd doorgenomen om een effectieve observatiegids op te stellen.

Studio Dott. stelde 21 ideeën op die een kwaliteitsvolle buitenschoolse opvang en activiteiten zou moeten garanderen, zodat het vrijetijdsaanbod toegankelijk is voor alle kinderen en ouders, hierdoor wordt een kindvriendelijke stedelijke omgeving gerealiseerd. (Studio Dott., 2024)

Stad Roeselare kan deze ideeën hanteren of laten samensmelten met andere ideeën om de opvanginitiatieven te ondersteunen. Stad Roeselare heeft een BOA-werkgroep waarvan Tina Houthoofd de projectleider is.

De werkgroep wilde hun belofte nakomen om participatie in het licht te zetten. Zo hebben ze de doelgroep 'ouders' bevestigd omtrent de buitenschoolse opvang aan de hand van de vijf concepten via een enquête. Hierbij was het de bedoeling dat ouders hun mening konden uiten over deze projecten. Het werk van Studio Dott. heeft geleid tot een toename van ouderbetrokkenheid, waarbij ouders zich gehoord voelen en een gevoel van participatie ervaren. De enquête werd door Studio Dott. geanalyseerd. Hieruit kwamen een aantal relevante en bruikbare resultaten die kunnen geïntegreerd worden in de uitwerking van het proefproject.

Onderzoeksmethoden

Om op een wetenschappelijke wijze het proefproject te ontwikkelen zijn er verschillende onderzoeksmethoden toegepast. Over een periode van acht weken zijn er verschillende stappen ondernomen om met een cyclische aanpak te werken. Om een correcte keuze te maken voor de effectieve uitwerking van het proefproject zijn er zowel observaties als interviews uitgevoerd. De explore-fase van deze bachelorproef werd uitgewerkt door een literatuurstudie zodat het onderwerp goed afgebakend is. Daarnaast zijn de observaties en interviews beslissend geweest om praktisch een proefproject uit te werken. Het onderzoek van Studio Dott. gaf inzicht over de voorkeuren van de verschillende partners. Deze informatie werd gebundeld en meegenomen in de keuze van het proefproject. In groepsverband werd het meest haalbare en sprekende proefproject gekozen.

Verkennde observaties opvanginitiatieven

In kader van het proefproject werd als onderzoeksmethode gekozen voor non-participerende observaties om de huidige werking van opvanginitiatieven waar te nemen. Dit betekent dat er niet werd deelgenomen aan het opvanggebeuren. Elke observatie vond plaats in een school of een buitenschoolse kinderopvang te Roeselare. Op basis daarvan werd aandacht geschonken aan de noden en behoeften van de verschillende actoren. Hierbij is het de bedoeling om rekening te houden met het doen slagen van het proefproject.

OBSERVATIE 1

Op 8 mei 2024 vond deze observatie plaats. De observatie startte om 11 uur en eindigde om 13 uur. Het was een bewolkte dag en alle kinderen van het zesde leerjaar waren die dag op daguitstap naar Brussel. De observatie begon op de school om de overgang van school naar de buitenschoolse kinderopvang (BKO) mee te volgen. Daar kwamen vier personen met een fluorescerend veiligheidsvestje aan, zij waren de begeleiders van de buitenschoolse opvang. De kinderen verzamelden onder het afdak op de speelplaats.

Alle namen van de kinderen werden overlopen, zodat de begeleiding wist dat elk kind aanwezig was. Het was de bedoeling dat er steeds een lagereschoolkind naast een kleuter in de rij stond. Hierdoor konden ze samen wandelen naar het gebouw van de buitenschoolse opvang om de verplaatsing veiliger te maken voor de kleuters. Elk lager schoolkind was 'verantwoordelijk' voor de kleuter naast hem/haar.

De kinderen liepen door elkaar waardoor er weinig overzicht was op wie er nu effectief wel en niet aanwezig was. Er waren ongeveer dertig kinderen mee naar de buitenschoolse kinderopvang.

Er was weinig culturele diversiteit aanwezig. De peuters/kleuters aten beneden en de lagereschoolkinderen boven. Er waren meer kleuters aanwezig dan lagereschoolkinderen. Als de kinderen binnenkomen, moeten ze eerst hun boekentas en jas aan de kapstok hangen en hun boterhamdoos uithalen. Daarna namen ze plaats aan tafel. Ze moeten wachten tot iedereen aan tafel zit om te beginnen met eten. De routine is goed gekend en wordt systematisch goed gevolgd. Ze kunnen zelf kiezen of ze soep willen of niet. Het middagmaal verliep rustig en vlot. De begeleiders eten samen met de kinderen en verspreiden zich over de verschillende tafels. Op die manier kunnen ze luisteren of er iets nodig is. Bij de kleuters/peuters waren er drie begeleiders aanwezig. Bij de lagereschoolkinderen was er één begeleider aanwezig.

Na het middagmaal mogen de kinderen vrij spelen. Er zijn veel mogelijkheden tot vrij spel. Een binnenspeeltuin, verkleedkoffer, een schooltje om juf te spelen, een klimrek, tekengerei, knutselgerei, een grote tuin met speelmogelijkheden ... Vanaf 14 uur is er op woensdag een geplande activiteit die voorbereid is door de begeleiders. De kleuters en lagereschoolkinderen worden voor deze activiteit gesplitst.

Tijdens het speelmoment was er een conflict ontstaan bij de blokken. De meisjes wilden op een toren van blokken zitten terwijl de jongens de blokken wilden gebruiken om een constructie te bouwen. Na een tijdje verdeelden ze de blokken toch onder elkaar.

Aan de ingang van de speelruimte staan er afspraken die met foto's worden verduidelijkt. Het is niet de bedoeling dat de matten van onder het klimrek worden gehaald zodat het veilig blijft, maar enkele jongens deden dit toch. De begeleider sprak de jongens hier niet op aan. Tussendoor kwamen ouders hun kinderen halen aan de deur.

Tijdens dit observatiemoment waren er dertig kleuters en 21 lagereschoolkinderen aanwezig. Op andere dagen zijn er meer dan dubbel zoveel kinderen. Nu waren er voldoende begeleiders aanwezig om de kinderen individuele aandacht te geven. Ze konden samen met de kinderen aan tafel zitten, een gesprek met hen voeren ... De meesten kennen elkaar van school en spelen hier samen verder.

OBSERVATIE 2

De observatie vond plaats op woensdagnamiddag 8 mei 2024 om 11u20 op een basisschool. De observatie duurde anderhalf uur en eindigde om 12u50. Het weer was bewolkt en regenachtig.

De observatoren kwamen aan toen de school afgelopen was. Op dat moment waren er drie begeleiders aanwezig die de kinderen mee begeleidden om de school te verlaten. Hierdoor was het mogelijk om even goed de omgeving rondom de school in acht te nemen. De school is gelegen binnen een zone 30. Het viel op dat er voldoende straatverlichting aanwezig is. Verder waren er weinig parkeermogelijkheden, aangezien de school zich in een wijk bevindt. De voetpaden zijn breed genoeg, hier kan je met twee personen op wandelen.

De start van de eigenlijke observatie begon in de refter. Na school kwamen alle kinderen (zowel lagereschoolkinderen als kleuters) met de begeleider omstreeks 11u30 aan in de refter. Daar namen alle kinderen plaats aan een tafel om te eten. In totaal waren er 64 kinderen aanwezig, waarvan de helft kleuters en de helft lagereschoolkinderen. Er zijn hierbij drie begeleiders die waken over het middagmoment. Hiervan zijn er twee begeleiders voornamelijk bij de kleuters en één begeleider bij de lagereschoolkinderen aanwezig. Elk kind ging bij aankomst in de refter meteen aan een tafel zitten. Wanneer alle kinderen aan het eten zijn, lopen de drie begeleiders rond in de refter en waken over de volledige groep. Als de kinderen bijna klaar zijn met eten, komt de begeleiding langs met een bak fruit. Elk kind mocht een stukje peer nemen.

Na het eten werd snel duidelijk dat de kinderen heel goed weten wat van hen verwacht wordt. De begeleiding doet een verzoek om alle stoelen netjes aan de tafel te zetten. Elk kind deed vervolgens zijn/haar jas aan en kreeg daarna de vraag van de begeleiders om in een rij te staan. Dit verliep niet meteen vlot. Na enkelen keren vragen om de rij te vormen, ging de begeleider naar

buiten met de kinderen. Eerst ging men naar de polyvalente ruimte om daar hun boekentassen te plaatsen. Vervolgens was het de bedoeling dat de kinderen buiten gingen spelen.

Wanneer er door de begeleiding gedrag wordt opgemerkt dat storend is, worden de kinderen hierop aangesproken of worden ze in een 'time-out' geplaatst. Zo nam een kind een fiets, maar dit was geen fiets van de opvang. De opmerking werd gegeven dat de fiets aan de kant moest geplaatst worden. Een aspect dat voornamelijk opviel wanneer de kinderen buiten spelen, zijn de prikkels die de lagereschoolkinderen opzoeken. Zo zoeken ze voornamelijk hun leeftijdsgenoten op. Hierbij worden genderverschillen opgemerkt het gebruik van materialen. De oudere jongens gaven de voorkeur aan samen voetballen. De jongere jongens gaven dan weer de voorkeur aan gooien met de bal. De meisjes zitten vaak op de grond om met elkaar te praten of tikkertje te spelen. De kinderen zoeken sterk leeftijdsgenoten op en staan open om in spelinteractie te gaan met elkaar.

Hierop aanvullend werd er opgemerkt dat er weinig individuele aandacht is voor de kinderen, maar eerder gewoon toezicht. De kinderen spelen voornamelijk groepsspellen.

De kinderen die graag met een bal willen spelen, moeten eerst vragen of ze een bal mogen gaan halen. Dit is telkens maar één kind dat naar binnen mag om de bal te halen. De kinderen weten hierbij waar ze dat materiaal kunnen halen.

Er wordt goed toezicht gehouden door de begeleiding die op dat moment op de speelplaats staat. Een kind deed de schoolpoort open, waarop de begeleider meteen reageerde: "Ela, we gaan niet uit de schoolpoort lopen!"

Er werd even ruimte gemaakt om met de begeleiding in gesprek te gaan. De drie begeleiders hebben een beurtrol die al erg lang wordt toegepast. Dit gaat als volgt: tijdens het middageten is er een begeleider die bij de lagereschoolkinderen staat en twee begeleiders die de kleuters ondersteunen. De drie begeleiders zijn op elkaar afgestemd om het toezicht te bewaren tijdens het middageten. Wanneer de lagereschoolkinderen klaar zijn, gaat een begeleider mee naar de speelplaats. Deze begeleider wacht op de vervanging van de andere twee collega's. Dit gebeurt wanneer alle kleuters binnen in de polyvalente zaal zijn. Wanneer de begeleiders gewisseld zijn, mogen de lagereschoolkinderen om materiaal vragen.

OBSERVATIE 3

Deze observatie vond plaats op woensdag 8 mei 2024 in een buitenschoolse kinderopvang (BKO), het begon rond 11u30 en werd beëindigd om 12u45. Het weer was aan de frisse kant met veel bewolking.

De observatie startte vanop school. De kinderen die naar de opvang gingen, moesten een lange rij maken. Dit werd 'de lange rij' genoemd. Elk kind wist zeer goed waar hij/zij heen moest. Toen de rij voltallig was, stapten ze samen richting de opvang op tien minuutjes stappen van de school. Onderweg gingen kinderen uit deze rij naar huis of naar hun ouders die hen op de wandelroute stonden op te wachten. De rij werd geleid door twee leerkrachten vanuit de school.

De omgeving van de school en opvang werd tijdens de observatie aandachtig bekeken. De school zelf ligt in een schoolzone in een straat met éénrichtingsverkeer. Opvallend is dat er geen fietspaden aanwezig zijn. Langs beide kanten van de straat liggen dunne voetpaden. Er is voldoende parkeerplaats, maar tijdens het observatiemoment was er een parkeerverbod.

Kinderen konden worden opgehaald aan de achterzijde van de school. Aan de achterkant waren er veel parkingmogelijkheden, er lagen snelheidsdrempels, mooi aangegeven fietspaden ... Vandaar verkiest de school deze plek om de kinderen veilig naar huis te laten gaan, dit werd duidelijk tijdens de observatie.

Bij aankomst in de opvang bleven er nog achttien kinderen over. Zij gingen naar de eetruimte waar twee begeleidsters hen stonden op te wachten. De leeftijden van de kinderen varieerden tussen drie en twaalf jaar. De verhouding tussen jongens en meisjes was gelijkmatig. Er waren ongeveer tien jongens en acht meisjes. Er waren vele verschillende achtergronden.

De opvangplek zelf is ingedeeld in drie ruimtes. Tijdens het schooljaar wordt vooral gebruik gemaakt van twee ruimtes. De ene plaats waren er hoofdzakelijk kleuters en lagereschoolkinderen. De zaal met de kleuters leek op een refter met veel tafels. Boven deze zaal hebben ze een ruimte ter beschikking die ze in de zomervakantie gebruiken. Deze ruimte bevat voldoende speel- en leermogelijkheden. Tijdens de zomervakantie zitten er maximum acht kinderen in de opvang onder toezicht van één begeleider.

Eens het middagmaal gestart was, gingen de begeleidsters rond met groenten, fruit en soep. Er werden boterhammen en sandwiches aangeboden, maar dit is betalend. Tijdens het eten kregen de kinderen uit het zesde leerjaar een cadeau voor hun vormsel. De begeleidster werd hierbij emotioneel. Ze liet hierbij dan ook een traan.

De structuur van een woensdagmiddag is niet nieuw voor de kinderen. Ze weten welke stappen er na elkaar volgen zonder dat de begeleidsters hen hierop hoeven te wijzen. Zelfs bij de kleuters ging dit zo goed als vanzelf. Zo stond er een kind recht om op te ruimen en nam ze haar huiswerk. Ze ging apart aan een tafel zitten. De jongens die na haar klaar waren met eten, gingen ook opruimen en erbij zitten.

Wanneer er zich een conflict of storend gedrag voordeed, spraken de begeleidsters hen hierop aan. Een kind begon te stampen op speelgoed en hier werd meteen op gereageerd. Toen een kind werd geplaagd door een ander kind, luidde de opmerking van een begeleidster als volgt; 'je moet daar niet op letten'.

De kinderen waren tijdens het vrij spel zeer betrokken met elkaar. Ze speelden per twee à drie en maakten geen ruzie. Ze hielpen elkaar en lachten samen. Na het spelen van een spelletje, ruimden ze dit steeds mooi op vooraleer ze een volgend item uithaalden. Je merkt dat er vaste regels gelden die niet moeten worden herhaald.

Enkele spelletjes werden op de tafels gezet, maar de kinderen mochten ook zelf spellen uit de kast halen. Dit weten ze heel goed staan. Zowel meisjes als jongens speelden met hetzelfde materiaal. Er waren geen stereotype zaken zoals poppen of auto's aanwezig, waardoor de voorkeur bij de verschillende geslachten niet opgemerkt werd.

Er waren nog enkele zaken die opgemerkt werden. Zo gaf een kind bij een begeleider aan dat ze even alleen wilde zijn. De begeleider liet het kind even in een lokaal alleen zijn. Af en toe ging ze eens checken bij hem en uiteindelijk kwam hij zelf terug.

Daarnaast was er helemaal geen elektronica aanwezig. De begeleidster vertelde zelf dat ze dit ook nodig vindt, want sommige kinderen kunnen niet meer zonder deze elektronica. Er was dan ook geen enkel kind dat hiernaar vroeg.

Tot slot zijn er in de opvang themadozen aanwezig. Deze draaiden rond kerst, Halloween, het verkeer, dieren ... Deze worden gebruikt tijdens deze feesten of doorheen het jaar. De dozen worden voortdurend aangevuld wanneer er passend materiaal bijkomt.

OBSERVATIE 4

De observatie die hieronder wordt besproken, vond plaats op woensdag 8 mei om 13 uur en werd beëindigd om 14 uur. Deze werd afgenomen in een basisschool.

De omgeving van de opvang werd nauwkeurig bekeken. De opvang ligt op dezelfde locatie als de school. Het ligt aan een drukke baan. Er is een snelheidsdrempel met daarop een zebrapad. Het voetpad en het fietspad zijn vrij breed. De deur van de opvang was geopend, waardoor iedereen de opvang kon betreden. De opvang lag aan de voorkant van de school in een apart gebouw dat doorloopt naar de gezamenlijke speelplaats.

Bij aankomst waren de kinderen aan het spelen. Het eetmoment was voorbij en enkele kinderen speelden binnen. Er was één begeleider voor dertig kinderen van de lagere school. Later vertelde de begeleidster ons dat er normaal zestig kinderen aanwezig zijn. Tijdens de opvang waren er meer jongens dan meisjes aanwezig. Binnen was de keuze voor spel zeer gevarieerd en niet gebaseerd op gendertypen. Buiten speelden de meisjes eerder een fantasiespel en deden de jongens meer aan sport.

De speelplaats is groot met veel speelgelegenheid. Aan de hand van verplaatsbare voetbaldoelen kunnen de kinderen een voetbalveld creëren. De oudere kinderen mochten van de begeleidster niet voetballen met de jongere kinderen. Verder zijn er op de speelplaats enkele elementen terug te vinden van risicovol spel. Zo staan er twee klimrekken met boomstammen. Een deel van de speelplaats is overdekt. Hieronder staat een pingpongtafel.

De begeleidster sprong in als er zich conflicten voordeden. De kinderen werden door haar gesanctioneerd. De kinderen moesten hierbij alleen verder spelen tot wanneer de begeleidster zei dat ze terug mochten gaan.

Er waren veel gezelschapspellen aanwezig. Deze waren opgeborgen in een kast. Wanneer er een kind een spel wil spelen, moeten ze vragen aan de begeleiding of ze een spel mogen nemen. Er is voornamelijk sprake van vrij spel. Er vond een knutselactiviteit plaats die werd begeleid.

OBSERVATIE 5

Op woensdag 8 mei 2024 vond de onderstaande observatie plaats in een buitenschools opvanginitiatief.

Het opvanginitiatief ligt in een rustige straat met voldoende plaats om auto's te parkeren. Het is zowel een eenrichtingsstraat als een fietsstraat. De ouders kwamen hun kinderen met de auto halen en parkeerden op de grote parking tegenover de buitenschoolse kinderopvang. Voor het gebouw is er plaats voor fietsen.

Er waren op die dag 110 kinderen in de werking aanwezig. De hoeveelheid jongens en meisjes waren gelijk verdeeld. De studenten begonnen met observeren bij de oudere kinderen op de bovenverdieping. Hier werd weinig diversiteit opgemerkt; ongeveer twee op de twaalf kinderen. Toen de studenten gingen observeren op de benedenverdieping, bij de jongere kinderen, werden er meer kinderen met verschillende achtergronden gezien.

Alle begeleiders zijn vaste medewerkers met een diploma en één persoon werkt onder artikel 60. Dit betekent dat er een werkervaringstraject is vanuit de overheid. Mensen die een leefloon ontvangen van het OCMW kunnen zo werkervaring opdoen en hun kans op de arbeidsmarkt vergroten.

De studenten kwamen observeren op een woensdag. Op deze dag komen de ouders de kinderen meestal ophalen rond 13 uur of 16 uur.

Het weer was bewolkt, maar de kinderen konden buiten spelen. Er is een ruime speelplaats met veel variatie aan spel materiaal. Zo zijn er verschillende steps, fietsen ... ook is er een voetbalveld, klimrek ... Binnen is er een turnzaal met een klimrek, verschillende speelhoeken, een grote ruimte waarin ze activiteiten kunnen doen zoals kleuren, schilderen ... Wat betreft materiaal en speelmogelijkheden, is er voldoende aanwezig.

Er waren acht begeleiders in totaal, waarvan twee bij de lagereschoolkinderen en zes bij de kleuters. Kinderen konden zichzelf zelfstandig bezighouden. De kinderen speelden vooral met elkaar of alleen. Ze waren aan het knutselen, speelden rollenspelen, gingen zich verkleden ...

De kinderen weten goed waar alles zich bevindt. Er werd af en toe eens geroepen: 'Mag ik ... gebruiken/hebben' waarna de kinderen dit zelf gingen halen mits toestemming van een begeleider. Er zijn verschillende soorten speelgoed ter beschikking op verschillende niveaus van de kinderen. Er wordt gebruik gemaakt van pictogrammen die duidelijk weergeven wanneer het tijd is om te eten, vrij spelen ...

Op het moment van de observatie waren er geen kinderen die aan het huilen waren. Hierdoor was het niet mogelijk om te zien hoe de kinderen en begeleiders zouden reageren op de emotie verdriet. Tijdens de observatie vond een conflict plaats. Hierop reageerden de begeleiders: 'Laat hem gerust, die woorden mag je niet gebruiken' ... Er was een kind gevallen waarna een ander kind hem recht hielp.

Er zijn vaste vrijwillige activiteiten, maar er is ook vrij spel. Kinderen kunnen zelf kiezen of ze meedoen aan de vaste activiteiten. Jongens houden zich eerder bezig met actief spel; vooral trek- en duwspelen. De meisjes spelen dan vooral sociale en creatieve spelen zoals rollenspelen, zich verkleden en stempelen.

Tijdens vrij spel werken begeleiders activiteiten uit. De kinderen maken hun huiswerk zelfstandig en worden hier niet op gecontroleerd of geholpen. Ze moeten zelf beslissen wanneer ze aan hun huiswerk beginnen. Het huiswerk werd door meerdere kinderen samen gemaakt, waardoor ze allemaal hetzelfde opschreven.

OBSERVATIE 6

De observatie vond plaats op maandagmiddag 13 mei 2024 om 11u30 op een stedelijke basisschool. De observatie duurde anderhalf uur en eindigde om 13 uur.

De vier studenten kwamen net aan voor het eetmoment tijdens de middagpauze. De leeftijdsgroepen zijn kleuters en lagereschoolkinderen. Er was diversiteit onder de kinderen. Het was een zonnige en warme dag. De school is gelegen in een rustige wijk met voldoende parkeermogelijkheden. In de wijk waar de school zich bevindt, is het zone 30.

Er worden aparte eetmomenten voorzien op verschillende tijdstippen. De kinderen die niet aan de beurt zijn om te eten, moeten vrij spelen op de speelplaats. In de refter zijn er twee begeleiders en op de speelplaats is er één begeleider aanwezig. Tijdens het observatiemoment waren niet alle kleuters aanwezig door een schoolreis die dag.

De observatie begon op het moment dat de kleuters van hun klas naar de refter gingen. De lagereschoolkinderen kwamen aan op de speelplaats. De kinderen wisten duidelijk wat ze moesten doen. Zo wisten ze heel goed dat het de bedoeling is om meteen te gaan zitten bij aankomst in de refter.

Belangrijk om te vermelden is dat deze observatie geen realistisch beeld gaf zoals een normale namiddag. Dit omdat de kinderen die warm aten op school wat langer moesten wachten om te eten wegens problemen in de keuken. De kinderen kwamen vragen aan de begeleiding: "Wanneer mogen wij eten?" De kinderen die zaten te wachten om warm te eten, kregen het verzoek om nog even buiten te spelen.

Twee studenten bleven bij de kinderen die boterhammen aten in de refter en de andere twee studenten gingen observeren op de speelplaats. Dit zorgde ervoor dat er met een kritische blik naar verschillende aspecten van de middag gekeken kon worden.

Er was een moment waarop een meisje individuele aandacht kreeg. Dit werd eerst door de leerkracht van de klas gedaan en daarna door een begeleider overgenomen. Het meisje was aan het huilen en de leerkracht vertelde dat het meisje graag heeft dat er over haar rug gewreven wordt als ze verdrietig is.

Wanneer de observatie zich verderzette op de speelplaats gingen de kinderen voornamelijk onderling met elkaar in gesprek tijdens het speelmoment. Op de speelplaats zijn er twee goals en enkele banken aanwezig. Aan de voorkant van de school, was een speelplein. De kinderen mochten niet op het speelplein spelen.

De studenten kregen veel aandacht op de speelplaats van de kinderen. De kinderen kwamen met veel vragen naar hen.

De toezichter op de speelplaats was verantwoordelijk voor alle kinderen die over de middag op school verbleven. Om meer informatie te verzamelen, werd in gesprek gegaan met hem. Hij gaf aan dat hij een vrijwilliger was en toezicht houdt. De kinderen kunnen naar hem komen om iets te vragen en hij komt tussen als er ruzie of verdriet is.

Tijdens het speelmoment vroegen de oudere meisjes aan de toezichter voor extra spelmateriaal. Hij had een sleutel van een afgesloten lokaal op de speelplaats. Hier konden de kinderen stellen gaan halen maar enkel na toestemming van de begeleider. Er zijn geen vaste activiteiten tijdens

de opvang. Over de middag volgen sommige leerlingen logopedie. Deze kinderen worden opgehaald op de speelplaats door de logopediste.

OBSERVATIE 7

De observatie vond plaats op maandag 13 mei 2024. Deze startte om 15u50 en eindigde om 17 uur. De observatie vond plaats in een basisschool. Het was een heldere dag met zonnig weer en een temperatuur van ongeveer 22 graden.

Bij de start van de observatie werd de omgeving van de school geobserveerd. De school is gelegen in een straat met een snelheidslimiet van 30 km/u. De school bevindt zich in een wijk. Er zijn geen aparte fietspaden aanwezig, wel rode streken op de baan. De voetpaden zijn vrij smal. Je kan er maximum met twee personen naast elkaar op stappen. Er is voor elke ingang van de school een snelheidsdrempel en een zebrapad aanwezig. Verder heeft de school een kleine parking waardoor er beperkte parkeermogelijkheden zijn. Deze parking wordt gereserveerd voor leerkrachten. Verder is er parkeergelegenheid in de straten rond de school, maar dit is betalend.

De opvang vond plaats in de turnzaal van de school. Deze werd door de begeleidster vooraf omgebouwd in een opvangruimte met matten, een klein tafeltje, vier kleine stoelen, bouwspeelgoed, poppen en een speelgoedkeukentje. De ruimte was kil en de begeleidster zat gedurende de opvangtijd voortdurend op haar stoel. Er was ook een vrijwilligster aanwezig, een Marokkaanse vrouw die hierdoor haar Nederlands kon bijschaven. De kinderen kregen ook toegang tot de speelplaats. Hierop stond een witte lijn getekend waardoor de kinderen duidelijk wisten dat deze niet overschreden mocht worden.

De kinderen hielden zich tijdens de opvang vooral bezig met vrij spel. Om 16u20 ging de bel, zo wisten de kinderen dat ze naar de opvangzaal moesten gaan. De oudere kinderen begonnen meteen aan hun huiswerk waarbij de jongere kinderen begonnen met spelen. Er was veel lawaai bij het binnenkomen in de opvang. Bepaalde kinderen speelden met de bal, anderen speelden een toneeltje, er fietsten kinderen rond ... De begeleidster werd vrijwel meteen overspoeld met allerlei vragen en kon deze niet allemaal meteen beantwoorden. Er waren verschillende kinderen aan het huilen waarbij andere, oudere kinderen hen troostten. De kinderen konden zich zelfstandig bezighouden maar kregen weinig tot geen individuele fysieke of emotionele aandacht.

De kinderen hadden toegang tot enkele gezelschapspellen, maar moesten dit eerst vragen aan de begeleidster, deze stonden namelijk in een aparte kamer. Op deze dag mochten de kinderen niet met gezelschapsspellen spelen, want de zon scheen. Als de kinderen naar het toilet wilden, moesten ze dit iedere keer opnieuw vragen.

OBSERVATIE 8

Op maandag 13 mei 2024 gingen twee studenten observeren bij de naschoolse opvang van een basisschool. De observatie startte om 15u45 en eindigde om 17u. Ze observeerden het buitenspelen, op de speelplaats, want het was warm weer. Er waren twee begeleiders aanwezig voor ongeveer vijftig kinderen. Er zaten een aantal kinderen in de studie waarbij er twee begeleiders toezicht hielden. Op de speelplaats waren er vooral jongere kinderen, met name kleuters. Hierbij was er geen opvallend verschil tussen het aantal jongens of meisjes. Er waren

niet veel verschillende achtergronden aanwezig, af en toe een leerling met een donkere huidskleur. Het was bewolkt, geen regen en niet koud.

De omgeving rond de school is over het algemeen schoolvriendelijk. Er is een zone 30 aanwezig, er zijn aparte fietspaden, er is voldoende plaats om te parkeren naast de school ... De school ligt langs een vrij drukke straat, dit compenseert met het feit dat het zichtbaar is dat er een school aanwezig is. Dit zie je aan de rode zone, kleurrijke borden ... De ouders kwamen hun kinderen ophalen met zowel de auto als de fiets.

Er waren voldoende begeleiders aanwezig om aan de noden van de kinderen tegemoet te komen. De kinderen konden zich zelfstandig bezighouden, zonder hulp van de begeleiders. Een aantal kleuters kregen individuele aandacht om te gaan plassen. Voor de rest waren de kinderen vooral met zichzelf of met elkaar bezig. Dit uitte zich in spelprikkelers zoals rollenspelen, fietsen, klimmen ...

De kinderen weten duidelijk waar ze het speelgoed kunnen halen en welk speelgoed ze wanneer mogen gebruiken. Ze weten wat er beschikbaar is voor binnenactiviteiten als het slecht weer zou zijn, zoals tafelvoetbal, blokken, glijbaan, tekenen ... Er zijn weinig spelmogelijkheden op de verschillende niveaus. Fietsen, steps, ballen en speeltoestellen zijn aanwezig. Je zag af en toe kinderen doelloos rondwalen. Er is geen bepaalde structuur aanwezig voor de kinderen, ze mogen spelen wanneer en met wat ze willen. Er hangen prenten uit met voorbeeld spelletjes, zoals: "Wolfje, wolfje, hoe laat is het?", ... Wanneer de kinderen even niet wisten wat te doen, konden ze hierop terugvallen.

Er zijn geen conflicten ontstaan tijdens het observatiemoment. Hierdoor is het moeilijk om een antwoord te geven op de vraag hoe de begeleiders hierop zouden reageren en hoe betrokken ze zijn. Toch was er een bepaalde betrokkenheid bij de plas-training ('we gaan eens pipi doen') en liep de begeleider attent rond. Daarnaast zei een begeleider: 'We zullen je mondje eens afvegen.', omdat dat kindje haar mond vuil was.

Er zijn geen vaste activiteiten op de naschoolse opvang. Er is een studie-moment voorzien. Een veel voorkomend vrij spel zijn rollenspelen. Dit werd zowel gespeeld door jongens als meisjes. De jongens speelden vooral met een bal.

De twee begeleiders die aanwezig waren, hadden geen pedagogisch bekwaam diploma. Eén van hen behaalde onlangs zijn/haar diploma van zorgkundige.

Conclusie observaties

Er werd geobserveerd op drie buitenschoolse kinderopvangen en vijf basisscholen te Roeselare. Gedurende deze observatiemomenten werden telkens dezelfde vragen gesteld om een vergelijking te kunnen maken. Er werd een verschil gemerkt tussen de opvang in de buitenschoolse kinderopvangen en de basisscholen. In twee van de drie buitenschoolse kinderopvangen zijn er elke woensdagnamiddag vaste activiteiten waar de kinderen aan kunnen deelnemen. De basisscholen bieden deze activiteiten niet aan; de kinderen hebben de volledige namiddag vrij spel.

Er was ook een verschil in het beschikbare speelmateriaal tussen de verschillende observaties. In sommige opvangen was er meer materiaal aanwezig dan in andere. Daarnaast is er een onderscheid in welk materiaal beschikbaar is voor verschillende leeftijdsgroepen. Kleuters spelen met ander speelgoed in vergelijking met lagereschoolkinderen.

De opvang wordt gecoördineerd door begeleiders die voor de kinderen zorgen. Tijdens deze observaties werd opgemerkt dat er verschillende soorten begeleiders zijn, die ook een ander takenpakket invullen. Er is een contrast in het actief begeleiden van de kinderen en het houden van toezicht op een groep. Hierin varieert de fysieke en mentale aandacht van de begeleiders.

Interviews organisaties

Deze onderzoeksmethode werd gehanteerd om informatie te verkrijgen omtrent de reeds bestaande vrijetijdsbestedingen te Roeselare met als doel een bredere visie te ontwikkelen. Dit werd aan de hand van meerdere interviews onderzocht. De resultaten van de interviews werden later verwerkt in het proefproject.

VOC Opstap

Op maandag 27 mei 2024 stond een online interview gepland met een medewerker van VOC Opstap.

VOC staat voor vrijetijdsondersteuningscentrum. De organisatie zet zich in om mensen te ondersteunen in hun vrije tijd. De doelgroep van deze organisatie zijn mensen die zelf niet in staat zijn om op zoek te gaan naar vrijetijdsaanbieders. Dit zijn bijvoorbeeld mensen die het financieel moeilijk of een verstandelijke beperking hebben ... VOC Opstap organiseert zelf kampen voor kinderen met een grotere zorgnood, dit heet Babbeloe. Tijdens dit kamp zorgen ze voor voldoende begeleiding en structuur.

Wat organiseren jullie op het vlak van vrijetijdsaanbod (in Roeselare)?

VOC Opstap zet zich in omtrent trajectbegeleiding voor mensen om hun vrije tijd zinvol te besteden. De medewerkers gaan op zoek naar bestaande organisaties die hun deuren willen openzetten voor deze mensen. Ze staan in voor speelpleinwerking voor kinderen die nood hebben aan meer ondersteuning. Deze werking organiseert VOC Opstap zelf. De activiteiten die georganiseerd worden zijn hetzelfde als bij kinderen zonder zorgnood. Dit kunnen verschillende opdrachten zijn zoals: knutselen, dans, buitenspelen, snoezelen, daguitstappen ...

Wat is jullie visie op ons prototype van ons project? (Wat zouden jullie anders doen? Wat vinden jullie goed? Hebben jullie nog extra inbreng? ...)

De medewerker vertelde dat er sowieso begeleiding nodig zal zijn om alles in goede banen te leiden en te controleren of alles terug in de doos terecht komt. Als er in de naschoolse opvang gewerkt wordt met de dozen, kan je vermelden dat er een kind kan aangewezen worden die verantwoordelijk is dat er respectvol omgegaan moet worden met het materiaal. Dit kind kan bijvoorbeeld voorlezen aan de jongere kinderen zodat ook zij een kans krijgen om betrokken te zijn in het spel.

Hoe zetten jullie in op inclusie?

“Het is dubbel, de activiteiten worden georganiseerd voor een specifieke doelgroep. De activiteiten zijn vooral gericht op kinderen met een zorgnood, maar broers, zussen, neven en nichten zijn wel welkom. Er zijn veel mensen nodig om deze activiteiten en kampen te kunnen

organiseren. Het zou jammer zijn dat de plaatsen zouden gaan naar de kinderen die ook op andere plekken terecht kunnen.” zegt een medewerker van VOC Opstap.

Oranje VZW

Woensdag 23 mei 2024 stond een interview op de planning met Oranje VZW.

Oranje VZW is een organisatie die zich inzet op dagbesteding voor mensen met een ondersteuningsnood. Ze kunnen herkend worden aan de oranje sjaltjes en zijn hierdoor zo op hun naam gekomen. Ze zetten zich in voor alle leeftijden. Voor kinderen en jongeren bieden ze een groot aanbod aan gezins- en vrijetijdsactiviteiten aan, terwijl ze bij volwassenen focussen op hen zoveel mogelijk integreren en ondersteunen in de maatschappij. Oranje VZW bevindt zich vooral in regio Brugge en Meetjesland.

Wat organiseren jullie op het vlak van vrijetijdsaanbod?

Op vlak van vrijetijd baseert Oranje VZW zich op vier grote pijlers.

- De eerste pijler bevat de speelpleinwerking, er zijn zes vestigingen, vijf ervan zijn inclusief, dit betekent dat jongeren zonder of met een ondersteuningsnood hieraan kunnen deelnemen. Enkel in Aalst is het exclusief, hier mogen enkel kinderen met een ondersteuningsnood komen. De broers en zussen van de kinderen mogen wel mee.
- De tweede grote pijler zijn de jeugdateliers die Oranje VZW organiseert, deze zijn ook inclusief. In de vijf vestigingen vindt elke week een andere activiteit plaats.
- De derde pijler is de jongerenwerking VOLT. Dit is een werking enkel voor jongeren met een ondersteuningsnood.
- De laatste pijler zijn de animatorencursussen te VOLT. Oranje VZW wil hierbij aan jongeren met een ondersteuningsnood de kans geven om zelf animator te worden en begeleiding te geven aan jongeren.

Als laatste is het belangrijk om te melden dat er elke dag tien plaatsen zijn voor één op één begeleiding, hierbij zijn geen inschrijvingen vooraf nodig uitgezonderd jongeren met een beperking. Daarnaast zijn er ook enorme wachtlijsten voor de één op één begeleiding, er is hier een grote nood aan.

Wat is jullie visie op inclusie en hoe dragen jullie bij hieraan?

Inclusie is een belangrijk aspect bij Oranje VZW. Ze doen hun best om een diverse groep jongeren samen te stellen. Ze zetten bijvoorbeeld in op inclusie door met inclusieboxen te werken zoals in bovenstaande alinea vermeldt staat. Daarnaast voorzien ze ook inleefsessies op scholen en aangepaste brillen voor slechtzienden. Dit zijn brillen voor kinderen die niet slechtziend zijn. Op die manier kunnen kinderen met een goed zicht ook ervaren hoe het is om slechtziend te zijn. Hierdoor kan men de empathie bij kinderen met deze specifiek zorgnood versterken. Als tip voor het proefproject gaf de organisatie mee dat er ook een andere organisatie bestaat, namelijk ‘Ouders voor inclusie’. Deze organisatie spreekt ouders aan rond frustraties. Het zou een meerwaarde kunnen zijn om het verhaal van ouders als getuigenis te zien. Ze gaf mee dat er een verschil is tussen een snoezel- en een prikkelarme ruimte. Een snoezelruimte is speciaal ontworpen om de zintuigen te stimuleren en bevat elementen zoals lichten, kleuren, geuren en geluiden. Deze bieden rust en helpen bij het verminderen van enige stress of angst. (Cowan, 2022) Een prikkelarme ruimte daarentegen, is een omgeving ontworpen voor kinderen die uitdagend gedrag vertonen. Hierbij kunnen ze tijdelijk minder prikkels ervaren en op een pedagogisch verantwoorde wijze tot rust te komen.

We lezen in jullie visie dat toegankelijkheid een belangrijke pijler is voor jullie, wat is er nodig om hieraan bij te dragen?

Op vlak van toegankelijkheid vertelde ze ons dat Oranje VZW tijdens hun dagbesteding en jongerenwerking, gebruik maken van een duidelijke dagstructuur met pictogrammen. Tijdens het proefproject is het ook belangrijk om rekening te houden met duidelijke visualisaties.

Agentschap Opgroeien

Er werd een medewerkster geïnterviewd van de organisatie Kind en Gezin te regio Roeselare onder het Agentschap Opgroeien. Ze houdt zich actief bezig met de werking rond het BOA-decreet, dit verloopt lokaal. Ze ondersteunt de lokale besturen en licht het decreet toe. Verder vermeldt ze dat Stad Roeselare een grote betrokkenheid heeft met het BOA-decreet, ze hebben een werkgroep die gespecialiseerd is op dat onderwerp.

Wat is het kwaliteitslabel?

Het kwaliteitslabel is een label dat toegekend wordt aan een kwaliteitsvolle opvang. De organisatie moet kunnen aantonen dat ze aan de vooropgestelde voorwaarden voldoen. Verder verwees ze naar de brochure op de website van Opgroeien waar meer info te vinden is over het kwaliteitslabel.

Waarom/hoe is het kwaliteitslabel ontstaan?

Het kwaliteitslabel is ontstaan in 2021. Dit vloeit voort op de voorwaarden die al eerder werden toegekend aan buitenschoolse kinderopvang met een erkenning, toestemming of attest van toezicht ... Deze voorwaarden werden in 2021 samengevoegd en verder verfijnd onder het kwaliteitslabel. Bestaande kinderopvang die al voldeden aan deze voorwaarden, kregen dit label automatisch toegewezen. Nieuwe organisaties moeten dit label zelf aanvragen.

Wat zijn de voordelen voor organisaties om een kwaliteitslabel aan te vragen?

Het label toont aan dat het een kwaliteitsvolle opvang is, dit kan voor ouders een doorslag zijn om voor deze opvang te kiezen. Wanneer een sollicitant gaat solliciteren weet je dat de opvang belang zal hechten aan het inzetten op het versterken van je competenties. Er wordt meer ingezet op vorming voor begeleiders. Voor de opvang zelf kan het een voordeel zijn om een kwaliteitslabel te hebben aangezien je beroep kan doen op subsidies.

Is er een manier waarop het kwaliteitslabel gecontroleerd wordt op regelmatige basis? Zoja, kan het kwaliteitslabel weggenomen worden?

Op regelmatige basis kan het label gecontroleerd worden. Dit als er zorgen van de ouders zijn of wanneer de zorginspectie langskomt. Dit bezoek is onaangekondigd. Er wordt gekeken of er voldaan wordt aan de vooropgestelde voorwaarden. Er wordt in gesprek gegaan met begeleiders. Als er niet voldaan wordt aan vooropgestelde voorwaarden, kan het kwaliteitslabel ingetrokken worden.

In de brochures zien we dat het enkel voor opvangplaatsen zijn die kleuteropvang aanbieden, telt de opvang van de lagereschoolkinderen hier dan niet in mee?

Het Agentschap Opgroeien focust zich met het BOA-decreet voornamelijk op kleuters. Er wordt meer aandacht gegeven aan kleuters omdat ze een grotere nood hebben aan zorg. Er moet ingezet worden op het creëren van een veilig nest voor kleuters.

Is het kwaliteitslabel een betrouwbaar middel om te spreken van goede opvang?

Ja, het kwaliteitslabel is niet zomaar ontstaan. Voorwaarden zijn niet zomaar opgelegd. Op deze manier toont de opvang aan dat ze zelfstandig opvang kunnen uitvoeren. De organisator moet zelf met het team uitwerken hoe de opvang georganiseerd wordt.

Proefproject

Stad Roeselare krijgt vanuit de Vlaamse Overheid de opdracht om een geïntegreerd aanbod van buitenschoolse opvang en activiteiten te voorzien. Deze taak wordt toegekend aan het lokale bestuur van Roeselare. Het hiervoor vrijgemaakte budget bedraagt €800.000 Vlaamse middelen.

Vanuit Stad Roeselare werd hier een werkgroep voor opgericht. Deze werkgroep ging in samenwerking met Studio Dott. aan de slag om onderzoek te doen naar de bevindingen van verschillende actoren omtrent de buitenschoolse opvang.

Met de resultaten van deze bevindingen, ging de bachelorproefgroep “Team 800 op kinderkoers” aan de slag. Een voorloper op een pilotproject werd uitgewerkt, namelijk vier thematische wisseldozen en wordt verduidelijkt onder de titel ‘keuze thematische wisseldozen’. Dit proefproject heeft als doel mensen te sensibiliseren en te informeren omtrent het BOA-decreet en de mogelijkheden die hieraan gekoppeld zijn.

Uiterst begin 2026 is het de bedoeling dat ieder lokaal bestuur een uitgewerkt beleid rond het BOA-decreet kan voorleggen. Stad Roeselare wil dit bereiken door met zijn inwoners samen te werken. Zij krijgen de mogelijkheid om hun eigen pilotproject in te dienen.

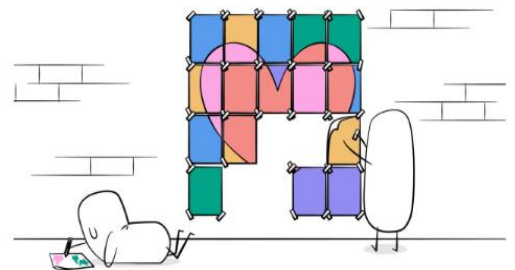
Toelichting

Zoals eerder vermeld, bestaat het proefproject uit vier thematische wisseldozen. Echter was dit één keuze van meerdere opties. In totaal werkte Studio Dott. 21 verschillende ideeën uit die mogelijks konden worden uitgewerkt. Stad Roeselare selecteerde vanuit deze 21 ideeën vervolgens hun top vijf. Deze vijf opties werden opnieuw bevraagd aan verschillende actoren. Directie, opvangbegeleiders, ouders ... kregen de mogelijkheid om hun mening omtrent de ideeën te geven en werden in het onderzoek betrokken.

Hieronder worden de vijf geselecteerde ideeën van Studio Dott. kort beschreven:

1. Weekproject

Aan het begin van de week starten er dagoverschrijdende projecten in de opvang. Elk kind werkt zelfstandig aan een deel van het project, zodat aan het einde van de week alle individuele bijdragen samen één geheel kunnen worden. De deelname aan dit proefproject is vrijwillig voor elk kind en bevat een beperkt aantal spelregels om de creativiteit en samenhang te stimuleren. (Studio Dott., 2024)

Dit concept is interessant voor de volgende ouderprofielen; ‘plezierjager’ en ‘meerwaardezoeker’.

2. Thematische wisseldozen

Deze dozen circuleren tussen de scholen, waarbij kinderen wekelijks spelletjes en spelmateriaal gebruiken tijdens de naschoolse opvang. Deze speldozen introduceren verschillende thema's aan de kinderen. Zo worden ze gestimuleerd om allerlei nieuwe uitdagingen te ontdekken. De dozen bevatten uniek spelmateriaal dat thuis vaak niet beschikbaar is en leveren een gevarieerd aanbod aan spelprikkelers. (Studio Dott., 2024)

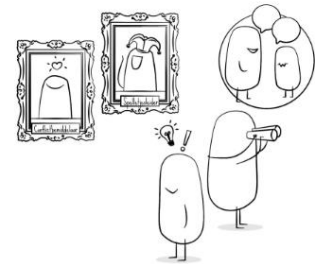
Dit concept is interessant voor de volgende ouderprofielen; 'praktische planner', 'plezierjager', 'intieme ouder' en 'meerwaardezoeker'.

3. Opleiding voor begeleidend personeel

Opleidingsmomenten bieden begeleiders de kans om van elkaar te leren en hun eigen rol binnen de onderwijssector te verkennen. De sessies betrekken begeleiders op een laagdrempelige manier, waarbij ze volledig vrijblijvend en zelfstandig kunnen kiezen. Door diepgaand over hun werk te reflecteren en in te zetten op kwaliteit, zorgen ze voor een educatieve en speelse opvang. (Studio Dott., 2024)

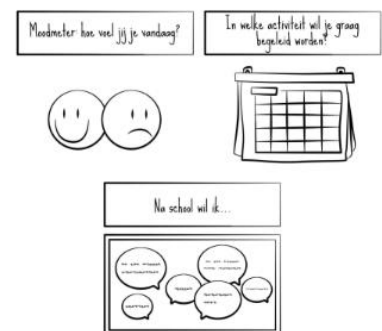
Dit concept is interessant voor de volgende ouderprofielen; 'plezierjager', 'intieme ouder' en 'meerwaardezoeker'

4. Kinderen actief bevragen

Er wordt bij dit concept actief geluisterd naar de mening van het kind, met de focus op het creëren van positieve ervaringen via een participatief kader. Leerkrachten kunnen proactief naar de mening en interesses van de kinderen peilen en deze integreren in de toekomst. Aan de hand van verschillende tools kunnen de verwachtingen van kinderen helder worden gemaakt en hier kan vervolgens naar gehandeld worden. (Studio Dott., 2024)

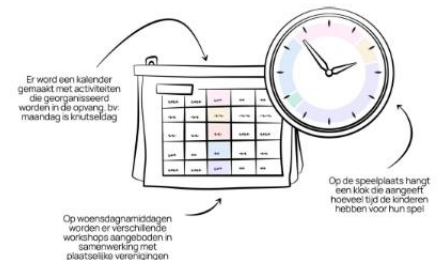
Dit concept is interessant voor de volgende ouderprofielen; 'praktische planner', 'plezierjager', 'intieme' en 'meerwaardezoeker'.

5. Geplande activiteiten

Hierbij stelt elk opvanginitiatief een activiteitenkalender op en communiceert deze naar de kinderen en ouders. Kinderen kunnen vrijwillig deelnemen en voorkeuren voor toekomstige activiteiten meegeven. Het activiteitenaanbod wordt vooraf samengesteld, waardoor dit duidelijk is voor zowel de ouders als de kinderen welke activiteit er wanneer gepland staat. De spellen/activiteiten richten zich op het aanleren van technieken die de kinderen later zelfstandig kunnen uitvoeren. (Studio Dott., 2024)

Dit concept is interessant voor de volgende ouderprofielen; 'praktische planner', 'plezierjager', 'intieme', 'onregelmatige' en 'meerwaardezoeker'.

Keuze thematische wisseldozen

Wij kozen er als groep voor om het idee rond de thematische wisseldozen uit te werken als proefproject. Echter was dit idee niet de eerste keuze bij scholen of ouders. Vandaar volgende verduidelijking rond de keuze van de thematische wisseldozen.

Om te beginnen, kunnen de ouders verdeeld worden volgens de bevraging van Studio Dott. in vijf verschillende types, wat eerder ook al vermeld werd. Het eerste type ouder is de 'meerwaardezoeker'. Zij willen dat het kind zich niet enkel bezighoudt in de opvang, maar dat er ook wordt ingezet op verdere ontplooiing en ontwikkeling op allerlei vlakken. Met de dozen wordt hieraan tegemoetgekomen. Doordat er vier verschillende thema's zijn, met elk hun materiaal en uitdagingen, krijgt elk kind de kans om (individueel of samen) met anderen op ontdekking te gaan. Dit draagt bij aan hun persoonlijke ontwikkeling en zorgt ook voor allerlei ontplooiingskansen. Zo is er materiaal aanwezig om zowel de fysieke- als de cognitieve ontwikkeling te stimuleren.

De 'plezierjager' is het tweede type ouder. Zij vinden vooral de beleving van plezier belangrijk voor hun kind. Daarnaast vinden ze het belangrijk dat het kind zichzelf kan zijn in de opvang. Door de verschillende thema's krijgen kinderen de kans om zelf te kiezen waarmee ze willen spelen.

Het derde type ouders zijn de 'intieme ouders'. Voor hen is vooral de veiligheid van hun kind belangrijk. Veiligheid gaat voor hen verder dan enkel fysieke geborgenheid. Ook op mentaal niveau dient dit gewaarborgd te worden. Hier sluiten de dozen bij aan. Deze kunnen op elke plek worden geïnstalleerd, dus ook binnen het schooldomein. Zo blijft er toezicht door de begeleiders, terwijl het kind aan de slag kan gaan. In de doos van welbevinden sluiten de verwachtingen van dit type ouders aan. De doos zorgt voor rustige activiteiten, waarbij het kind kan stilstaan en reflecteren bij de eigen emoties.

De twee andere types ouders zijn minder van toepassing. Dit gaat over de 'onregelmatige ouder' en de 'praktische planner'. Voor hen is de toegankelijkheid tot de opvang belangrijk. Dit bijvoorbeeld wanneer de nood tot opvang hoog is. Bij de planners is er vooral een regelmaat nodig in de opvang om dit op de gezinsplanning te kunnen afstemmen. Hier kunnen de dozen ook aan beantwoorden. De kinderen kunnen op gelijk welk moment een activiteit of spel starten in de opvang. Het maakt dus niet uit op welke dag of tijdstip ze in de opvang aanwezig zijn.

Uit de bevraging zijn heel wat cijfergegevens en feedback verzameld omtrent de mening van ouders rond de thematische wisseldozen. Zo valt op dat 159 ouders van de 181 het idee waardevol tot zeer waardevol vinden. Voor ouders is het afwisselende en gevarieerde aanbod aantrekkelijk om zo verveling bij de kinderen tegen te gaan. De nieuwe spelkansen die worden aangeboden, leiden tot ontdekkingen en prikkels die ze nog niet hadden ondervonden. Het verrassingselement van de doos kan zorgen voor verwondering bij de kinderen. Doordat het speelgoed gedeeld wordt, is dit economisch haalbaarder voor een school. Ouders staan er zelfs voor open om niet gebruikt speelgoed van thuis een nieuw leven te geven op school. (Studio Dott., 2024)

Naast de ouders hebben ook opvanglocaties hun aandeel in dit verhaal. Om dit correct te kunnen inschatten, werd er geobserveerd in verschillende scholen en opvanginitiatieven. Hier viel meteen op dat heel wat initiatieven weinig spelprikkels ter beschikking stellen aan de kinderen. Vaak zijn ook de ruimtes heel klein. Kinderen dienen zich zelfstandig bezig te houden, maar meestal zonder materiaal in de buurt. Begeleiders die alleen staan, hebben daarnaast ook hun

handen vol met de in- en uitschrijvingen, waardoor individuele aandacht voor kinderen snel verloren gaat. Tijdens het toezicht houden, hebben vooral de kleinere kinderen nood aan verzorging. Door deze hoge werkdruk kunnen de dozen goed worden ingezet. De kinderen krijgen speelprikkels, terwijl de begeleiders worden ontlast op vlak van vragen en aandacht. De dozen zijn zo ontwikkeld dat kinderen perfect zelfstandig aan de slag kunnen gaan.

De belangrijkste actoren in dit proefproject zijn de kinderen. Het is van groot belang dat zij zich ten volle kunnen ontwikkelen en tegelijkertijd amuseren in de opvang zonder zich te vervelen. Door een testfase met hen te doen, bleek dat de dozen hier aan bijdragen. Veel kinderen vinden materiaal of activiteiten die aansluiten bij hun interesse. Ze leven zich uit en krijgen voldoende spelprikkels. Wanneer ze een spel hebben gespeeld of zijn uitgespeeld met bepaalde materialen, ruimen ze dit op en gaan ze op zoek naar nieuwe prikkels. De kinderen geven zelf aan dat de dozen eens iets anders zijn. Er is voor ieder wat wils; fysiek, sociaal, cognitief ... Elk kind telt in dit project.

In de bevragingen van Studio Dott. kwam feedback van de kinderen rond de naschoolse opvang. Hierbij gaven ze aan dat het niet mogelijk is om een diepgaand spel te spelen, doordat er voortdurend vrienden worden opgehaald. Het is echter zo dat er in de dozen zowel kort- als langdurende spelletjes aanwezig zijn. Hier kunnen de kinderen hun keuze dus op baseren.

Daarnaast gaven de ouders en kinderen aan dat er vaak ruzies ontstaan of moeilijke momenten zijn die ervoor zorgen dat kinderen deze emoties mee naar huis nemen. De dozen kunnen eerst en vooral verveling tegengaan, wat ervoor zorgt dat er al minder ruzie kan ontstaan. Daarnaast zit er in de doos van welbevinden een makkelijk instructieboekje rond het oplossen van ruzie. Begeleiders kunnen hiernaar verwijzen, indien kinderen hierbij hulp vragen.

Tot slot gaven de kinderen aan dat de speelruimtes geen leuke plekken zijn om te spelen. De dozen kunnen onmogelijk bijdragen aan de infrastructuur van een gebouw of domein, maar ze kunnen ervoor zorgen dat de aandacht verlegd wordt op spel in plaats van het zoeken in een minder boeiende omgeving naar prikkels. (Studio Dott., 2024)

Tijdens de verkennende observaties werd gefocust op het verwerken van de wisseldozen in een opvanginitiatief. Hier kwamen volgende bevindingen naar boven: bepaalde opvangplekken hadden genoeg speelmogelijkheden, waarbij de kinderen zich absoluut niet verveelden. Vaak wordt er gezien dat de kinderen niet dezelfde vrienden hebben zoals op school. Ze vinden minder aansluiting bij de andere kinderen uit de opvang. De dozen kunnen hieraan bijdragen, doordat ze zich individueel kunnen bezighouden. Daarnaast kunnen de dozen ook voor een connectie zorgen. Bepaalde activiteiten dienen nu eenmaal samen uitgevoerd te worden.

Andere opvanginitiatieven leken wel een hoge nood aan projecten zoals de dozen te hebben. De domeinen boden te weinig speelprikkels, waardoor de kinderen doelloos gingen rondlopen. Tijdens de observatie gingen bepaalde kinderen zelfs naar de observators om zo aandacht te krijgen. Het zou op deze plekken zeer nuttig zijn om de wisseldozen te installeren. Kinderen houden zich zelfstandig of samen bezig, maar krijgen de nodige speelprikkels om de opvang als amuserend te beleven. Zo kan de bestaande verveling worden tegengegaan.

In de interviews met externe organisaties werd het concept van de thematische wisseldozen aangereikt. Hier werd volgende feedback op gegeven.

VOC Opstap heeft het idee dat de wisseldozen zouden kunnen werken voor kinderen met een zorgnood. Het vrij spel dat bij de dozen komt kijken, kan zorgen voor bepaalde stress, omdat er heel wat keuzes van spel inzitten. Door de dozen in thema's aan te bieden, wordt er gezorgd voor een centraal thema, wat opnieuw voor rust kan zorgen. Het leek hen belangrijk dat er ondersteuning aanwezig is tijdens de opstart van de doos. Af en toe moet er ook gecontroleerd worden of alles goed verloopt.

Naast VOC Opstap gaf ook Oranje VZW hun visie. Het proefproject is voor hen haalbaar. Zeker in de richting van inclusie is dit een interessant concept. Er is voor ieder kind iets passends beschikbaar. Een tip is om goed te communiceren met zowel de ouders als de kinderen over de dozen. Communicatie kan namelijk alle partijen motiveren. Daarnaast zijn visualisaties zeer belangrijk om aan de noden van elk kind tegemoet te komen. Doordat Oranje VZW zelf ook werkt met inclusieboxen, vormen ze een inspiratiebron voor dit proefproject. In de inclusieboxen zit bijvoorbeeld snoezelmateriaal om de kinderen tot rust te brengen.

Een medewerkster van het Agentschap Opgroeien bij Kind en Gezin merkte op dat het belangrijk is dat er heel divers materiaal in de dozen zit. Aangezien er kinderen van drie tot twaalf jaar aanwezig zijn in de opvang, moet er voor iedere leeftijd materiaal ter beschikking zijn. Zodat de kinderen een vrije keuze hebben in het buiten of binnen spelen, is het belangrijk om de dozen hier naar aan te passen. Anderzijds bevestigde ze dat het noodzakelijk is dat de kinderen zelfstandig met de dozen aan de slag kunnen gaan en het niet de bedoeling is dat het een extra last met zich meebrengt voor de begeleiders.

Sensibilisering

Om alle actoren in dit proefproject te kunnen bereiken, werd er samengewerkt met de communicatiedienst van Stad Roeselare. In samenspraak is er beslist om te sensibiliseren aan de hand van een korte video die verscheen op de sociale media van de stad. Op deze manier werden de thematische wisseldozen letterlijk en figuurlijk in beeld gebracht. Naast de voorstelling van het proefproject, zijn de pilootprojecten aangekaart. Er werd hierbij een oproep gedaan om pilootprojecten in te dienen. Een zelfgemaakte perstekst verscheen even later in vele kranten. Hierbij aansluitend werd een persmoment georganiseerd in een basisschool te Roeselare samen met de schepen van opvoeding, Michèle Hostekint. Deze artikelen hadden als doel om ook lezers van verschillende kranten aan te sporen om pilootprojecten in te dienen tegen de gevraagde datum.

Analyse thema's

Om ervoor te zorgen dat de thematische wisseldozen slagen, zijn er goede thema's nodig onderbouwd met grondige informatie. De verschillende thema's met bijhorende activiteiten en uitdagingen hebben als doel de fysieke, emotionele en cognitieve ontwikkeling te bevorderen.

Er werd gekozen voor de thema's avontuurlijke buitenspelen, cultuur, hobby's en welbevinden.

Avontuurlijk buitenspelen

De naam van het thema geeft reeds het doel van de doos weg. Kinderen moeten de mogelijkheid hebben om hun energie buiten kwijt te raken. Daarnaast wordt ook het gebruik van elektronica op deze manier vermeden en worden hun zintuigen buiten geprikkeld. Het aanwezige materiaal in de doos kan nieuwe interesses of ideeën opwekken om tot spel te komen. Tot slot behoren

bepaalde activiteiten tot risicovol spel. De uitvoering hiervan kan het zelfvertrouwen bij kinderen vergroten.

Wat is avontuurlijk buitenspelen?

Avontuurlijk buitenspelen is spel waarbij een uitdaging aanwezig is. Dit wil zeggen dat er spanning is met vaak een onverwachte uitkomst die kinderen niet zomaar kunnen voorspellen. Als opvoedverantwoordelijke is het belangrijk om het kind de ruimte te geven om risico's te kunnen en mogen nemen, al is dit niet vanzelfsprekend. Risico's worden als speelkansen gezien. Avontuurlijk buitenspelen kan worden onderverdeeld in zes verschillende categorieën. Deze luiden als volgt:

1. **Op hoogte**

Een voorbeeld van op hoogte kan het klimmen op tafel, speeltoestellen ... zijn.

2. **Met snelheid**

Onder snelheid wordt lopen, fietsen, rollen ... begrepen.

3. **Met 'gevaarlijke voorwerpen'**

Bepaalde voorwerpen worden als gevaarlijk beschouwd. Denk maar aan een hamer, spijkers, een grote plank, een mes, een oven ...

4. **Met onverwachte natuurelementen**

De natuurelementen water en vuur kunnen onverwacht op het pad van kinderen komen.

5. **Lichamelijk spel/speelvechten**

6. **Kans op verloren lopen of verstoppen**

Uiteraard wordt avontuurlijk spel door elk kind verschillend beleefd. Afhankelijk van de leeftijd en ontwikkeling, maar ook het al dan niet aangaan van risico's, is de beleving anders. Vandaar dat de focus van het avontuurlijk spelen ligt op de vrije keuze van de kinderen zelf. Ze krijgen zelf de keuze of ze wel of niet meedoen, hoe ver ze gaan en op welke manier ze op avontuur gaan.

Het toezicht van een opvoedverantwoordelijke is noodzakelijk. Een risico kunnen kinderen (meestal) zien aankomen om vervolgens de keuze te maken of ze het risico nemen of niet. Een gevaar zien kinderen niet aankomen. Gevaren sluit je best uit, aangezien deze geen meerwaarde betekenen aan het spel. Risico's uitsluiten betekent ook een stuk minder speelkansen.

Welke invloed heeft buitenspelen op kinderen?

Buitenspelen, risico's en avontuur beleven zijn essentieel in het spelen van kinderen. Voor hen is spelen grenzen verleggen en vooral testen hoe ver ze kunnen gaan. De speelervaring wordt op deze manier intens en zorgt voor een hoge betrokkenheid.

In onze huidige samenleving hebben kinderen steeds minder de kans om avontuur op te zoeken en risico's aan te gaan. Speeltoestellen worden zelfs zo gemaakt dat er weinig uitdagingen zijn. Dit wordt door de strengere veiligheidsvoorschriften veroorzaakt. Volwassenen blijven ook vaker en voortdurend aanwezig tijdens het spelen.

Het zelf invullen van de leefwereld is zeer belangrijk voor een kind, maar momenteel wordt deze zo ingericht en gestructureerd dat ze er zelf weinig vat op hebben. De maatschappij wordt meer en meer risicomijdend.

Tegenwoordig is er heel wat overbescherming aanwezig. Kinderen gaan meer risico's vermijden in de toekomst als ze minder kansen krijgen om avontuurlijk spel aan te gaan. Door ervoor te

zorgen dat kinderen ruimte krijgen om hun eigen keuzes te maken en kansen te bieden rond het aangaan van risico's en uitdagingen, laat je hen groeien tot zelfbewuste en ondernemende volwassenen.

Wat zijn de voordelen van avontuurlijk buitenspelen?

Avontuurlijk spelen geeft volgens speelbank (2018) een wauw-ervaring. Hiermee bedoelen ze het gevoel van vrijheid, initiatief en creativiteit dat wordt ondervonden. Het leidt tot speelplezier.

Daarnaast zorgt uitdaging voor een hoge betrokkenheid in het spelen. Ook vrijheid en interesse zijn hierin uiteraard onmisbaar. Uitdagingen kunnen vaak en veel voorkomen in soms kleine situaties, maar het gaat hem vooral over de kans die wordt aangeboden om risico's aan te gaan om zo een voordeel uit het spel te halen.

Naar de ontwikkeling van kinderen toe is avontuurlijk spelen een onmisbaar element. Het stimuleert naast hun zelfvertrouwen ook hun weerbaarheid en ze leren om risico's spelenderwijs in te schatten. Vanaf jonge leeftijd is dit reeds essentieel.

Het avontuurlijk spelen kan individueel, maar ook collectief plaatsvinden. Hierdoor is een groepsgevoel aanwezig en gaan de kinderen samen uitdagingen aan, leren ze elkaar kennen en leren ze samen inschattingen maken. Hulp bieden aan elkaar waar nodig zorgt ervoor dat hun verantwoordelijkheidszin wordt vergroot.

Tot slot speelt de natuur een grote rol in het avontuurlijk spel. Kinderen gaan in de natuur spelen en ontdekken zo een brede waaier aan speelkansen. Het buitenspelen is gezond voor een kind en bevordert opnieuw de ontwikkeling op allerlei vlakken.

Hoe kan je avontuurlijk spelen mogelijk maken binnen bepaalde instanties zoals een opvang?

In een instantie/organisatie werk je vaak binnen een team. Het is belangrijk dat je binnen dit team alle meningen op elkaar kan afstemmen. Zo kan je bijvoorbeeld werken met verschillende casussen van avontuurlijke situaties. Hierbij kan ieder zijn visie geven om zo afspraken te maken die op één lijn liggen.

Naast de begeleiding spelen ouders een zeer grote rol in het spel van een kind. Het is noodzakelijk om met ouders te communiceren over welk spel er al dan niet kan plaatsvinden in bijvoorbeeld de opvang. De communicatie kan plaatsvinden met foto's, in overleg ... Voor ouders zijn afspraken vaak belangrijk. Dit kan al heel wat weerstand weghalen. Bijvoorbeeld ervoor zorgen dat kinderen vuile kledij aanhebben, kan al heel wat doen bij ouders.

Voor kinderen is onzichtbaarheid spannend. Het is daarom nuttig om de ruimte zo in te richten dat de kinderen denken uit het zicht te zijn, maar je eigenlijk als begeleiding wel nog voldoende zichtbaarheid hebt. Ze hebben nood aan hun eigen geheime plaats waar je als begeleider stiekem toch een oogje in het zeil kan houden.

De keuzemogelijkheid in het wel of niet meedoen aan een avontuurlijke activiteit kan heel wat verrichten bij kinderen. Wanneer ze de keuze niet krijgen en verplicht moeten deelnemen, kan je tegenstrijdigheden gewaarworden. De beste optie is om de kinderen genoeg keuzemogelijkheden te geven binnen een activiteit. Ze hebben zo zelf hun uitdaging in de hand en kunnen nog steeds hun eigen grens aanvoelen. Indien gewenst kunnen ze zo ook hun eigen grens verleggen zonder gedwongen te worden.

Speelbank (2018) heeft een checklist met een aantal vragen waar je best even over nadenkt vooraleer je over gaat tot avontuurlijk spel. Deze luiden als volgt;

- Zijn de ouders op de hoogte van jullie manier van werken?
- Voor welke leeftijd is de activiteit?
- Wat moeten de kinderen al kunnen voor ze de activiteit kunnen meedoen?
- Kunnen kinderen dit alleen of niet?
- Welke begeleiding hebben ze nodig?
- Is er tijd om ons volledig te richten op de activiteit?
- Hoe zit de groep in elkaar?
- Kunnen we inschatten hoe de kinderen elkaar gaan helpen?
- Is al het materiaal voorhanden?

Door deze vragen op voorhand door te nemen, zorg je voor een doordachte activiteit.

Vaak zoeken begeleiders het avontuurlijk spel te ver. Avontuur kan zeer makkelijk worden toegevoegd aan reeds bestaande activiteiten. Zo kan je bijvoorbeeld een activiteit in elkaar knutselen met heel veel materiaal. Je kan ook net dat tikje groter materiaal gebruiken. Daarnaast kan je eens een nieuwe locatie ontdekken waar de kinderen normaal niet zouden spelen, omdat het op het eerste zicht niet mogelijk lijkt.

Wat hoog boven de grond is, voelt vaker spannender aan. Hoogtes toevoegen kan dus niet altijd kwaad, zolang het veilig blijft. Vaak is het toevoegen van zaken die kinderen (net) niet kunnen, fijn om uit te proberen. Ze willen het proberen, wat tot uitdagingen leidt. Tot slot kan er worden gezorgd voor een onverwachte gebeurtenis tijdens een activiteit. Dit zorgt voor een gezonde spanning en uitdaging.

Het klinkt niet evident, maar als begeleider moet je vertrouwen op het inzicht van kinderen. Ze weten wat ze doen en bij elke uitdaging gaat er een stappenplan door hun hoofd. Ze denken bewuster na, hier kan je ook op inspelen door volgende vragen te stellen; mag je het? Wil je het? Durf je het? Doe je het?

Zo kan je inspelen op de factoren die hen tegenhouden om het avontuur op te zoeken.

Het taalgebruik bij begeleiders is zeer cruciaal. Kinderen bewust maken van wat ze doen, is zeer nuttig, maar dit op een positieve manier. Zo reageer je beter niet met 'pas op', maar wel met de volgende stimulerende uitspraken; zie je dat..., probeer eens dat... Hoor/voel je dat... Voel je je...? Daarnaast kan je hen ook probleemoplossend helpen denken wanneer ze even in de knoop liggen met zichzelf of de uitdaging. Zo kan je de volgende vragen stellen; 'Wat is je plan? Wat kan je gebruiken? Waar ga je...? Hoe ga je...? Wie gaat...?' (Speelbank, 2018)

Tot slot is de houding van begeleiders zeer belangrijk in de reacties van het kind op uitdagingen en avonturen. Tussen niets doen en de activiteit stoppen, zijn heel wat meer mogelijkheden. Natuurlijk hangt deze houding af van kind tot kind en situatie per situatie. Het gaat om het zoeken van een evenwicht tussen structuur en vrijheid. Speelbank (2018) geeft enkele voorbeelden van houdingen;

- Een oogje dicht knippen
- Observeren
- Materialen aanleveren

- Stimuleren
- Een idee opperen
- Uitleggen of helpen
- Meedoen
- Sturen
- Voordoen
- Ingrijpen

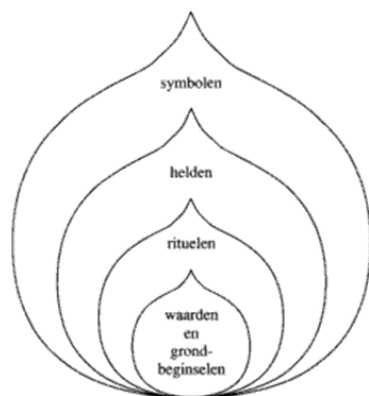
Met bovenstaande tips is avontuurlijk speelplezier gegarandeerd!

Cultuur

Gedurende observaties werd opgemerkt dat er diversiteit aanwezig is in scholen. Het is belangrijk om hier actief mee aan de slag te gaan. Dit is de reden waarom we kozen voor de thematische wisseldoos cultuur. Deze kreeg de naam 'De wereld rond doos'. Op die manier leren kinderen elkaars achtergrond/cultuur kennen op een spelende manier. Daarnaast wordt ingezet op een veilig schoolklimaat waar samenhangigheid en wederzijds respect voorop staan.

Wat is cultuur?

Cultuur betekent in het Latijns 'het vormen van'. De letterlijke definitie volgens Geert Hofstede (z.d.) is: 'De collectieve mentale programmering die de leden van één groep of categorie mensen onderscheidt van die van andere groepen.' Cultuur kan zich uiten in waarden en grondbeginselen, rituelen, helden en symbolen. Dit kan duidelijk gemaakt worden door het model van Sanders en Neuijen (z.d.). Hoe dichter bij de kern, hoe minder zichtbaar het is en moeilijker om te veranderen.

Cultuur heeft twee functies namelijk; standaardisering en onzekerheidsreductie. Doordat een bepaalde bevolkingsgroep een bepaalde cultuur hanteert, zorgt dit voor het optimaliseren van de onderlinge communicatie. Men begrijpt elkaar, waardoor onzekerheden worden weggenomen. (Inge Vervoort, z.d.)

Wat zijn de voordelen bij het stilstaan bij cultuur bij kinderen?

Elk kind kan plezier beleven aan cultuur. Dit brengt voordelen met zich mee. Zo draagt dit bij aan hun leven en is er verbondenheid mogelijk. Cultuur stimuleert hun ontwikkeling.

Het is een feit dat niet in elk gezin aandacht gegeven wordt aan cultuur. Zo komen kinderen vaak pas in contact met cultuur wanneer ze op school zitten. De Internationale Rechten van het Kind vermeldt dat elk kind het recht heeft op participatie aan cultuur.

De mogelijkheden zodat kinderen kunnen genieten van cultuur worden beperkt, omdat er ook een beperkt aanbod is. Hier ligt dus een uitdaging voor de maatschappij. Iedereen kan samen cultuurprikkel toevoegen aan het leven van kinderen. De term iedereen bevat ook ouders, kinderopvanginitiatieven ... (VVSG, 2021)

Waarom is het belangrijk om in te zetten op cultuur?

Aangezien elk kind recht heeft op een hobby en het recht heeft om deel te nemen aan culturele activiteiten, kan men als kinderopvang samen met scholen of ouders, opvoeders ... ervoor zorgen dat elk kind die culturele ervaringen kan opdoen.

Het is een feit dat cultuur mensen in alle vormen verbindt. Door samen aan de slag te gaan, iets creatief te maken, te zingen ... leren de kinderen elkaar op een andere manier kennen. Op die manier delen ze unieke momenten en scheidt dit een band.

Belangrijk om te vermelden is dat het zelfs voor volwassenen een leuke manier kan zijn om onze wereld opnieuw te ontdekken. Kinderen kijken rondom zich vol verwondering. Een mooie kans dus om hierdoor nieuwe ontdekkingen te doen als volwassene.

Door in te zetten op cultuur wordt het voor kinderen mogelijk om hun talenten te leren kennen. Het ene kind zal dit liever doen door middel van dans/muziek, een ander kind zal liever tekenen. Dit maakt de thematische wisseldoos omtrent cultuur dan ook mogelijk. Door de verscheidenheid aan opdrachten en materiaal kan het kind aan de slag met wat het wenst en waar het kind interesse in heeft. Een kind is uit zichzelf heel nieuwsgierig en heeft interesse om de wereld te leren kennen. Cultuur is een mooi onderwerp om de wereld waarin we leven te verkennen. Door hen kennis te laten maken met verschillende onderwerpen, materialen, diversiteit ... is dit ook een kans tot ontwikkelingskansen. Zo is er al veel onderzoek gedaan naar de invloed van cultuureducatie bij de allerjongsten en deze tonen aan dat wanneer men vroeg start met cultuureducatie, dit ook een invloed heeft op de ontwikkeling van kinderen. Om een voorbeeld te geven, heeft het maken van muziek een goede invloed op sociale, taal- en inlevingsvaardigheden.

Vervolgens is het van belang om te weten dat het brein van een kind nog volop in ontwikkeling is. Wanneer een kind op jonge leeftijd deelneemt aan culturele activiteiten is de kans groter dat ze dit later makkelijker zullen doen als ze ouder zijn.

Verder is het niet onbelangrijk dat kinderen zich tijdens hun spel uiten door middel van allerlei prikkels. In cultuur zijn er allerlei verscheidene prikkels door elkaar om de kinderen tot verbeelding te laten komen. Op die manier is het voor kinderen een middel om te weten te komen dat er mensen zijn die andere gewoonten hebben.

Tot slot is het belangrijk om te vermelden dat het deelnemen aan culturele activiteiten voor sommige volwassenen een obstakel kan zijn. De kinderopvang kan hieraan bijdragen door deze obstakels te verminderen en alsook ouders uit te nodigen om deel te nemen. Op die manier geeft men iedereen kansen om deel te nemen aan cultuurverkenning en de voordelen die hieraan verbonden zijn. (Den Haese, J. & de Poortere, M. z.d.)

Waarom is het belangrijk dat kinderen met cultuur in aanmerking komen?

Het is belangrijk dat kinderen kennismaken met verschillende culturen, omdat we leven in een samenleving die divers is. Het lijkt dat, als kinderen in aanraking komen met verschillende culturen, ze op die manier kunnen zien dat iedereen anders is en andere gewoontes en normen

heeft. Kinderen leren aan de hand van deze themadoos verschillen kennen op een spelende wijze. Ze leren kennismaken met culturen in andere landen, andere geloofsovertuigingen, andere talen, gebaren, andere munteenheden ...

Hobby's

Na school hebben kinderen vaak veel vrije tijd, maar weten ze niet altijd hoe ze die moeten invullen. Deze doos is speciaal ontworpen om kinderen te helpen ontdekken waar hun talenten en interesses liggen. Het kan inspiratie bieden om op zoek te gaan naar nieuwe hobby's en activiteiten. De klemtoon wordt gelegd op sport en muziek.

Wat zijn hobby's?

Hobby's kunnen uiteenlopende activiteiten omvatten en worden uitgevoerd in je vrije tijd. Kinderen krijgen hier de kans om talenten te ontwikkelen die op school minder aan bod komen. Je doet deze activiteit vaak omdat je het met plezier doet of voor ontspanning. Sommige hobby's hebben niks te maken met school of verplichtingen, waardoor het stress-verlichtend kan zijn. Onder het woord hobby zijn er nog een aantal soorten activiteiten. In de doos is er een dan ook een gevarieerd aanbod aan activiteiten voorzien. Op deze manier bereikt het proefproject zoveel mogelijk kinderen aangezien ze allemaal verschillende interesses hebben.

Voor kinderen is er tegenwoordig een groot aanbod aan hobby's waaraan ze kunnen deelnemen. Ouders vinden dit een belangrijke pijler in de ontwikkeling van hun kind. Terwijl ouders het beste voor hun kinderen willen, kunnen hun goede bedoelingen soms tot overbelasting leiden. Wanneer kinderen te veel prikkels krijgen kan dit namelijk stress veroorzaken. Het is daarom verstandig om te streven naar een balans, waarbij kinderen de ruimte hebben om te genieten van maximaal twee hobby's. Op die manier blijft er voldoende tijd over voor vrije tijd en schoolwerk, wat essentieel is voor een gezonde ontwikkeling. (Hobby Centrum Mill, 2020)

Waarom zijn hobby's belangrijk voor kinderen?

Een hobby kan een grote invloed hebben op het leven van kinderen en jongeren. De ontwikkeling van het kind zijn persoonlijkheid wordt gestimuleerd. Wanneer kinderen genieten van een activiteit, zullen ze deze vaker ondernemen. Door veel te oefenen worden ze ook bekwaam in hun hobby. Door veel te oefenen worden ze meer bekwaam in hun hobby. Bovendien kunnen kinderen hun identiteit tot uiting brengen via hun hobby. Het gevoel van trots dat voortkomt uit het beheersen van een vaardigheid draagt bij aan hun zelfvertrouwen. Daarnaast brengen ze tijdens het beoefenen van hun hobby ook tijd door met leeftijdsgenoten die dezelfde interesses delen, waardoor ze nieuwe vrienden maken en hun sociale vaardigheden verder ontwikkelen.

Sporten zoals voetbal of basketbal, waar teamspel centraal staat legt de nadruk op het leren om rekening te houden met anderen en samen te werken. Dit is een belangrijke waarde die nuttig is voor kinderen in hun verdere carrière. Sport in het algemeen biedt een goede uitlaatklep voor energie en helpt kinderen stoom af te blazen. Ze leren vertrouwen op hun lichaam en ontdekken wat ze allemaal kunnen bereiken. Het vermogen om nieuwe uitdagingen aan te gaan wordt ook bevorderd door sport als hobby.

Het maken van muziek heeft tot gevolg dat kinderen hun muzikale vaardigheden kunnen ontwikkelen. Daarnaast kan het nog op veel andere manieren de ontwikkeling verbeteren. Creativiteit, karakterontwikkeling en ritmegevoel zijn voorbeelden hiervan. Het bespelen van

instrumenten vraagt ook veel discipline. Enkel door te oefenen kan je hierin groeien waardoor muzikleerkrachten vaak ook verwachten dat ze dit naast de les ook zelfstandig doen. (Baxter, 2022)

Welke hobby's kunnen worden beoefend in Roeselare?

In Stad Roeselare en omstreken zijn er heel wat activiteiten die kunnen worden gedaan door kinderen tussen de zes en twaalf jaar. Wanneer het gaat over sportactiviteiten kunnen er veel verschillende sporten worden beoefend. Dit kan in een vereniging of zelf met vrienden op enkele voorziene plaatsen. Sporten die worden aangeboden in de stad zijn: voetbal, volleybal, judo, gym ...

Als er wordt gekeken naar creatievere hobby's, zijn er verschillende mogelijkheden. Kinderen, jongeren en volwassenen kunnen kunst volgen. Wat er onder kunst verstaan wordt is: muziek, theater/toneel, koren, maar ook schaken, informatie verstrekken van planten en waterdieren, wedstrijden, ruilbeurzen ... Er zijn veel verschillende plaatsen die meerdere activiteiten aanbieden binnen de stad en omstreken.

Het kind kan zich vervolgens ook aansluiten bij een jeugdvereniging. Er zijn verschillende plaatsen die dit aanbieden zoals Chiro, KSA, scouts, Jeugd Rode Kruis ...

Er kan geconcludeerd worden dat er heel wat hobby's beoefend kunnen worden in Roeselare en omstreken. (BOA Roeselare – Google My Maps, z.d.)

Waarom thema hobby's?

De 'Hobby's' doos richt zich op het bewust maken van verschillende hobby's: sport, muziek, lezen, puzzelen... De bedoeling is om kinderen tussen zes en twaalf jaar te motiveren om iets nieuws te proberen. Op deze manier kunnen kinderen proeven van verschillende disciplines en zoeken naar wat ze leuk vinden. Doordat ze tijdens de opvang de kans krijgen om te experimenteren kunnen ze dit mogelijks ook verder uitbouwen in hun vrije tijd. Mogelijks kan dit een invloed hebben op verdere studies of beroepen. In de themadoos zitten verschillende opdrachten die de kinderen zelfstandig of samen met andere kinderen kunnen uitvoeren. (Usborne, 2022)

Welbevinden

In het drukke schoolleven is het essentieel om kinderen momenten van rust en reflectie te bieden. Dit is de reden voor het integreren van de thematische wisseldoos welbevinden in ons project. Met deze doos kunnen kinderen individueel aan de slag om even tot zichzelf te komen. Er is gekozen om de themadoos Lach en Leef te noemen, omdat dit eenvoudiger en aansprekender is voor kinderen dan het woord welbevinden.

Wat is welbevinden en ontwikkeling?

Mentaal welbevinden, ook bekend als geluk, omvat niet alleen tijdelijke positieve gevoelens maar ook cognitieve aspecten en verbondenheid met anderen. Het Vlaamse model, de geluksdriehoek, identificeert drie bouwblokken van geluk: je goed voelen, optimistisch denken en verbondenheid met anderen.

Om mentaal welbevinden te behouden en te versterken, zijn interventies en het ontwikkelen van persoonlijke competenties, zoals vaardigheden en attitudes, belangrijk. De maatschappij speelt

ook een cruciale rol door sociale normen op te stellen en een beleid op te stellen dat geestelijke gezondheid beïnvloedt.

Genot en zelfrealisatie zijn belangrijk voor het bereiken van het emotionele en psychisch welbevinden, wat essentieel is voor geluk. Welbevinden is een teken dat er levenskwaliteit is, het wijst erop dat er een optimale wisselwerking is tussen het kind en zijn omgeving. (*Mentaal Welbevinden: Een Maat van Geluk*, z.d.)

Waarom worden mensen gelukkig? Het is iets dat makkelijk is gezegd, maar moeilijker om toe te passen. Martin Seligman beschrijft in zijn opgestelde PERMA-model vijf elementen waarom mensen gelukkig worden. Het wordt gebruikt om welzijn en veerkracht te bevorderen en de aandachtspunten van geluk te gaan begrijpen.

Energie halen uit activiteiten en zich goed voelen bevordert welzijn en geluk. Dit is het eerste element 'positive emotions'. Het tweede element 'engagement' verwijst naar de betrokkenheid in je bezigheden die het plezier en energie verhogen. Dit kan bij medewerkers voor meer voldoening en motivatie zorgen. 'Relationships' legt de nadruk op het feit dat goede relaties met anderen, welzijn en geluk kunnen verbeteren. Het volgende element is 'meaning', een doel en betekenis in het leven vinden is essentieel voor een zinvol bestaan. Tot slot wordt er gesproken over 'achievement'. Dit element wijst erop dat prestatie en succes het welzijn en zelfvertrouwen van personen kan verhogen. Hanteerbare doelen stellen zorgt voor snellere voldoening en motivatie, wat bijdraagt aan een gevoel van verdere persoonlijke groei. (Mulder, 2024)

Waarom is welbevinden en ontwikkeling belangrijk?

Welbevinden is cruciaal omdat het helpt om talenten te ontplooiën, effectiever om te gaan met stress en belangrijke levensgebeurtenissen, productief te werk te gaan en meer bij te dragen aan de gemeenschap. Mentaal welbevinden gaat verder dan de afwezigheid van klachten en stoornissen. Het draait om je goed voelen en optimaal te functioneren in het dagelijks leven. Welbevinden geeft een kind energie en zorgt ervoor dat ze in voeling blijven met zichzelf en innerlijk sterker worden. Hierdoor is het noodzakelijk om te investeren in welbevinden bij een kind. Dit vooral voor het kind nu, maar ook voor de volwassene die het later zal zijn. (*Mentaal Welbevinden en de Publieke Ruimte*, z.d.)

Ontwikkeling versterkt het zelfvertrouwen. Het helpt een duidelijker beeld te krijgen van jezelf, je wensen, waarden en ervaringen. (Secretariatservices, 2023)

Hoe wordt welbevinden en ontwikkeling geïntegreerd in een opvanginitiatief?

In de naschoolse opvang wordt het welzijn van elk kind als prioriteit gezien. Ze streven ernaar om een omgeving te creëren waarin kinderen zich gelukkig, zelfverzekerd en gewaardeerd voelen. Dit bereiken ze door middel van actieve betrokkenheid, educatieve activiteiten, ruimte voor zelfexpressie en ontspanning, inclusiviteit en het stellen van duidelijke afspraken. Regelmatige evaluatie en monitoring zorgt ervoor dat alle kinderen de kans krijgen om zich optimaal te ontwikkelen en zich goed te voelen.

Het MeMoQ (Monitoring en Evaluatie van de Kwaliteit) instrument van Kind en Gezin speelt een cruciale rol in het bevorderen van het welzijn binnen de kinderopvang. Het biedt een gestructureerde methode om de kwaliteit van de opvangomgeving te meten, te monitoren en te

verbeteren, dit kan via vier verschillende methodieken. (Mentaal Welbevinden in de Kinderopvang, z.d.)

MeMoQ bestaat uit vier onderdelen:

1. **Zelfevaluatie:** hiermee kun je zelf de pedagogische kwaliteit van je eigen opvang beoordelen. De inhoud van dit instrument bevat onder meer de dimensie welbevinden.
2. **Pedagogisch raamwerk:** dit is een visie over wat kwaliteitsvolle kinderopvang inhoudt.
3. **Monitoringsinstrument:** de zorginspectie gebruikt deze methode om de pedagogische kwaliteit in opvanginitiatieven te meten.
4. **Wetenschappelijk meetinstrument:** dit brengt de kwaliteit van kinderopvangen in Vlaanderen in kaart. (Mentaal Welbevinden in de Kinderopvang, z.d.)

Executieve functie

In de doos welbevinden zijn er opdrachten beschikbaar om te werken aan bepaalde executieve functies. Dit zijn cognitieve processen die het brein in staat stellen om rationele beslissingen te nemen, impulsen te beheersen en je te focussen op wat belangrijk is. (Dawson & Guare, 2010) Er wordt bijvoorbeeld tijdens het 'gevoelensspel' rekening gehouden met de emotieregulatie. Dit is goed voor het (mentaal) welzijn. Problemen met het adequaat reguleren van emoties kunnen welzijn verminderen en de kans op mentale stoornissen vergroten. Onderzoek toont aan dat verstoorde emotieregulatie het leren van een kind kan beïnvloeden. (NiceDay, 2022)

Overprikkeling

Overprikkeling is een belangrijk begrip om te vermelden omtrent welbevinden. Het kan een drempel zijn in de toegankelijkheid om over te stappen naar een (buitenschoolse) opvang. Om de term overprikkeling optimaal te begrijpen, is het belangrijk om uit te leggen wat prikkels precies zijn en welke invloed (te) veel of (te) weinig prikkels hebben op kinderen.

Vanuit de expertise van de verschillende opleidingen, is het belangrijk om in te zetten op het welbevinden van kinderen met een zorgnood. Veel kinderen hebben na een volledige schooldag de behoefte om tot rust te komen. In de opvang is dit soms niet mogelijk door de drukte of de infrastructuur. Het proefproject kan de mogelijkheid bieden voor kinderen die hier behoefte aan hebben om specifieke activiteiten te doen die overprikkeling kunnen tegengaan.

Prikkels zijn deeltjes informatie die binnenkomen via onze zintuigen. Zo worden externe prikkels benoemd als het zien, horen, voelen, ruiken en proeven. Ook interne prikkels zoals gedachten, gevoelens en emoties kunnen voor een kind belangrijk zijn om te ervaren. (Herstenstichting, 2024)

Normaal verwerken de hersenen deze prikkels onbewust. Ze selecteren de informatie die belangrijk is om te functioneren op dat specifieke moment en filteren de onbelangrijke prikkels. Bij overprikkeling worden prikkels minder goed verwerkt en kan het dus zijn dat je hierdoor meer prikkels zal ervaren dan normaal. (Herstenstichting, 2024) Het kan een oorzaak zijn tot een minder goed functioneren van een kind doordat de hersenen te druk bezig zijn met die prikkelverwerking. (Balans, 2024)

Een overprikkelde kind kan je aan verschillende zaken herkennen. De grote hoeveelheid aan prikkels kan leiden tot stress, (over)vermoeidheid en concentratieproblemen. (Van de Graaf, 2020) Wanneer het voor kinderen te veel wordt kunnen ze vastlopen in hun hoofd en een reactie

extern of intern vertonen. Ze kunnen exploderen en dit aan de buitenkant tonen of ze kunnen zich terugtrekken in zichzelf. Beide hebben nood aan ondersteuning om zich beter te voelen, het is belangrijk om oog te hebben dat dit in de toekomst vermeden kan worden. (Balans, 2024)

De beste manier om met overprikkeling om te gaan is door te focussen op preventie. Het bewust maken van de directe omgeving dat iemand hier gevoelig aan is, kan een grote hulp zijn. Daarnaast kan je ook op een aantal zaken letten, zoals voldoende rust inbouwen. Wanneer iemand de kans heeft gehad om zijn mentale batterij op te laden, kan dit ervoor zorgen dat je beter tegen die overprikkeling kan. (Van der Bend, 2017) Hulpmiddelen om sommige zintuigen even tot rust te laten komen, kan ook een buffer zijn voor mensen die gevoelig zijn om snel overprikkeld te geraken. Denk hierbij aan een koptelefoon, zonnebril ... (Balans, 2024)

Overprikkeling bij een kind kan ontstaan na een periode van weinig activiteiten, dit kan ervoor zorgen dat wanneer ze in een buitenschoolse opvang komen dit zich sneller voordoet.

Onderprikkeling daarentegen kan zorgen voor problemen omdat je minder goed zal functioneren door je hersenen die te weinig geactiveerd worden. Wanneer iemand minder gevoelig is voor zintuigelijke prikkels kan het zijn dat wanneer informatie binnenkomt, ze het niet opmerken. Het kan hierbij zijn dat er op zoek gegaan wordt naar extra prikkels waardoor kinderen soms 'moeilijk' gedrag vertonen. (Balans, 2024) Wij willen met het uitwerken van ons proefproject dit voorkomen.

Kinderen zijn nog volop in hun ontwikkeling waardoor zij een gevarieerde omgeving nodig hebben om te leren en te groeien. Door de juiste hoeveelheid prikkels aan te bieden kan dit verwezenlijkt worden. Een balans tussen te veel en te weinig prikkels is hierbij belangrijk voor hun mentaal welbevinden en wordt gezien als noodzakelijk om rekening mee te houden. (Balans, 2024)

Rapportage

Testmiddag

Op 24 mei 2024 vond de eerste testfase van de thematische wisseldozen plaats. Dit vond plaats in een stedelijke basisschool te Roeselare van 11u45 tot 13u15. De middag zat als volgt in elkaar; het eerste deel van de testfase was met het vierde, vijfde en zesde leerjaar. Dit was het eerste halfuur. Gedurende dit moment aten de kinderen van het eerste, tweede en derde leerjaar. Vervolgens vond de wissel plaats en gingen de leerlingen van het vierde tot het zesde leerjaar eten, waardoor er verhuisd werd naar de speelplaats van het eerste tot en met het derde leerjaar.

In onderstaande tekst vindt u een uitgebreid verslag van de verschillende dozen. Hierin zijn de bevindingen neergeschreven omtrent het ontvangen van de dozen op school.

Avontuurlijk buitenspelen

Bij de start van de middagpauze liepen de kinderen meteen naar de doos. De kinderen gingen meteen aan de slag en haalden allerlei materiaal uit de doos. Na enkele minuten werd er reeds een menselijke piramide gebouwd. Dit verliep heel vlot met veel enthousiasme. Ze hielden dit veilig door met twee kinderen aan de zijkant te staan.

De versierde twistermat was voortdurend in gebruik. De kinderen gebruikten hun lenigheid en probeerden zo lang mogelijk te blijven staan in de moeilijke houdingen. Ze werkten hierbij goed samen, er was telkens een duidelijke rolverdeling. Eén kind draaide aan het rad, terwijl de andere kinderen op de gekleurde bollen gingen staan. Dit was voor elke leeftijd een toegankelijk spel.

Daarnaast was er een aparte doos aanwezig met tien blikken. De kinderen bouwden een piramide om deze vervolgens met de bal om te gooien. Bij de oudere kinderen ging dit in wedstrijdvorm met het daarbij horend schema. De jongere kinderen gooiden met de bal, maar maakten hier geen competitie van. Voor hen was dit meer vrij spel. Een nadeel van dit spel is de breekbaarheid van de metalen blikjes. Deze krijgen snel deuken door het gooien met de bal. Hierdoor gaan deze niet heel erg lang mee.

Om hun energie kwijt te raken, waren er twee soorten springtouwen aanwezig. Bij het lange springtouw sprongen de kinderen samen. Twee kinderen gingen draaien, terwijl zes andere probeerden in te springen. Bij het korte springtouw sprong één kindje met andere kinderen rondom haar. Ze probeerden de uitdagingen uit het boekje, maar dit was beter dubbel gemaakt. De kinderen met het lange en korte touw wilden tegelijk de uitdagingen doen, maar dit lukte niet aangezien er maar één boekje aanwezig was.

Om het geheugen te testen, zit er een memoryspel in de doos. Dit was voor alle leeftijden minder aantrekkelijk. Hiervoor kunnen er enkele mogelijke verklaringen zijn. Enerzijds was het op dat moment middagpauze wat voor veel drukte zorgde. Rustig spelen is dan wat moeilijker. Anderzijds zat het spel in een kleiner doosje dat verstopt raakte onder alle andere materialen. Daardoor was het voor de kinderen minder zichtbaar.

De woordzoeker werd minder gebruikt. Er was één kind van ongeveer zeven jaar die de woorden goed kon vinden. De andere kinderen maakten vooral gretig gebruik van de achterkant die volledig wit was. Hier maakten ze hun eigen tekeningen op. De oudere kinderen haalden de woordzoeker niet uit de doos.

Ze gingen op ontdekking in de natuur aan de hand van de kleurenkaart. De kaarten waren steeds in gebruik en de kinderen gingen hier volop mee aan de slag. Ze gebruikten het volledige domein om op zoek te gaan naar alle kleuren. Zowel de oudere, als de jongere kinderen deden dit zeer vlot. Er werden vijf kleurkaarten voorzien, maar in de toekomst is een groter aantal noodzakelijk.

Naast het zoeken van de kleuren, werden ook insecten gezocht. Voor de test was er slechts één verzamelpotje, dit was te weinig, aangezien meerdere kinderen tegelijk op zoek gingen naar insecten. De kinderen namen de insecten met hun handen en stopten ze in de potjes. Het tellen van de pootjes, ogen ... deden ze ook. Ze kwamen dit vol trots vertellen en wilden hier zelfs foto's van.

In de doos was een pot met krijt voorzien om hinkelpaden te tekenen. De oudere kinderen hadden hier geen interesse in, aangezien er op de grond een hinkelpad was geschilderd. De jongere kinderen gebruikten het krijt, maar niet om hinkelpaden te tekenen. Slechts één kind maakte een lang hinkelpad van één tot en met het cijfer 210.

De bingokaarten werden uit de doos gehaald, maar werden niet gebruikt. Er was input van een kind om meerdere verschillende bingokaarten te maken. Het was op dat moment heel erg chaotisch op de speelplaats, door de verschillende balspelen. Dit kan werkbaar zijn in de setting van een opvang, wanneer verschillende prikkels minder aanwezig zijn.

Om de knutselactiviteiten te kunnen uitvoeren, is er een minimum aan begeleiding nodig. In een middagpauze is dit niet mogelijk, doordat begeleiders hun handen reeds vol hebben met het toezicht houden. In de opvang kan er op een iets rustiger moment makkelijk eens lijm of

knutselmateriaal worden aangeboden. Daarnaast kan er zorgzamer worden omgegaan met papieren bladeren. Deze worden dan niet meteen geplooid bij het uithalen uit de doos.

De kinderen kregen de mogelijkheid om een quiz te doen. Dit zijn tien vragen die ze juist proberen te beantwoorden. Met hun eigen fantasie maakten ze een spelquiz zoals ze op televisie zien. Er was één quizmaster die de vragen aan de andere kinderen stelde. Er werd ook door kinderen individueel gespeeld, ze kruisten dan het juiste antwoord aan op het vragenblad.

De doos was regelmatig volledig leeg en al het materiaal was in gebruik.

Cultuur

Bij de start van de middagpauze werd er meteen naar 'de wereld rond' doos gegaan. Er was interesse bij de kinderen om de doos te gaan ontdekken en uit te zoeken wat er allemaal in te vinden was. De eerste indruk was dat de kinderen enthousiast waren om aan de slag te gaan.

Doordat er veel materiaal aanwezig is in de doos, konden de kinderen naar verschillende zaken grijpen. Een voorbeeld hierbij is de kom die te vinden is in de doos om een zelfgemaakt parcours uit te stippelen. Deze was heel populair en viel in de smaak. Ze deden hier echter wel water in wat niet de bedoeling was. Op warme zomerdagen kan dit wel een fijn alternatief zijn.

Veel kinderen vonden het leuk om het schilderij (Mona Lisa) te tekenen en kwamen na het tekenen ook het getekend gezicht tonen. Toen ontdekten de kinderen dat ze hun getekend gezicht konden uitwissen met het sponsje, dat te vinden is op de uitwisbare stiften. Een belangrijke kanttekening hierbij is dat er verschillende opdrachten in deze doos zitten waar uitwisbare stiften voor nodig zijn. Vaak gingen de kinderen op zoek naar stiften uit de andere dozen of vroegen ze of ze echte stiften mochten gebruiken. Dit is niet handig en ook zeker niet de bedoeling aangezien deze vlekken achterlaten. Het is dus van belang dat er voldoende uitwisbare stiften aanwezig zijn in de doos. Een oplossing hierbij kan misschien zijn om een extra pakje uitwisbare stiften in de doos te voorzien.

Vervolgens werd het cultuurspel gespeeld door twee kinderen (vierde, vijfde of zesde leerjaar) in het begin van de middagpauze. Dit verliep vlot omdat ze de spelregels goed gelezen hadden en begrepen hoe het spel precies in elkaar zat. De speluitleg was kort, maar duidelijk weergegeven. Verder had het eerste tot derde leerjaar bij het cultuurspel wat moeite met het lezen van de kaartjes en de spelregels. Zo kwamen ze vragen wat op de kaartjes stond. Bij het vierde tot zesde leerjaar viel het op dat de kinderen zagen hoe mooi de doos eruitzag, maar afhaakten omdat ze het niet zo goed begrepen. In het algemeen werd opgemerkt dat het eerste tot derde leerjaar het lastig heeft met lezen. Dit in tegenstelling met het vierde tot zesde leerjaar die niet altijd zin of de behoefte hadden om de instructies door te nemen. Ze gingen hierbij vaak eens vragen of een vriendje het niet wou voorlezen. Als bleek dat die vriend ook geen zin had om het voor te lezen, werd er afgehaakt.

De Memory viel ook in de smaak, maar het viel op dat het eerste tot derde leerjaar hier meer begeleiding voor nodig had in vergelijking met het vierde tot zesde leerjaar. Een paar jongens van het vierde tot zesde leerjaar draaiden eigenlijk gewoon de kaartjes om, om deze te bekijken, maar niet met de bedoeling hiermee te spelen. Een oplossing hierbij kan zijn om nog eens kort de instructies in het doosje te voorzien zodat de kinderen duidelijk weten wat van hen verwacht wordt tijdens het spelen van dit spel.

De landenzoektocht lukte bij het vierde tot zesde leerjaar goed. Een groep meisjes had dit gespeeld en gaf aan dit leuk te vinden. De landenzoektocht lukte bij het eerste tot derde leerjaar minder goed. Een groep meisjes wilden het spel spelen maar ze wisten niet goed hoe door het gebrek aan duidelijke spelregels.

De opdracht rond 'Maak je eigen vlag' was gedurende het test moment niet mogelijk. De kinderen konden hun eigen vlag niet ontwerpen aangezien knutselmateriaal niet aanwezig was gedurende de middagpauze.

De wist-je-datjes werden vaak meegenomen om alleen of met twee door te nemen. De kinderen bekeken dit aandachtig en kwamen ook vragen stellen als ze wat meer wilden weten over het feitje. Bijvoorbeeld bij het wist-je-datje van Athene kwamen ze vragen in welk land deze stad lag.

Wat betreft het instructieboekje was dit vaak verdwenen omdat de kinderen dit met zich meenamen om de opdrachten uit te voeren. Als de kinderen graag met een opdracht aan de slag wilden gaan, dan was het boekje er niet altijd. Een mogelijke oplossing hiervoor is om het instructieboekje te verdelen over de verschillende opdrachten waar het bij hoort. Zo weten de kinderen direct waar ze op moeten letten en is er een grotere kans dat ze het echt gaan lezen.

Hobby's

De kinderen kwamen al snel kijken naar de doos maar voelden zich soms teleurgesteld met wat ze vonden. Ze haakten af door de overvloed aan tekst op de vele instructiebladeren. Hierdoor bleven ze ook niet echt bij de doos en speelden liever met andere materialen. Door dit nog meer te visualiseren en tastbaarder te maken wordt dit probleem aangepakt.

Het 'leg uit, teken en beeld uit spel' verliep vlot, ze konden hun fantasie gebruiken. De wekker was helemaal geen meerwaarde en was dan ook snel kapot. De kinderen hadden geen nood om die te gebruiken en draaiden hier gewoon mee. Wat er ook ontbrak waren aparte duidelijke spelregels bij het spel zelf. De spelregels waren verwerkt in de algemene bundel met alle spelregels.

De wist-je-datjes bundel werd ook gebruikt door verschillende kinderen. Wat hierbij opviel is het feit dat vele kinderen dit links lieten liggen. Er wordt verondersteld dat dit te maken heeft met de overvloed aan tekst.

De muziekbuisen waren niet aanwezig op deze test, dit was een enorm gemis aangezien dit een groot aspect is van de doos. De kinderen vroeger hier wel naar. De afwezigheid van de muziekbuisen had te maken met praktische redenen.

De opdracht 'maak een dansje' werd niet echt toegepast doordat het op het einde van de instructiebundel te vinden was. De bundel was hierbij niet echt duidelijk. In deze doos werd er vooral praktisch materiaal gemist waar kinderen onmiddellijk mee aan de slag konden gaan. Er waren veel opdrachten op papier en te weinig doe-opdrachten. Mocht er meer praktisch materiaal inzitten zou dit aantrekkelijker zijn voor de kinderen.

Het sportkwartet was te moeilijk voor de leeftijd van zes tot twaalf jaar. De spelregels waren te langdradig uitgelegd en er stond te veel tekst op één pagina. Het was niet aantrekkelijk om te

lezen aangezien er geen kleuren of tekeningen op stonden. Zelfs met extra verduidelijking, verliep dit niet vlot en konden ze niet tot spel komen.

Bij de balspelen was er een bal nodig. Die bal was aanwezig op de scholen, maar was vaak bezet door anderen. Op die manier konden ze ook niet aan de slag met de instructie kaartjes. Bij de volgende testfase zal er effectief een bal aanwezig zijn in de doos.

De 'zoek-de-verschillen-bundel' kon maar door één kind tegelijk gebruikt worden. Dit was vervelend aangezien er veel materiaal aanwezig was, maar er geen groot publiek mee werd bereikt. Sommige kinderen gebruikten ook echte markers in plaats van de uitwisbare stiften op de bundel. Dit was absoluut niet de bedoeling aangezien dit permanente vlekken achterlaat. Een oplossing hiervoor zou kunnen zijn dat er op het voorblad duidelijk wordt vermeld dat ze enkel de uitwisbare stiften mogen gebruiken. Er kunnen meerdere bundels voorzien worden zodat meerdere kinderen de verschillen kunnen zoeken of de bundel met 'zoek de verschillen' afzonderlijk aanbieden, maar de oplossingen gebundeld houden.

Bij "knutsel je eigen medaille" was er geen materiaal aanwezig in de doos zelf. Dit was gedurende de middagpauze dus praktisch niet haalbaar. Tijdens de naschoolse opvang is er hier mogelijks meer materiaal voor aanwezig. Het kan een oplossing zijn om al het nodige materiaal te bundelen samen met de uitleg zodat de kinderen onmiddellijk aan de slag kunnen.

In deze doos werd er vooral praktisch materiaal gemist waar kinderen onmiddellijk mee aan de slag konden gaan. Er waren veel opdrachten beschikbaar op papier, maar te weinig doe-opdrachten. Als er meer praktisch materiaal zou inzitten, is dit aantrekkelijker voor de kinderen.

Door extra materiaal toe te voegen zullen de spellen toegankelijker worden. Bij de balspelen is er een bal nodig in de doos.

Daarnaast was er ook een gemis aan ander sportmateriaal, zoals een tennisracket, frisbee of schijfkegels. Mits toevoeging hiervan kunnen ze ook nog actiever aan de slag gaan. Het doel van de doos is dat kinderen verschillende hobby's leren kennen en hier eventueel verder op bouwen. De bundel van zoek de verschillen wordt uit de ring gehaald en in een aparte map gestoken. Op die map worden de instructies opgeschreven. Als aanpassing bij de instructies is het belangrijk om te vermelden dat ze enkel de uitwisbare stiften mogen gebruiken. De oplossingen van "zoek de verschillen" mag in de ring blijven. De bollen naast de oefeningen waren niet duidelijk omdat er te veel stonden, het was verwarrend en overbodig voor de kinderen.

Tijdens de middag kan er geen gebruik gemaakt worden van knutselmateriaal om een medaille te maken. Het materiaal is niet aanwezig in de doos, maar er is een grote kans dat dit wel aanwezig is in de avondopvang.

Als aanvulling zal er een turn-/ gymnastieoefeningenbundel toegevoegd worden. Dit zodat de kinderen uitdagingen/doe-opdrachten kunnen uitvoeren.

Welbevinden

Bij de start van de middag werd er opgemerkt dat de doos snel aansloeg bij de kinderen. De verschillende uitdagingen en kleuren waren aantrekkelijk en de kinderen waren nieuwsgierig. Over het algemeen was de speelplaats geen geschikte plaats om met de doos bezig te zijn. De observatie vond plaats op een druk moment, op een drukke plaats. Hierdoor was het voor de kinderen niet mogelijk om een rustige plaats te vinden en te ontprykkelen.

De gekleurde rijst vonden de kinderen leuk, ze speelden met de verschillende potjes, lepels en leken enthousiast. Ze waren hierbij iets te enthousiast, waardoor de rijst vaak naast de doos viel. De kinderen gingen er actief mee aan de slag terwijl het eerder de bedoeling was om er rustig mee te spelen. Om dit te voorkomen staat er op de doos met rijst een 'waarschuwingsteken' met hierop een korte tekst dat het niet de bedoeling is om de rijst op te eten en/of met de rijst te gooien.

De yoga-oefeningen waren populair. Zowel de jongens als de meisjes gingen de verschillende uitdagingen aan en maakten er iets leuk van. Het is een duidelijk en laagdrempelig instructieboekje, hierdoor kunnen de kinderen de oefeningen zelfstandig uitvoeren zonder hulp van de begeleiders.

De grote kralen werden effectief gesorteerd in de gekleurde rolletjes. Hierbij kwam wel een terechte opmerking dat de rolletjes te klein waren voor de kralen en dat deze snel vol zaten. Dit kan aangepast worden door de buizen groter te maken en eventueel meer rolletjes te voorzien. Sommige kinderen probeerden armbandjes te maken met de grote kralen, wat natuurlijk niet lukte en ook niet de bedoeling was. Het is hier een meerwaarde om dit duidelijk te vermelden op de instructiebladeren.

De kleurencodes bij het maken van de armbandjes, met de strijkparels, waren vaak niet duidelijk. De kinderen vonden het leuker om mooie bandjes te maken, dan aan de hand van de vragen de correcte kleuren te combineren. Alsook waren de touwtjes heel fijn, waardoor de strijkparels vaak over het knobbeltje rolden en de kinderen opnieuw moesten starten. Dit zijn zaken die in de toekomst op een andere manier aangeboden kunnen worden door bijvoorbeeld breder touw te voorzien.

Het materiaal uit de kleinere box, met snoezelmateriaal, werd snel uit de doos gegrepen. De glitterflesjes werden gebruikt om te snoezelen en de kinderen vonden het fijn om hiermee te schudden. Ze waren nieuwsgierig naar wat er in de stressballen zat en wilden hierop meteen antwoord hebben. De handschoenen met pompons op, werden op tal van verschillende manieren gebruikt. Zo werd er gezien dat kinderen rondlopen met de handschoenen aan, terwijl ze op zoek waren naar beestjes (opdracht in de avontuurlijk buitenspeeldoos). Het zou een meerwaarde zijn om hierbij visuele instructies te voorzien.

Het gevoelensspel werd gespeeld door verschillende jongens van het vijfde leerjaar en meisjes van het tweede leerjaar. Ze gingen aan de slag met de dobbelsteen, de dobbelsteenkaart en de verschillende emotiekaarten. Ze speelden dit op een correcte manier mits uitleg. Na de uitleg begrepen ze wat de bedoeling was. Een verkorte visuele uitleg zou een meerwaarde kunnen zijn.

De ruzie-bundel werd gebruikt door twee jongens die ruzie hadden. Ze gingen actief aan de slag met het lezen van de verschillende oplossingsmethoden en zonderden zich af. Na een tijdje

keerden de jongens terug om te vertellen dat ze het probeerden op te lossen, maar dat het niet gelukt was. De reden hiervoor was dat de andere niet wilde luisteren.

De beer werd amper tot niet gebruikt. Er was één jongen die interesse had in het gebruiken van de beer, maar al snel merkte hij dat het te druk was om dit verder te zetten.

Conclusie testmiddag

We merkten dat bepaalde kinderen de opdrachten niet (correct) begrepen. We denken dat dit kwam doordat ze de instructies niet doornamen en meteen wilden beginnen met de opdracht. Er was bij vele opdrachten hulp en/of ondersteuning nodig en dat is natuurlijk niet de bedoeling. Het valt op dat kinderen sneller aangetrokken worden tot fysieke en tastbare materialen.

Een belangrijk aspect is om de verschillende opdrachten in allemaal aparte zakjes/doosjes te voorzien. Op die manier kunnen de kinderen een zak nemen en hebben ze een kant en klare opdracht waarmee ze meteen aan de slag kunnen. We zorgen dat er een duidelijke instructie zichtbaar is, waardoor er geen aparte instructiebundel nodig is. Wij denken dat kinderen hierdoor sneller zullen kijken naar de instructie en dan kunnen de opdrachten optimaler verlopen.

We ondervonden dat de wist-je-datjes in het algemeen minder werden gekozen. Deze werden enkel bekeken als we ze zelf aanboden aan de kinderen. Er waren een aantal kinderen die de wist-je-datjes uit zichzelf kwamen vertellen. Het is dus wel belangrijk dat we dit behouden. Veel kinderen halen hier namelijk voldoening uit. Bovendien bevordert dit ook het leesniveau.

Vervolgens werd opgemerkt dat de kinderen niet veel aandacht hadden voor het aantal mannetjes die op de instructiebladeren stonden. Deze mannetjes betekenen met hoeveel personen het spel kan gespeeld worden. Dit bekeken ze niet en ze begonnen vaak meteen aan de opdrachten.

Wanneer we het hebben over de leeftijd, merken we op dat het vierde tot het zesde leerjaar goed en zelfstandig aan de slag kon met de verschillende opdrachten. Alles werd telkens opgeruimd zonder dat we deze vraag moesten stellen. Bij het eerste tot derde leerjaar merkten we dat er meer vrij spel ontstond. Ze waren blij met de losse materialen die ze ter beschikking kregen. Bij hen werd er minder naar de instructies gegrepen, alsook werd er vrij weinig zelfstandig opgeruimd. Het materiaal werd door elkaar gebruikt en kwam niet meer terecht in de correcte doos. Een mogelijke oplossing hierbij kan zijn om te werken met een stickermethode, bijvoorbeeld: er hangt een grote groene bol op de avontuurlijke buitenspeeldoos en het materiaal binnenin de doos heeft vervolgens ook die groene bolletjes.

We zijn ervan overtuigd dat elk aspect uit de doos een meerwaarde kan betekenen voor ieder kind. Momenteel hebben we één observatie gedaan in de middagpauze, dus op basis van deze gegevens kunnen we nog geen algemene conclusie vormen omtrent de aantrekkelijkheid van het materiaal. Het is belangrijk voor ons om nog eens in de naschoolse opvang te gaan observeren.

Wisseldozen in werking

Doorheen de drie weken lange testfase, werden observaties in verschillende opvanginitiatieven uitgevoerd. Dit zodat de werking van de wisseldozen tijdens een opvangmoment geëvalueerd kon worden. Door deze non-participerende observatie, werd er een correct beeld gevormd rond het proefproject. Op die manier werd er vastgesteld hoe de kinderen met de dozen aan de slag gingen.

Observaties

Observatie 1

Op 6 juni 2024 werd het gebruik van de dozen van welbevinden en avontuurlijk buitenspelen geobserveerd in een naschoolse opvang. Binnen werd er met de welbevinden doos aan de slag gegaan terwijl de kinderen buiten met de avontuurlijk buitenspelen doos op ontdekking gingen. Gedurende de observatie waren drie studenten aanwezig. Hierbij werd de keuze gemaakt om op te splitsen.

Bij aankomst waren de kinderen reeds zelfstandig aan de slag met de welbevinden doos. Twee kinderen begonnen meteen met hun pincet de parels correct te sorteren op kleur. Toen het kind de parels met zijn handen vastnam merkte een ander kind op dat hij dit enkel met het pincet mocht doen.

Ondertussen was een meisje bezig met de snoezeldoos. Ze ontdekte heel wat sensitieve prikkels; schudden met de glitterflesjes, de zand- en rijstballen, de pomponhandschoenen... Ze liep meteen naar de juf om met de handschoenen haar arm te strelen. De snoezeldoos is heel aantrekkelijk bij kinderen, want wanneer één kind hiermee speelt, willen de anderen ook meteen met hetzelfde materiaal spelen.

Een korte tijd later werd de doos met rijst bovengehaald. De jongen in kwestie begon meteen met scheppen en roeren waarop de juf hem vroeg of hij wel wist wat hij moest doen. Later speelden meerdere kinderen tegelijk met de rijst, waardoor de doos te klein bleek en er heel wat korrels op de grond vielen. Even later merkte een meisje op tijdens het spelen met de rijst dat er absoluut niet op de grond mag gemorst worden. De rijstdoos bevorderde de fantasie van de kinderen. Zo maakten ze verschillende soorten taarten. Ze maakten er vervolgens ook een wedstrijd van om als eerste hun potje te vullen.

Al snel werd aan de juf gevraagd of de kinderen de doos met strijkparels mochten uithalen. De juf wilde graag helpen, waardoor de kinderen nog even moesten wachten. Toen ze even ruimte vond, zette ze zich met de kinderen rond de tafel. Het instructieboekje met de vragen werd doorgenomen. De kinderen werden heel erg betrokken doordat elke vraag uitgebreid werd gesteld. Zo stelde de juf de vraag hoe de kinderen zich voelden. Hierop kreeg ze het antwoord: 'moe'. Vervolgens gingen ze samen op zoek naar welk kleurtje in combinatie met het gevoel hierbij paste.

De oudere kinderen konden deze activiteit goed zelfstandig uitvoeren. Zo stelden ze de vragen aan elkaar en beeldden de bijhorende emoties uit. Hun bandje werd op die manier vervolledigd terwijl de juf even bezig was. Voor de jongere kinderen was dit echter wat moeilijker. Zij hadden echt de hulp van een volwassen begeleider nodig. Daardoor moesten ze telkens wachten wanneer de begeleider even niet beschikbaar was. Dit was bijvoorbeeld wanneer een ouder een ander kind kwam ophalen. Toen werd de juf onderbroken in haar gesprek om bandjes dicht te

knopen. Daarnaast vielen ook heel wat strijkparels op de grond wanneer er geen toezicht aanwezig was.

Buiten werd ondertussen gespeeld met de avontuurlijk buitenspeeldoos. Als eerste werd het krijt uit de doos gehaald. De kinderen begonnen meteen met het tekenen van verschillende figuren en hinkelpaden op de grond. Diezelfde hinkelpaden werden nadien ook door de kleuters uitgetest.

Het korte springtouw werd uitgehaald door een meisje, terwijl het lange touw werd gebruikt door een jongen. Ze probeerden de instructies vanuit de bundel na te bootsen. Dit lukte niet altijd even goed, aangezien de oefeningen soms wat te moeilijk waren in vergelijking met hun leeftijd. De springtouwen werden mooi opgevouwen en netjes terug opgeborgen in het bijhorende zakje.

Ondertussen werd er met de blikken geëxperimenteerd. Deze werden vervolgens in torens, bowlingopstelling... geplaatst om met de bal te kunnen omgooien. Oorspronkelijk is het de bedoeling om de blikken op te stapelen volgens nummer, maar de kinderen waren zelf heel creatief in het opstellen van de blikken.

Na het spelen met de blikken, werd de woordzoeker bovengehaald. Een meisje ging vlijtig op zoek naar de verschillende woorden, maar botste op een probleem met de verschillende lettertypes. Het is namelijk zo dat de woorden uit de opgave geschreven zijn in kleine letters (bijvoorbeeld "i" met een puntje). In de woordzoeker zelf, staan de letters in grote letters (bijvoorbeeld "I" zonder puntje).

Deze observatie leidde tot onderstaande conclusies. Door de combinatie van kleuters en lagereschoolkinderen, worden de dozen niet altijd optimaal benut. De kleuters begrijpen de werking van de dozen minder, waardoor ze heel wat materiaal uithalen en vervolgens laten rondslingeren. Zo gingen kleuters met de glitterflesjes naar buiten, gooiden ze met blikjes, met krijten op elkaar tekenen ... Het materiaal wordt niet altijd even zachtvaardig behandeld. Wat betreft het opruimen van de opvang, zijn de dozen niet even ontlastend voor de begeleiders. Zo moesten de strijkparels en rijst van de grond worden opgeveegd. Dit zorgt uiteraard voor extra werk. Het materiaal op zich is voor de kinderen interessant, maar ze laten hun fantasie graag de vrije loop waardoor de instructies niet altijd geraadpleegd worden.

Observatie 2

Op 11 juni 2024, om 16u20, waren de kinderen nog niet in de naschoolse opvang aanwezig toen de twee studenten aankwamen. Op dat moment was de hobby doos aanwezig op de basisschool. De twee begeleiders waren de kinderen net aan het begeleiden van de speelplaats naar de opvangplaats. Er werd meteen opgemerkt dat de hobby doos niet aanwezig was. Twee kinderen werden aangesproken of ze al eens een doos hadden zien staan in de opvang. Dit hadden ze nog niet opgemerkt. Een jongen zei dat hij de studenten al eens gezien had met de dozen op de grote speelplaats. Dit was van de testmiddag. De oudste kinderen waren op het moment van de observatie in de studie of in de klas om te oefenen voor een showmoment op school. Zij waren op dat moment dus niet aanwezig in de naschoolse opvang.

De opvang die de woensdag doorgaat, is op een andere plek dan de andere dagen van de week. De maandag-, dinsdag-, donderdag-, vrijdag- ochtenden en avonden is er veel materiaal beschikbaar. Zo zijn er ballen, springtouwen, skateboards, kleurpotloden, een tv, poppen, boeken ... De woensdagnamiddag werd opgemerkt dat er enkel een bal ter beschikking is. Als de

kinderen extra materiaal wensen voor in de opvang en de begeleiders dit ook goedkeuren, kunnen ze dit aanvragen bij de directeur. Ze kunnen dit bij gelegenheden vragen, zoals bijvoorbeeld Sinterklaas.

Toen de studenten binnenkwamen in de opvang, ontvingen de twee begeleidsters hen meteen. De begeleiders werden beleefd bevestigd over het proefproject en hun bevindingen. Ze zeiden dat ze zelf de hobbydoos nog niet hadden gebruikt deze week. De begeleiders gaven aan niet echt bewust te zijn van de aanwezigheid van de dozen in de opvang. Ze wisten niet dat de dozen om de week gewisseld worden, en het dus een nieuwe doos was. Hierna werd het wisselsysteem nog eens verduidelijkt. Een begeleidster aanwezig, vertelde dat de jongens het liefst van allemaal gewoon buiten spelen met een bal. Vaak kijken veel kinderen naar televisie, de begeleiders vertellen dat dit komt doordat ze nood hebben aan rust na een drukke schooldag.

De begeleidsters vinden deels dat de dozen zorgen voor meer werk omdat ze de dozen moeten verplaatsen van de ene speelplaats naar de andere. Kinderen willen alles eens proberen en zijn nieuwsgierig, hierdoor leggen ze alles wat in het rond. Dit zorgt ervoor dat er wat meer opruimwerk is voor de begeleiders. Alhoewel ze ook vinden dat het opruimen moet gebeuren door de kinderen zelf, gebeurt dit niet altijd.

Voor de opvangbegeleiders is het materiaal en de inhoud van de dozen heel duidelijk. Ze moeten zelf niet alles uitleggen of bij de kinderen gaan zitten. De kinderen konden zelfstandig met het materiaal aan de slag, de begeleiders vonden dit ook een meerwaarde. Er waren wel eens kinderen die hen iets vroegen, maar dat vonden ze niet erg.

Als ze hoorden wat er in de doos zat, die de week bij hen had gestaan, vonden ze het jammer dat ze hem niet gebruikt hebben. Een bal, frisbee ... leek hen leuk voor de kinderen. Het wisselsysteem werd voor hen als belangrijk aangegeven. Doordat ze elke maand/week een nieuwe box krijgen, blijft de nieuwsgierigheid van de kinderen geprikkeld.

Observatie 3

Op 12 juni 2024 werd de cultuurdoos geobserveerd in een naschoolse opvang op woensdagnamiddag. Deze observatie startte om 12u15 en eindigde om 13 uur. De school had zelf nog geen doos ter beschikking bij aankomst, de wissel en het plaatsen van de doos werd gedaan door drie studenten.

Bij het aankomen waren de kinderen geïnteresseerd in de nieuwe doos en liepen hier meteen op af. Hierbij was het nog niet de bedoeling dat de kinderen de doos al openden. Ze probeerden dit wel, maar werden hierop gewezen door een begeleidster dat dit nog niet de bedoeling was. Ze riep met als boodschap naar de kinderen: "Deksel terug op de doos!" De studenten gingen hierna naar de begeleiding om de nieuwe doos aan te kondigen en voor te stellen. Nadat er toestemming werd gegeven om de doos te plaatsen, gingen de kinderen er niet meteen naartoe. Ze bekeken dit vanop een afstand en gingen op verkenning. Zo gingen de jongens de handgebaren doen en speelden de meisjes het cultuurspel. Het cultuurspel werd op de grond geplaatst in een afgezonderd hoekje en de instructies werden doorgenomen.

Vervolgens werd het memory spel bovengehaald door twee meisjes. Ze probeerden dit spel te spelen en de kaarten op de grond verspreid te leggen. Na een poging ruimden ze de kaarten terug op. Deze meisjes waren iets jonger en ze hadden hierbij ook het instructieblad niet bij de hand.

Ook de Mona Lisa schilderijen waren volop in gebruik. De kinderen grepen meteen naar de uitwisbare stiften die in het zakje te vinden waren. Ze gingen meteen aan de slag om hun gezichtje en schilderij te tekenen. Een kind stelde de vraag bij één van de studenten wat de opdracht inhield met het kommetje. Hierbij vermeldde de student dat het kind de instructie bij zich had en best eens doornam. Het kind is meteen naar de doos gegaan om de instructie te zoeken en alsook te lezen.

Er waren gedurende de middagopvang niet veel kinderen aanwezig, waardoor de kinderen in het algemeen konden spelen in een rustige omgeving.

Besluit observaties

Tijdens de verschillende observaties werden bepaalde zaken opgemerkt; de dozen werden over het algemeen positief ontvangen, dit door zowel de kinderen als de begeleiders. Er werd vermeld dat ze een gevarieerde en interessante invulling kunnen bieden. Kinderen worden aangemoedigd om zelfstandig op ontdekking te gaan.

Een algemeen aandachtspunt is dat de doos vaak geobserveerd werd in een opvang waarin kleuters en lagereschoolkinderen door elkaar zaten. Dit zorgde ervoor dat het moeilijk werd om de kleuters gescheiden te houden van de lagereschoolkinderen. Er is ook een duidelijk verschil tussen leeftijden, jongere kinderen hebben duidelijk meer begeleiding nodig. Het blijft belangrijk dat begeleiders beschikbaar zijn om toezicht te houden zodat ze eventueel hulp kunnen bieden. Zo viel het op dat de opdrachten met veel of een ingewikkelde instructie, minder werden gespeeld. Er is vaak ook extra aandacht nodig voor het opruimwerk van de kinderen. Dit om zowel zorgvuldig met het materiaal om te gaan als geen last te vormen voor de begeleiders. Het wisselsysteem baarde sommige begeleiders ook wat zorgen. De regelmatige wissel van de dozen houdt de interesse van de kinderen vast maar vereist een goede communicatie om het systeem optimaal te blijven benutten.

Vanuit de observaties kwam heel wat positieve feedback. Zo werd hun creativiteit gestimuleerd met krijt, springtouwen, blikjes ... De kinderen toonden een grote interesse in de nieuwe dozen en gingen meteen zelfstandig aan de slag. Activiteiten zoals handgebaren in het cultuurspel en het tekenen van Mona Lisa werden positief ontvangen en de kinderen konden hun fantasie de vrije loop laten gaan. De balspelen en het fysieke materiaal werden vaak benut door de evidente instructies, het samenspel was hierin belangrijk.

Feedback begeleiders 12 juni

Feedback begeleiders school 1:

Op 12 juni 2024 werd er kort in gesprek gegaan met de vaste begeleidster. Hierin werd voornamelijk gepeild naar haar bevindingen omtrent het proefproject. De dozen op zich vallen erg in de smaak bij zowel de kinderen als de begeleiding. Een mama kwam haar kind ophalen en ging even kort in gesprek met de begeleidster. Ze vroeg naar de dozen, waarop ze vervolgens opmerkte dat het een tof idee is en eens iets anders is voor de kinderen. Wanneer de begeleidster alleen toezicht houdt, is het echter chaotischer volgens haar. Dit komt doordat er heel wat leeftijden door elkaar aanwezig zijn, de volgorde van de busritten geregeld moet worden, ouders hun kinderen komen ophalen ... Op momenten waar deze allemaal samenkomen, wordt het als druk ervaren. Ze gaf zelf aan dat de dozen hierdoor niet altijd als even ontlastend worden gezien. Hierbij werd vooral de nadruk gelegd op de werking met de strijkparels. De begeleidster gaf aan

dat ze zeker en vast achter het proefproject staat. Ze ondervindt persoonlijk positieve invloeden van de dozen. Zo beginnen de kinderen zelf door de verschillende wissels het concept beter te begrijpen, wat dan weer ontlastend begint te werken. Volgens haar mening mogen er zeker meer projecten zoals deze ingevoerd worden.

Feedback begeleiders school 2:

Op 12 juni 2024, rond 12 uur gingen drie studenten langs bij een basisschool. Er werd kort in gesprek gegaan met de begeleidster. Ze was heel lovend over de vorige doos, namelijk de 'wereld rond doos'. Er ging zelf een post-it aan met de woorden 'De wereld rond doos vonden onze kinderen superleuk!'. Als de vraag gesteld werd of de dozen ontlastend werken, vertelde ze dat de dozen goed werken voor het derde tot zesde leerjaar. Ze gaf aan dat het praktisch niet haalbaar was voor jonge kinderen, hiervoor moet er meer toezicht zijn. Dit komt doordat de jongere kinderen het materiaal niet steeds terug op de correcte plaats opbergen. Ze gaf aan dat het niet mogelijk is om de dozen uit te halen, wanneer er een grote groep is, door de drukte.

De begeleidster vertelde ons dat ze de groep de verantwoordelijkheid geeft om de doos zelf op te ruimen. Als ze ziet dat dit even niet goed verloopt, mogen de kinderen er een opvangmoment niet mee spelen. Ze geeft aan als de groep er samen mee speelt, ze vervolgens ook samen moeten opruimen.

Bovendien vindt ze dat er meer projecten zoals deze mogen komen. Ze vindt het een enorme meerwaarde en zou het in de toekomst zeker willen verderzetten. Het lijkt haar leuk om met de twaalf Akorum scholen verder met (gelijkaardige) wisseldozen aan de slag te gaan.

Ze gaf als feedback mee om in de zomer, vooral dozen te creëren waarbij de kinderen echt buiten kunnen spelen. Kinderen zitten al een hele dag binnen op school.

Feedback begeleiders school 3:

Op 12 juni 2024 rond 12u15 gingen drie studenten langs bij een basisschool. Er werd kort in gesprek gegaan met de vaste begeleiders. Hierin werd voornamelijk gepeild naar hun bevindingen omtrent het proefproject. De eerste begeleidster vertelde al meteen dat het op woensdagnamiddag een succes is. Ze maakte hierbij de bedenking dat het gedurende de week in de naschoolse opvang minder aantrekkelijk bleek te hebben. Hierop werd alsook aangevuld dat er op drukke momenten extra toezicht nodig is. Het eerste tot en met het derde leerjaar kan meestal gedurende de gehele opvangperiode met de dozen aan de slag gaan. Dit in tegenstelling tot het vierde tot en met het zesde leerjaar die een studieperiode hebben. Hierbij werd de opmerking gemaakt dat de kinderen zelfstandig aan de slag kunnen met het materiaal. Zo weten ze wat de bedoeling is van de thematische wisseldozen en alsook de inhoud ervan. De uitwisbare stiften werden gezien als een succes door de begeleidster. Hier wordt namelijk vaak naar gegrepen door de kinderen zelf. Er werd daarnaast door de eerste begeleidster aangegeven dat er zeker meer projecten als deze mogen ingevoerd worden. Tot slot gaf ze aan dat de kinderen nog aangestuurd moeten worden wat betreft het opruimen. Na deze opmerking eenmaal te geven, wordt alles heel netjes opgeruimd, vertelde ze.

Verder werd nog kort in gesprek gegaan met de tweede begeleidster die gedurende de middag aanwezig was. Hier werd de vraag gesteld wat haar bevindingen zijn omtrent het proefproject. Ze gaf hierbij aan dat ze dit eigenlijk niet kan weten aangezien ze zelf niet vaak aanwezig is doorheen

andere opvangmomenten gedurende de week. Verder werd bevestigd of de begeleider in kwestie het proefproject een goed idee vindt binnen opvanginitiatieven, waarop ze een positief antwoord bood. Ze maakte hierbij de opmerking dat de verveling op termijn snel kan toeslaan als het geen 'nieuwje' meer is omdat het bij de kinderen een steeds bekender proefproject kan worden.

Deze observatie leidde tot volgende conclusies: doordat er niet veel kinderen aanwezig waren in de opvang, waren de kinderen heel rustig aan het spelen met de verschillende spellen en verliepen deze zoals vooropgesteld. Hieruit kunnen we concluderen dat de thematische wisseldozen beter functioneren in een rustigere omgeving. Aangezien begeleiding zelf aangeeft dat het gedurende de week vaak drukker is, is dit hier ook een argument voor. Eén van de begeleiders maakte de opmerking dat er vaak toch nog toezicht nodig is. Zo mogen de kinderen de doos niet openen voor een begeleider aanwezig is. Hier kan uit geconcludeerd worden dat er soms toch nog toezicht/controle nodig is. Onder controle wordt begrepen dat het voornamelijk belangrijk is om oog te hebben voor het materiaal en aan te sturen om het materiaal terug op te ruimen.

Advies en suggesties voor Stad Roeselare

In navolging van het proefproject worden adviezen en suggesties omtrent het realiseren van andere projecten voorgesteld. Dit zowel rond het uitgevoerde proefproject als rond de uitwerking van mogelijke toekomstige initiatieven. Hieronder worden de grootste aspecten toegelicht in vier grote clusters: de inhoud van de dozen, het wisselsysteem, de implementatie en alternatieve uitwerkingen.

Inhoud dozen

In dit deel worden vooral de materiële zaken omtrent de inhoud van de thematische wisseldozen toegelicht. De dozen bestaan uit verschillende en uiteenlopende materialen. Aangezien de doelgroep kinderen van zes tot en met twaalf jaar is, moet er met een breed doelpubliek rekening gehouden worden.

Visualisatie

In de dozen wordt er gewerkt met instructiebladen. Deze dienen om de kinderen wegwijs te maken met het materiaal. Na de testmiddag werd opgemerkt dat hier te veel tekst op stond. Kinderen hebben nood aan visuele instructies, zodat ze meteen zelfstandig met de opdracht aan de slag kunnen gaan. Daarnaast moeten de kaartjes voor de opdrachten er aantrekkelijk uit zien, vandaar dat er werd gewerkt met het ontwerpprogramma Canva. Dit is een vrij toegankelijke manier van werken met een mooi visueel resultaat als gevolg.

Naast de visuele instructies, zijn er ook wist-je-datjes en quizen aanwezig. Voor kinderen die graag lezen en bijleren, is dit echter noodzakelijk. Niet elk kind heeft de behoefte om visueel gestimuleerd te worden. Vandaar dat de combinatie van beiden wordt aangeraden.

Tastbaar materiaal

Tijdens de testmiddag werd duidelijk dat kinderen nood hebben aan tastbaar en actief materiaal. Dit ontbrak in de hobbydoos. Later werden hier verschillende materialen aan toegevoegd; ballen, een frisbee, gooï- en vangspel ... Dit bleek in de testweken erg in de smaak te vallen. De doos werd op deze manier beter onderbouwd voor kinderen.

Instructies

Om de opdrachten te kunnen uitvoeren, is de ondersteuning van het instructieboek nodig. Wanneer kinderen dit boek gebruikten voor een specifieke opdracht, konden andere kinderen niet verder met hun opdrachten. Vandaar werd er een grote aanpassing aan de dozen doorgevoerd. Het materiaal voor één opdracht werd samengevoegd met het bijhorende instructieblad in één plastieken zak. Bij volgende gelijkaardige projecten is het dus aangewezen om uitleg en materiaal steeds samen aan te bieden, zo weten kinderen welk materiaal nodig is voor een specifieke opdracht.

Daarnaast bevonden zich veel losse bladeren in de dozen. Deze raakten door elkaar, gingen verloren ... Een oplossing hiervoor was het verzamelen van deze bladeren in aparte mappen. Deze mappen werd gelabeld met een foto van de inhoud en het instructieblad.

Niet alle materialen worden steeds op de gepaste manier opgeborgen. Hierdoor is een extra oogje in het zeil houden, aangeraden. Een suggestie hierbij is om een aantal oudere kinderen aan te wijzen die verantwoordelijk zijn voor het terugplaatsen van alle materialen. Door hen komt de doos dan terug op orde te staan.

Na gesprekken met kinderen bleek dat de gemaakte instructies gebruiksvriendelijk zijn. Nadat de kinderen de instructies eenmaal hebben doorgenomen, begrijpen ze hoe ze de uitdaging, opdracht of het spel moeten uitvoeren. Het is hierbij belangrijk dat de instructies op een kindvriendelijke en toegankelijke manier worden toegelicht, zodat jongere kinderen de spellen ook kunnen uitvoeren. Zo wordt ingezet op inclusie. Ook hier wordt de samenwerking tussen de oudere en jongere kinderen bevorderd.

Na de testmiddag viel op dat alle materialen verspreid waren over de verschillende dozen. Zo zat er bijvoorbeeld een vergrootglas in de doos van welbevinden en een knuffelbeer in de avontuurlijk buitenspellen dozen. Dit is uiteraard niet de bedoeling. Vandaar de suggestie om gekleurde stickers te gebruiken. Zo kan je op de doos een grote gekleurde bol kleven en op de voorwerpen in diezelfde doos een kleine gekleurde bol. Op die manier is het duidelijk voor iedereen welk voorwerp in welke doos hoort.

Opdrachten

Bij het sorteren van de parels uit de doos van welbevinden, ondervonden kinderen moeilijkheden met de grootte van de voorziene sorteerbakjes. Na enkele parels gesorteerd te hebben, zat het bakje volledig vol. Deze bakjes werden vervangen door grote bekertjes, zodat ze zich langer kunnen bezighouden met het sorteren. Voor de kleinere kinderen is dit ook makkelijker tijdens de beoefening van hun fijne motoriek.

In de doos van welbevinden werden enkele uitdagingen ervaren bij het maken van strijkparelbandjes. Het touwtje waarop de strijkparels geregen werd was te dun, waardoor de parels telkens op de grond vielen. Dit werd vervangen door een dikker touw, maar het toezicht van een begeleider bleef noodzakelijk. De kinderen kwamen vragen aan de begeleiders om het touw door te knippen en te knopen. Uiteraard werkt dit niet ontlastend naar de begeleiders toe. Een suggestie om deze activiteit te behouden is om er een groepsactiviteit van te maken.

Verschillende niveaus

Om aan de behoeften van alle kinderen tussen zes en twaalf jaar te kunnen voldoen, zijn er drie verschillende niveaus beschikbaar in de activiteiten en uitdagingen. Hierdoor kan elk kind op zijn of haar eigen niveau deelnemen. Voornamelijk bij een grote groep kinderen is het belangrijk om met de uiteenlopende niveaus rekening te houden.

Aansluitend op de niveaus kunnen de verschillende leeftijdscategorieën gekoppeld worden. In een opvanginitiatief waar kleuters en lagereschoolkinderen gezamenlijk worden opgevangen, ontstond er een knelpunt bij het gebruik van de dozen. De kleuters haalden verschillende materialen uit de dozen en probeerden ermee te spelen, maar deze materialen werden niet teruggeplaatst in de daarvoor bestemde plastic zakken en dozen. Daarnaast gingen ze hiermee gooien naar elkaar. Dit is uiteraard niet de bedoeling. In belang van de duurzaamheid van het materiaal en de ontwikkeling van de kinderen, is het sterk aangewezen om voor kleuters ander materiaal en andere activiteiten te voorzien.

Desondanks de kleuters niet steeds gepast met het materiaal omgaan, houden de oudere lagereschoolkinderen toch een oogje in het zeil. Zo helpen ze de jongere kinderen bijvoorbeeld met het lezen van instructies of vegen ze het krijt van hun gezicht. De goede lezers helpen zelfs bij het begrijpen van de wist-je-datjes. De samenwerking tussen deze leeftijdsgroepen verloopt dus vrijwel positief en wordt dus ook sterk aanbevolen.

Omgeving

Uit de gesprekken met begeleiders blijkt dat het belangrijk is dat elke doos zowel binnen als buiten gebruikt kan worden. Op die manier kunnen de kinderen de dozen op de daarvoor voorziene plaats in de opvang gebruiken. Zowel bij mooi weer als bij slecht weer. Een suggestie is om actieve spellen toe te voegen die zowel binnen als buiten gespeeld kunnen worden.

Uit verschillende observaties blijkt dat een rustige omgeving een must is wanneer er veel kinderen tegelijkertijd in de opvang aanwezig zijn. Doorheen de dag is het vaak drukker, waardoor er meer chaos heerst. Kinderen kunnen genieten van rustige momenten, om even tot zichzelf te komen. De doos van welbevinden komt op zo'n moment tot zijn recht.

Richtlijnen

Aangezien er veel verschillende materialen in de wisseldozen beschikbaar worden gesteld, is het van belang om concrete afspraken te maken omtrent het gebruik ervan. Hierbij wordt gedacht aan duidelijke richtlijnen bij het vaststellen van schade en eventuele consequenties. Deze richtlijnen dienen duidelijk gecommuniceerd te worden naar alle scholen en opvanginitiatieven.

De richtlijnen zijn bedoeld om de levensduur van de materialen te kunnen waarborgen door zorgvuldiger om te gaan met de inhoud van de dozen. Een suggestie hierbij is om een inzameldag te organiseren. Zo kunnen ouders en andere opvoeders ongebruikt spelmateriaal inleveren om deze vervolgens toe te voegen aan de wisseldozen. Dit initiatief draagt bij aan de duurzaamheid en zorgt voor een gevarieerd aanbod van de dozen.

Milieuvriendelijkheid

Tot slot wordt dit stuk beëindigd met milieuvriendelijkheid. Door de documenten te lamineren, kunnen ze worden hergebruikt. Kinderen tekenen hierop met uitwisbare stiften. Dit draagt bij aan een verantwoorde omgang met middelen en materialen binnen het opvanginitiatief.

Wisselsysteem

Voor het proefproject kozen we ervoor om een wisselsysteem te hanteren. De eerste wissels namen we zelf in handen. In samenspraak met scholen brachten we de dozen naar de drie verschillende locaties. Op die manier viel deze verantwoordelijkheid niet bij hen. Het is de bedoeling dat hier in de toekomst een nieuw systeem voor wordt gezocht.

Scholen gaven op voorhand bedenkingen omtrent de doorgeefmomenten bij de wisseldozen. Communicatie met de scholen rond deze organisatie is hierbij belangrijk en essentieel voor een goede wisselwerking. Als je mensen warm kan maken rond dit idee, zullen ze sneller verantwoordelijkheid willen opnemen.

Een optie kan zijn om de dozen met een bode te laten wisselen tussen de scholen te Roeselare. Dit gaat bijvoorbeeld over iemand die gestuurd wordt om de dozen af te leveren. Het is hierbij belangrijk dat niet één persoon wordt aangesteld voor deze taak, maar dat de verantwoordelijkheid verdeeld wordt onder elkaar.

In Stad Roeselare bevindt er zich een speeltheek. Het kan een idee zijn dat scholen de dozen brengen naar de speeltheek om op deze manier de wissel met andere scholen vlot te laten verlopen. Hierdoor is er geen extra ruimte nodig om de dozen te stockeren.

Een medewerker van Stad Roeselare zou de dozen kunnen controleren wanneer deze aankomen in de speelcontainer. Een alternatief hiervoor is een blad dat uithangt in de container waarop de

tekorten en het aangetast materiaal genoteerd worden. Op dit blad moet de school aftekenen indien de doos in orde is. Wanneer een school een doos krijgt die niet in orde is, kan deze school op dit blad zien wie de doos voor hen in gebruik had.

Om de wissels te organiseren, kunnen vrijwilligers worden ingeschakeld. Wanneer er een nieuwe doos wordt geleverd, kan de vrijwilliger helpen om de dozen te implementeren bij de kinderen. Deze vrijwilliger kan de kinderen begeleiden bij het gebruik van de doos. Op deze manier kunnen ze er zelfstandig mee leren aan de slag gaan. Deze vrijwilliger kan vergoed worden met een vrijwilligersvergoeding.

Een andere optie kan zijn dat ouders in de overdracht betrokken worden. De school kan ouders proberen motiveren en activeren om deze wissels mee in handen te nemen. Op de website van de school kan er een formulier aangemaakt worden waar ouders zich kunnen inschrijven om een wissel te doen. Via ouderraden kan er ook een wisselwerking georganiseerd worden. Op deze manier komt de verantwoordelijkheid niet enkel op de school te liggen, maar wordt deze verdeeld.

Om ervoor te zorgen dat scholen gepast omgaan met de materialen, kan er gewerkt worden met een beloningssysteem. Als alles terug in de doos zit, kan er iets nieuw aan toegevoegd worden. Er moeten hierbij wel duidelijke afspraken opgesteld worden tussen scholen omtrent de zorg voor het materiaal. In onderlinge samenspraak moet het duidelijk zijn voor alle partijen wanneer er gesproken wordt van beschadigd of kapot materiaal en hoe dit materiaal vervangen kan worden.

Implementatie

In dit stuk wordt voornamelijk de implementatie van het proefproject gerapporteerd en geëvalueerd.

Er werd een proces doorlopen om de impact te meten. Dit proces startte door observaties bij verschillende opvanginitiatieven te Roeselare uit te voeren. Tijdens deze observaties werd onderzocht welke mogelijkheden er zijn om een proefproject binnen een organisatie te integreren. Daarna werd er kort in gesprek gegaan met de begeleiders om hun inzichten en meningen te begrijpen. Al snel werd er besloten om het proefproject “thematische wisseldozen” te ontwikkelen voor de verschillende scholen.

Na de conceptontwikkeling organiseerden we een testmiddag om de thematische wisseldozen uit te testen. Op basis van wat er geobserveerd werd bij de kinderen en de feedback van de verschillende actoren, werd de inhoud van de dozen aangepast. Hierbij werd rekening gehouden met de interesses en behoeften van de actoren. Vervolgens gingen we aan de slag met het wisselsysteem. Als groep de verantwoordelijkheid voor de wissels op ons. Op die manier werd ervoor gezorgd dat de begeleiders ontlast werden en zelf de wissels konden observeren.

Door dit proces te observeren en deze stappen door te nemen, werd er positieve feedback verstrekt om toekomstige projecten op dezelfde manier aan te pakken.

Doordat het installeren van de thematische wisseldozen een succes bleek te zijn, lijkt het interessant om verdere projecten zoals deze te installeren. Om hierin verdere stappen te ondernemen, kan het ook mogelijk zijn om externe partijen hierin te betrekken. Het installeren van diverse raden zoals een jeugdraad, kinderraad, ouderraad ... kunnen aanzienlijk een bijdrage

leveren aan het succes van een nieuw project. Hieronder zijn enkele suggesties en adviezen over hoe je deze verschillende raden kan implementeren.

Een kinderraad is een groep kinderen die meedenkt over allerlei zaken die te maken hebben met de school, gericht op de kinderen. Als aanvulling op wat directie voorstelt, kunnen kinderen vaak met originele ideeën of aanvullingen komen door middel van brainstormen. De kinderen nemen de leiding en geven advies over verschillende zaken. Hierbij kunnen de kinderen advies en suggesties doorspelen over verschillende projecten, onder andere over projecten rond BOA. Eventueel kan deze raad ook de testfase doorvoeren. (Changer, z.d.)

Een ouderaad is ook een mogelijk idee. Deze raad bestaat uit een groep actieve ouders die bijdragen aan diverse schoolactiviteiten. Ze helpen bij het organiseren van evenementen of projecten en kunnen advies geven. Gebruikte materialen zoals oud speelgoed of kledij kunnen door hen worden ingezameld en op school een tweede leven krijgen. (Vereniging Openbaar Onderwijs, 2024)

Het is belangrijk dat een proefproject op de correcte manier wordt overgebracht naar alle actoren toe, waaronder begeleiders, kinderen, ouders en directie. Hierbij is belangrijk om externen te sensibiliseren en hun mening te laten meetellen. Om hun enthousiasme op te wekken voor projecten zoals deze, kunnen flyers worden opgehangen met informatie over de verschillende projecten of het indienen ervan. Een sensibiliseringsfilmpje verspreiden naar de buitenwereld kan hun interesse nog meer verhogen. Daarnaast is het zinvol om onderzoek te doen naar ouderbetrokkenheid.

Door dit proefproject uit te werken, werd ondervonden dat de mening van anderen: kinderen, ouders, leerkrachten, begeleiders ... heel belangrijk is. Door hun gevoel en behoeften te erkennen, krijgen we toegang tot hun leefwereld, waardoor ze zich betrokken voelen bij het verhaal. Om een zo breed mogelijk draagvlak te creëren en de betrokkenheid van alle actoren te vergroten, moeten bepaalde stappen worden ondernomen. Zo kan men bijvoorbeeld informatieve sessies voor ouders en begeleiders en andere actoren houden waarin de doelstellingen, voordelen en impact van de projecten worden besproken. Dit biedt meteen een kans tot het bekomen van feedback en eventuele vragen. Daarnaast is het ook belangrijk om succesverhalen en positieve resultaten te blijven delen, dit om de actoren te laten zien wat er bereikt kan worden met dit soort projecten. Dit kan bijgevolg voor extra motivatie zorgen. (Van Den Daele, 2023)

Wederom bestaat het uitwerken van een proefproject niet alleen uit succesverhalen. Het blijft belangrijk om transparant en eerlijk te zijn over de eventuele moeilijkheden en hierover transparant te communiceren. Zo kregen de studenten af en toe weerstand omtrent het invoeren van het proefproject thematische wisseldozen. Er werd rekening gehouden met deze feedback en er werd hierop ingespeeld. Zo kregen wij de opmerking dat dit soort projecten reeds zijn uitgeprobeerd en dit niet het gewenste effect had in de opvang. Daarnaast wilde de organisatie geen extra "last" op zich nemen, omdat de opvang op zichzelf al een uitdaging blijkt te zijn met het tekort aan personeel.

Wij hebben uiteraard alle begrip voor deze feedback en luisteren hier graag naar. Hieruit kunnen we waardevolle inzichten halen. Het is belangrijk om dit te vermelden tijdens de implementatie van een (proef)project.

Alternatieve uitwerkingen

Bij de alternatieve uitwerkingen wordt gefocust op de andere ideeën die Stad Roeselare selecteerde uit het onderzoek van Studio Dott. Bij de uitvoering van deze alternatieven wordt gefocust op de mogelijkheden en de aandachtspunten.

Weekprojecten

De weekprojecten stimuleren nieuwe uitdagingen en creativiteit bij kinderen. De vrijblijvendheid kan een stimulans vormen om deel te nemen. Op deze manier blijft de deelname voor elk kind laagdrempelig. Door aan de slag te gaan met verschillende thema's, blijven de activiteiten gevarieerd en interessant. Dit zorgt ervoor dat de verveling tegengegaan wordt en dat kinderen klas overschrijdend samen gaan spelen. Doordat deze projecten plaatsvinden op weekbasis, wordt er doelgericht gewerkt en kunnen de kinderen hun progressie actief zien evolueren.

Echter moet er met enkele zaken rekening worden gehouden. Dit proefproject is niet toepasbaar in elk opvanginitiatief. Bij bepaalde opvanginitiatieven vindt de opvang enkel en alleen plaats op woensdag, wat ervoor zorgt dat er geen weekprojecten kunnen plaatsvinden. Daarnaast werkt een weekproject niet altijd ontlastend naar de begeleiders toe. Bij projecten zoals deze komt er heel wat opruimwerk bij kijken, doordat er veel materiaal nodig is. Anderzijds vinden ouders dat kinderen zelf initiatief moeten nemen om verveling tegen te gaan. De weekprojecten zouden volgens ouders nadelig zijn in de zelfredzaamheid bij het zoeken naar spelprykkels bij kinderen.

Bepaalde kinderen blijven niet elke dag van de week in de opvang. Hierdoor kunnen ze hun steentje niet bijdragen aan het volledige weekproces. Zo zijn ze minder betrokken in het project. Een advies hiervoor is om de weekprojecten te organiseren op tweewekelijkse basis. Zo kan een kind meerdere malen betrokken zijn in het project.

Een mogelijke suggestie kan het aanbieden van weekprojecten over de middagpauze zijn. De meeste kinderen blijven over de middag op school, waardoor zo goed als iedereen de kans krijgt om deel te nemen aan het weekproces. Zo wordt er ingezet op inclusie.

Opleidingen voor begeleidend personeel

Scholen vinden het een goed idee om opleidingen voor begeleidend personeel te organiseren, want ze zien dit als een investering in het personeel. Voor het personeel zelf kan dit een vorm van erkenning en appreciatie betekenen. Er wordt letterlijk en figuurlijk in hen geïnvesteerd, wat hun zelfwaarde kan doen opkrikken. In andere scholen zijn er al goede voorbeelden van opleidingen, waardoor het interessant is om als scholen van elkaar te leren. Ouders staan hier positief tegenover, omdat de begeleiding kan bijleren en worden geïnspireerd. De vormingen bieden een kans om de kwaliteit in de opvang te verhogen.

Een uitdaging voor de scholen is om de begeleiders warm te maken voor een opleiding. Een mogelijke reden hiervoor is dat de vormingen georganiseerd worden tijdens opvanguren of buiten de schooluren. Het is belangrijk om de vormingen theoretisch te onderbouwen, maar vooral in te zetten op de praktijkgerichte aspecten. Op deze manier kan de interesse voor een deelname worden verhoogd.

Uiteraard worden opleidingen niet altijd gratis aangeboden. Daarnaast dient het personeel hiervoor betaald te worden vanuit de werkgever. Dit kan voor zowel de werkgever als voor de ouders zorgen voor een stijging van de kostprijs van de opvang.

Om een nieuw idee te introduceren bij begeleiders, is het belangrijk om rekening te houden met de implementatie van deze ideeën. De begeleiders moeten er zich van bewust zijn dat er zich een probleem voordoet en/of gemotiveerd zijn om dit aan te pakken. Op deze manier wordt er een draagvlak gecreëerd. De 'Zelfdeterminatietheorie van Deci en Ryan' kan hierop toegepast worden. Er zijn drie grote clusters waarmee rekening moet gehouden worden;

1. Autonomie

Om de autonomie bij begeleiders te bevorderen, is het belangrijk dat ze een gevoel van vrijheid ervaren. Een nieuw idee wordt beter geïmplementeerd als een voorstel dan als een verplichting. Bij het introduceren van de opleidingen is het noodzakelijk dat er ruimte is om naar de verhalen van de begeleiders te luisteren en hen actief te laten participeren.

2. Betrokkenheid

In de uitvoering van de begeleiding is het belangrijk dat begeleiders het gevoel van erkenning ervaren voor het werk dat ze leveren. Dit kan worden verwezenlijkt met een klein gebaar; een welgemeende dankjewel, positieve feedback ...

3. Competentie

Door zelf verandering te brengen in bepaalde situaties, dient de begeleider overtuigd te zijn dat hij/zij hiervoor competent is. De voorgestelde opleidingen en vormingen kunnen hierbij een meerwaarde bieden.

Het is aangeraden om, wanneer er in de praktijk iets wordt uitgewerkt, een evaluatiemoment te organiseren. Op deze manier worden onverwachte resultaten en bevindingen aan het licht gebracht om daarna bij te sturen. (Taghon, 2024)

Geplande activiteiten

Om meer variatie te creëren in de naschoolse opvang kan men in samenwerking met externe organisaties, geplande activiteiten organiseren om aan de noden van kinderen te voldoen. Er kan als ouder of als kind zelf gekozen worden aan welke activiteit ze al dan niet deelnemen. Kinderen en ouders kunnen zelf suggesties/input leveren voor toekomstige activiteiten.

Door samen te werken met organisaties uit de omgeving krijgen kinderen nieuwe prikkels, omdat hen iets nieuws aangeboden wordt. Daarnaast draagt dit bij tot de ontdekking van nieuwe talenten en de ontplooiing van het kind. Dit kan op verschillende vlakken; sport, cultuur ... Door op bijvoorbeeld sport in te zetten, wordt er aandacht gericht op zowel de fysieke als de mentale ontwikkeling bij kinderen.

Voor ouders is de combinatie van opvang en hobby op deze manier haalbaarder. De ouders moeten hun kind niet eerst in de opvang ophalen vooraleer ze naar hun hobby kunnen. Op deze manier kan de planning van gezinnen gemakkelijker worden georganiseerd.

De praktische uitwerking van dit idee kan aan de hand van een kalendersysteem worden ingevoerd. Ouders kunnen deze kalender actief raadplegen om een overzicht te krijgen van alle geplande activiteiten. De kalender kan digitaal, maar ook fysiek worden aangeboden. Op deze manier kan er rekening gehouden worden met de digitale kloof.

Uiteraard brengt dit gegeven ook enkele uitdagingen met zich mee. Volgende vragen kunnen zich voortdoen; Wordt de opvang duurder? Wat als er een initiator ziek is? Wat als er een dubbele boeking is? Moeten ouders kinderen vooraf inschrijven? Zorgt dit ervoor dat de kloof voor

kwetsbare gezinnen vergroot wordt, indien extra betalend? Zijn er voldoende vrijwilligers om dit idee te dragen? Heeft een kind nood aan vrij spel? ...

Met bovenstaande vragen dient men rekening te houden bij de implementatie van dit idee.

Om de kosten te onderdrukken, kunnen ouders of jeugdbewegingen worden gevraagd om activiteiten aan te bieden. Op deze manier kunnen jeugdbewegingen zichzelf voorstellen. Ouders kunnen voldoening halen uit het feit dat ze de kinderen een fijn opvangmoment bezorgen.

Kinderen actief bevragen

Door kinderen op een actieve manier te gaan bevragen, wordt hun betrokkenheid en tevredenheid verhoogt. Daarnaast kan dit een gevoel van waardering creëren. Doordat ze met elkaar, internen en externen in gesprek gaan, wordt hun communicatieve ontwikkeling gestimuleerd. Voor kinderen is verbindende communicatie een must. Doordat kinderen inspraak krijgen, leren ze omgaan met verantwoordelijkheid. Op die manier krijgen ze ook beter inzicht in de noden die zich op dat moment voordoen.

Desondanks dit bijdraagt aan de communicatieve ontwikkeling, durft niet elk kind zijn/haar mening te uiten. Brievenbussen voorzien waar kinderen hun ideeën, zorgen ... in kunnen stoppen, kan hier een mogelijke oplossing bieden. Kinderen spreken snel vanuit hun eigen ervaringen, waardoor ze geen oog hebben voor de gemeenschappelijke interesses. Onder het motto 'droom groot', moeten kinderen leren rekening houden met de haalbaarheid van bepaalde verwachtingen. Kinderen actief bevragen, kan enkel werken wanneer er met hun mening effectief aan de slag gegaan wordt. Het inzetten van een kinderraad kan hierbij een helpende factor zijn.

Het is belangrijk dat men zich kan inleven in de leefwereld van kinderen. Taal geven aan hun emoties en op een rustige manier in gesprek gaan, vormen een cruciaal aspect. Op die manier wordt er oprechte interesse getoond. Kindvriendelijke communicatie is heel belangrijk, maar dit betekent niet dat het kind kinderachtig benaderd dient te worden.

Een belangrijk aspect is om gesloten vragen te vermijden, zo wordt er ruimte gecreëerd om zicht te krijgen op de beleving van het kind. Door het kind zoveel mogelijk uit zichzelf te laten vertellen, wordt er een veilige omgeving gecreëerd. (Gespreksvoering in de klinische praktijk, 2022-2023)

Thematische dozen zonder wisselwerking

Onder thematische dozen zonder wisselwerking wordt begrepen dat de scholen hun eigen dozen ontwikkelen en deze vervolgens niet onder elkaar gaan wisselen. Iedere school heeft dus zijn eigen dozen ter beschikking.

Doordat er geen wissels worden doorgevoerd, moet er geen systeem tussen verschillende scholen worden ontwikkeld. Dit kan ontlastend werken voor opvangbegeleiders en de personen die instaan voor de wissel. Daarnaast is de school ook zelf verantwoordelijk voor schade aan het materiaal. Er kunnen geen conflicten ontstaan tussen de scholen hierdoor.

De kinderen hebben lang de tijd om de dozen te verkennen en te gebruiken. Dit houdt de mogelijkheid open voor kinderen die slechts één dag per week in de opvang blijven, om de doos meermaals te gebruiken.

Niet elke school zal nieuwe dozen blijven ontwikkelen, waardoor de spelprikkels op lange termijn opnieuw verdwijnen. Er moet gezorgd worden voor variatie of er kunnen aanpassingen op de reeds gemaakte dozen worden gedaan. Het creëren van dozen vraagt tijd en ruimte van

begeleiders in opvanginitiatieven, wat ervoor zorgt dat er een extra taak wordt toegevoegd aan het oorspronkelijke takenpakket. Daarnaast moet ook budget worden vrijgemaakt voor het ontwikkelen van de doos. (Participatief traject Buitenschoolse opvang, 2023)

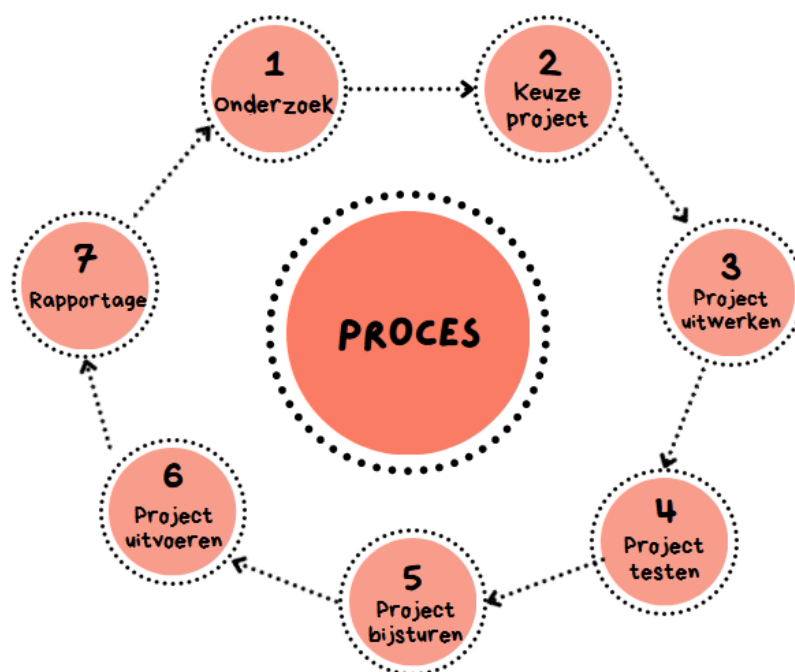
Besluit

Het besluit omvat een antwoord op de centrale onderzoeksvraag. Deze luidde als volgt: ‘Hoe kunnen we samen met Stad Roeselare buitenschoolse opvanginitiatieven versterken bij de implementatie van de doelstellingen van het BOA-decreet’.

Om op deze vraag te kunnen antwoorden, was het essentieel om een onderzoek uit te voeren rond alle beïnvloedende factoren omtrent de organisatie van buitenschoolse opvanginitiatieven. Aan de hand van verschillende interviews en observaties kregen we een zicht op de werking en reeds bestaande initiatieven te Roeselare. Deze werking wilden we versterken door de implementatie van thematische wisseldozen. Er werden thematische wisseldozen ontwikkeld, hierna werd er een testmiddag georganiseerd om deze in werking te zien. Zo werden de dozen geoptimaliseerd en bijgestuurd waar nodig.

Aan de hand van sensibiliseringsmethoden zoals een filmpje en persmomenten, zorgden we voor een bewustwording bij verschillende betrokkenen. Dit met het oog op het stimuleren van het indienen van pilootprojecten. Deze pilootprojecten kunnen het BOA-decreet, en dus ook kwalitatieve opvang, versterken.

In onderstaand schema vindt u een cyclische weergave van het proefproject in zijn geheel. Het is naar de toekomst toe de bedoeling dat er op dit proefproject wordt verder gebouwd door opnieuw onderzoek te doen. Dit wordt terug in de handen van het lokale bestuur van Stad Roeselare gelegd.

Draaiboek themadoos 'Avontuurlijk buiten spelen'

Een themadoos gericht op ontdekking buiten in de natuur.

Avontuurlijk buitenspelen

Wat is de ‘avontuurlijk buitenspelen’ doos?

Deze themadoos maakt deel uit van een groter project. Dit project vloeit voort vanuit de bachelorproef rond het BOA-decreet en wordt ondersteund vanuit Stad Roeselare. Met deze doos proberen we in te zetten op het avontuurlijk spel bij kinderen. We willen hen motiveren om buiten te spelen en op ontdekking te gaan in de natuur. Op die manier bevorderen we zowel hun fysieke als mentale ontwikkeling. Het samenwerken bevordert dan weer hun sociale ontwikkeling. De doos kan dus multifunctioneel worden ingezet voor hun welbevinden.

Onze doelgroep zijn zes- tot twaalfjarigen. We kozen bewust voor de leeftijdsgroep uit het basisonderwijs, zodat ze zelfstandig aan de slag kunnen met de doos. Zo willen we toezichthouders en begeleiders in opvanginitiatieven ontlasten.

De doos zelf is zeer laagdrempelig en budgetvriendelijk samengesteld. Vele spellen werden zelf in elkaar gestoken, waardoor de kostprijs beperkt bleef. De doos bevat drie verschillende manieren van spel. Er zijn ‘uitdagingen’, ‘wist-je-datjes’ en een ‘quiz’.

Op de volgende pagina’s vindt u alle informatie omtrent de opdrachten, meerwaarde en kostprijs hiervan. Alsook de afbeeldingen en uitgewerkte spelletjes in bijlage. Op die manier hebt u de mogelijkheid om de doos zelf samen te stellen.

Inhoud van de doos

- 1 bal
- 10 blikken
- 2 springtouwen
- 3 vergrootglazen met een potje
- Twisterspel
- Memoryspel
- Woordzoeker
- Kleurenkaart
- Bingokaart
- Egel kleurplaat
- Raster voor blikkenspel
- Springtouw instructies

Uitdagingen	4
1. Fantasie!.....	4
2. Blikken werpen!.....	4
3. Egel!	5
4. Kleurenzoektocht!	5
5. Hinkelen!	6
6. Piramide!	6
7. Bingo!	6
8. Memory!	7
9. Twister!.....	7
10. Natuurkunst!.....	8
11. Natuurdokter!	8
12. Woordzoeker!.....	9
13. Springen maar!.....	9
Wist-je-datjes	10
Meerwaarde.....	10
Quiz	10
Meerwaarde/doel	12
Kostprijs	12
Bijlagen	13

Uitdagingen

1. Fantasie!

Materiaal: - een blad papier (niet in doos inbegrepen)
- kleurpotloden/stiften (niet in doos inbegrepen)

Aantal kinderen: dit kan door meerdere kinderen tegelijk worden uitgevoerd, maar het wordt aangeraden om het kind dit individueel te laten uitvoeren.

Niveau: één ster, gemakkelijk

Uitleg van de opdracht: de opdracht luidt als volgt; 'Tekende speeltuin uit jouw dromen. Alles kan en mag. Wat kan je allemaal doen?'

De kinderen moeten hun eigen speeltuin tekenen op een blad papier. Ze mogen hun fantasie de vrije loop laten gaan.

Meerwaarde: door deze opdracht kunnen kinderen hun fantasie ontdekken. Hun emotionele ontwikkeling wordt bevorderd door zelfstandigheid en creativiteit. Dit stimuleert hun zelfvertrouwen, mogelijk krijgen ze zelfs een complimentje over hun droomtuin.

2. Blikken werpen!

Materiaal: - 10 blikken (inbegrepen in doos)
- klein balletje (inbegrepen in doos)
- sjabloon voor wedstrijd (inbegrepen in doos)
- stift (inbegrepen in doos)

Aantal kinderen: het kind kan dit alleen uitvoeren, maar ook in groep kan deze uitdaging worden gespeeld.

Niveau: één ster, gemakkelijk

Uitleg van de opdracht: de opdracht luidt als volgt; 'Maak een toren met blikjes. Gooi de toren om met de bal. Hoeveel worpen heb jij nodig?'

Deze uitdaging voert het kind op een correcte manier uit door met de bal zoveel mogelijk blikjes omver te gooien. De blikjes die omvergegooid worden, worden weggehaald. De overige blikjes worden opnieuw opgestapeld en het kind krijgt opnieuw de kans om ze allemaal omver te gooien. Het spel gaat zo door tot het laatste blikje op de grond ligt. Er kunnen afspraken worden gemaakt omtrent de afstand tot de blikjes. Indien de uitdaging te klein is, kunnen de kinderen verder om verder staan.

Indien de kinderen dit met meerdere willen spelen, tellen ze de hoeveelheid rondes op die ze nodig hadden om alle blikken omver te gooien. Dit schrijven ze op in het rooster met de stift. Het kind met de minste rondes wint.

Meerwaarde: deze opdracht draagt bij aan de sociale ontwikkeling, maar ook aan de motorische ontwikkeling. Ze oefenen hun hand-bal-coördinatie. Ze worden gestimuleerd om te leren omgaan met hun verlies. Daarnaast wordt het inschattingsvermogen en logisch redeneren op de proef gesteld.

3. Egel!

Materiaal: - lijm (niet inbegrepen in de doos)

- boomblaadjes (zelf te zoeken in de natuur)
- kleurplaat egel (inbegrepen in de doos, te kopiëren bij tekorten)

Aantal kinderen: elk kind voert dit individueel uit en maakt dus zijn eigen egel.

Niveau: één ster, gemakkelijk

Uitleg van de opdracht: 'Help! De egel is zijn vacht kwijt. Zoek genoeg boomblaadjes en laat zijn vacht terug groeien.' De egel is zijn vacht kwijt en deze moeten de kinderen terug laten groeien. Het is de bedoeling dat ze dit doen door boomblaadjes te zoeken binnen het domein. Dan plakken ze deze op de egel zoals op de afbeelding in bijlage.

Meerwaarde: de kinderen leren om op zoek te gaan naar boomblaadjes in de natuur. Op die manier worden ze geprikkeld aan de hand van hun zintuigen. Hun fijne motoriek wordt uitgedaagd door met lijm boomblaadjes op te plakken. Er wordt daarnaast ook concentratie gevraagd, waardoor ze tot rust kunnen komen.

4. Kleurenzoektocht!

Materiaal: - kleurenkaart (inbegrepen in de doos)

Aantal kinderen: de kinderen hebben de mogelijkheid om dit samen of alleen te doen.

Niveau: één ster, gemakkelijk

Uitleg van de opdracht: 'Kijk eens rond en zoek in de natuur 10 verschillende kleuren. Heb je hulp nodig? Gebruik de kleurenkaart uit de doos.'

Meerwaarde: het visuele aspect wordt getest. De kennis van kleuren wordt uitgebreid in combinatie met kennis rond de natuur. Fysiek zijn ze zo ook in beweging door op zoek te gaan naar de kleuren.

5. Hinkelen!

Materiaal: - krijt (inbegrepen in de doos)

Aantal kinderen: de kinderen hebben de mogelijkheid om dit samen of alleen te doen.

Niveau: één ster, gemakkelijk

Uitleg van de opdracht: 'Maak een mooi hinkelpad met krijt. Hoe hoog kan jij springen? Kan je een hinkelpad maken in de vorm van een dier?'

Meerwaarde: de kinderen zijn fysiek bezig. Ze springen met hun benen afwisselend open en toe. Ze kunnen hun creativiteit de vrije loop laten gaan door hun hinkelpad zelf te ontwerpen.

6. Piramide!

Materiaal: - geen

Aantal kinderen: De kinderen moeten minimum met zes zijn om een correcte en stabiele piramide te bouwen.

Niveau: twee sterren, gemiddeld

Uitleg van de opdracht: 'Bouw een menselijke piramide. Hoe hoog geraken jullie?' Zorg dat dit veilig gebeurt. Oudere kinderen kunnen kleinere kinderen eventueel helpen.

Meerwaarde: Deze opdracht draagt bij aan elke vorm van ontwikkeling. Kinderen leren samenwerken en zorgen voor elkaar. Ze moeten voorzichtig omgaan in het uitproberen van de opdracht. Ook moeten ze tactisch nadenken om de piramide te kunnen realiseren. Bij een geslaagde piramide, kunnen ze trots zijn op zichzelf en zo zelfvertrouwen creëren.

7. Bingo!

Materiaal: - bingokaart (inbegrepen in de doos)

Aantal kinderen: de bingo spelen de kinderen met minimum twee. Dit zodat ze het tegen elkaar kunnen opnemen om als eerste een volle lijn te vinden.

Niveau: twee sterren, gemiddeld

Uitleg van de opdracht: 'Klaar om op pad te gaan in de natuur? Ga op zoek naar de prentjes op de kaart. Heb je als eerste een volle rij? Jij bent de grootste avonturier!' Op het bingokaartje in de doos zie je allerlei fauna en flora. De kinderen moeten als eerste een volle rij vinden. De rij kan alle kanten op gaan; verticaal, horizontaal en diagonaal.

Meerwaarde: kinderen gaan op ontdekking in de natuur. Ze komen in aanraking met allerlei kleine insecten en planten. Dit prikkelt hun zintuigen. Er wordt hiernaast ook kennis rond nieuwe soorten dieren en planten ontwikkeld, doordat ze deze in realiteit ontdekken. Dit stimuleert de visualisatie bij kinderen.

8. Memory!

Materiaal: - memory kaartjes (inbegrepen in de doos)

Aantal kinderen: voor memory zijn minstens twee kinderen vereist. Ze kunnen dit ook met meerdere spelen.

Niveau: twee sterren, gemiddeld

Uitleg van de opdracht: 'Tijd om jullie geheugen te testen! Draai elk om de beurt 2 kaartjes om. Wie vindt het meest dezelfde kaartjes?'

De kinderen leggen alle kaartjes omgekeerd op tafel. Om de beurt draaien ze elk twee kaartjes om. Indien ze twee gelijke kaartjes omdraaien, mogen ze deze houden. Het spel wordt gespeeld tot alle duo's zijn gevonden. In totaal zijn dit er twaalf. Het kind met de meeste duo's wint het spel.

Meerwaarde: de kinderen leren om samen en eerlijk te spelen. Ze leren ook om geduldig hun beurt af te wachten. Doordat de kaartjes terug worden omgedraaid, wordt hun geheugen getest.

9. Twister!

Materiaal: - twister met natuurtekeningen (inbegrepen in de doos)

Aantal kinderen: twister wordt gespeeld met minimum twee kinderen. Eén kind draait aan het rad en het andere kind voert de instructies uit. Er kunnen afhankelijk van de grootte van de kinderen meerdere kinderen op de mat staan.

Niveau: twee sterren, gemiddeld

Uitleg van de opdracht: 'Waar moet je rechter voet? Waar moet je linker hand? Draai aan het rad en kijk wat je moet doen!'

Eén kind draait aan het rad en zegt luidop wat het ander kind moet doen. Dit is bijvoorbeeld 'linkerhand op groen'. Vervolgens gaat het kind op de mat zijn/haar linkerhand op een groene stip zetten. Het kind dat dit het langst volhoudt en dus niet omvalt, wint het spel.

Meerwaarde: de fysieke ontwikkeling wordt op de proef gesteld, doordat het kind zijn/haar evenwicht moet behouden. Daarnaast ook het logisch redeneren rond de plaats waar hun hand of voet moet komen te staan. Het bevordert hun sociale ontwikkeling, doordat ze elkaar nodig hebben om het spel uit te voeren. Ze leren omgaan met hun verlies.

10. Natuurkunst!

Materiaal: - elementen uit de natuur (niet inbegrepen in de doos)

Aantal kinderen: het kind kan ervoor kiezen om dit alleen te doen of met meerdere kinderen. Eventueel kan er ook op het einde gewerkt worden met een 'jury' die komt kijken naar de kunstwerken. Dit kunnen andere kinderen of een begeleider/begeleidster zijn.

Niveau: drie sterren, moeilijk

Uitleg van de opdracht: 'Gebruik je fantasie. Ga op zoektocht en maak een kunstwerk met dingen uit de natuur.'

De kinderen moeten zelf een kunstwerk maken aan de hand van natuurelementen. Dit zijn bijvoorbeeld; takken, gras, blaadjes, eikels ... Het is belangrijk dat ze geen andere elementen gebruiken zoals een blad papier, speelgoed ...

Meerwaarde: de zintuigen van de kinderen worden geprikkeld. Hun fysieke ontwikkeling wordt gestimuleerd, doordat ze op pad gaan in de natuur. Hun creativiteit kunnen ze de vrije loop laten gaan. Het eindresultaat kan zorgen voor een gevoel van zelfvertrouwen en trots.

11. Natuurdokter!

Materiaal: - een potje (inbegrepen in de doos)
- vergrootglas (inbegrepen in de doos)

Aantal kinderen: één of meerdere kinderen kunnen op zoek gaan.

Niveau: drie sterren, moeilijk

Uitleg van de opdracht: 'Zoek verschillende soorten insecten en blaadjes. Stop ze in je potje en kijk maar eens goed. Hoeveel pootjes tel je? Hoeveel ogen tel je? Welke kleuren zie je allemaal? Hoeveel lijntjes (nerven) zie je in het blaadje? Welke vorm heeft de buitenkant van het blaadje? Misschien zie je nog wel speciale dingen?'

De kinderen moeten insecten en bladeren zoeken binnen het domein. Deze moeten ze in het potje stoppen en met het vergrootglas bekijken om zo de natuurelementen tot in detail te kunnen bekijken. Er worden hen enkele vragen gesteld, waardoor ze gericht het insect of blad kunnen bestuderen. Na het bestuderen, wordt het insectje opnieuw vrijgelaten.

Meerwaarde: aan de hand van het vergrootglas kunnen de kinderen elk detail van het diertje of blad bekijken. Op die manier krijgen ze een correct en exact beeld ter visualisatie. Daarnaast stimuleert dit ook hun nauwkeurig redeneren in hun ontwikkeling. Door op pad te gaan, wordt er een fysieke inspanning gevraagd.

12. Woordzoeker!

Materiaal: - woordzoeker in de vorm van een ster (inbegrepen in de doos)

- uitwisbaar stiftje

Aantal kinderen: er kan met één of meerdere kinderen worden gezocht naar de woorden.

Niveau: drie sterren, moeilijk

Uitleg van de opdracht: 'Zoek alle woorden in de ster.'

Bij de woordzoeker zoeken de kinderen de elf woorden in de ster. Deze kunnen enkel verticaal worden gevonden in beide richtingen.

Meerwaarde: indien de kinderen samen zoeken, wordt hun samenwerking bevorderd. Daarnaast moeten ze zeer gericht op zoek gaan, waardoor hun concentratie wordt getest met daarbij horend hun geduld. Door het lijntje enkel op het woord aan te duiden, wordt hun fijne motoriek uitgedaagd.

13. Springen maar!

Materiaal: - kort springtouw (inbegrepen in de doos)

- lang springtouw (inbegrepen in de doos)

- boekje met instructies (inbegrepen in de doos)

Aantal kinderen: bij het korte springtouw kan slechts één kind deelnemen. Bij het lange springtouw zijn er minimum drie kinderen nodig. Dit kan uiteraard ook met meerdere kinderen.

Niveau: drie sterren, moeilijk

Uitleg van de opdracht: 'Probeer alle uitdagingen met het springtouw.'

De kinderen gaan bij deze opdracht touwtje springen. Bij het lange springtouw houden twee kinderen elk een kant van het touw vast en draaien in dezelfde richting rondjes. De andere kinderen springen in het springtouw en voeren de opdrachten uit zoals op de instructiebladen. Dit geldt ook voor het korte springtouw, maar hierbij doen ze de opdrachten individueel en zelfstandig.

Meerwaarde: de fysieke ontwikkeling wordt uitgedaagd door het continue springen en bewegen. Ze leren samenwerken door gelijktijdig met het touw te draaien en rekening te houden met het tempo van de springers. Daarnaast leren ze prenten omzetten in de realiteit wat wel cognitieve vaardigheden vereist. Tot slot wordt hun inschattingsvermogen uitgedaagd, want ze moeten correct inschatten wanneer ze in en uit het touw kunnen springen.

Wist-je-datjes

De volgende wist-je-datjes zijn toegevoegd aan de doos;

- Slingerapen kunnen met hun staart net zo goed voelen als met hun vingers.
- Een tornado zelf is doorzichtig, maar door regendruppels kan je hem wel zien.
- De baby van een blauwe vinvis wordt per uur 3,5 kilo dikker. (Dit is het gewicht van een pasgeboren baby.)
- Eén jaar op mars duurt dubbel zo lang als op aarde. (Op mars 687 dagen, op aarde 365 dagen.)
- Een olifant kan zonder moeite een boom omduwen.
- Er kan geen donder zijn zonder bliksem.
- Als een kameleon bang is, wordt zijn huid zwart.
- In de woestijn valt nog geen half glas regen per jaar. (Vul zelf eens een halve beker met water om te zien hoe weinig dit is.)
- Apen kunnen niet tegen kietelen. (En jij?)
- Er zit echt goud in de zon.
- Een pinguïn kan bijna 2 meter uit het water omhoog springen. (Dit is even hoog als een deur van de klas.) Lukt dat jou ook?
- Vallende sterren zijn eigenlijk steentjes uit de ruimte.
- Geiten hebben net als mensen verschillende accenten. (Wie weet spreken ze West-Vlaams?)
- Het duurt 450 jaar voordat plastic wordt afgebroken in de natuur. (Gooi dus altijd je afval in de juiste vuilbak.)
- Muggen zijn dol op mensen met stinkvoeten.
- Sommige planten zenden noodsignalen uit als ze in gevaar zijn.
- Giraffen kunnen met hun tong hun oor likken. (Kan jij dit ook?)
- Er is een vulkaan die blauwe lava spuwt.
- Een tand van een T-rex (dinosaurus) is net zo groot als een banaan.
- Panda's blaffen om hun vijand weg te jagen.

Meerwaarde

Het doel van de wist-je-datjes is om kinderen op een speelse manier heel wat kennis over de natuur bij te brengen. Door deze weetjes te onthouden, kunnen ze dit aan vrienden en familie vertellen. Dit kan zorgen voor een leuk gesprek, waar ze zelfvertrouwen uit kunnen halen. Dit kan een specifieke interesse opwekken, waardoor ze verder op ontdekking kunnen gaan rond dit onderwerp.

Quiz

De volgende quizvragen werden aan de doos toegevoegd;

- Welk dier zwemt het traagst?
 1. Een schildpad
 2. Een rog
 - 3. Een zeepaardje**
- Hoe noemt een vrouwelijke olifant?
 - 1. Een koe**
 2. Een olifantin
 3. Een reu
- Welk dier legt de grootste eieren ter wereld?
 1. Een ooievaar
 - 2. Een struisvogel**
 3. Een kip
- Hoeveel bulten heeft een dromedaris?
 1. Geen
 - 2. Eén**
 3. Twee
- Waar wordt een koe als heilig dier gezien?
 - 1. India**
 2. China
 3. België
- Welk kleur bloed hebben kreeften?
 1. Oranje
 2. Rood
 - 3. Blauw**
- Welk diertje zorgt voor gaten in je kleren?
 1. Mug
 - 2. Mot**
 3. Vlieg
- Van wat is de duif het symbool?
 1. Liefde
 2. Vriendschap
 - 3. Vrede**
- Van welke vogel gebruik je de veren om mee te schrijven?
 - 1. Gans**
 2. Pauw
 3. Zwaan

- Welke plant wordt als geluksbrenger gezien?
 1. Madeliefje
 - 2. Klavertje vier**
 3. Zonnebloem

Meerwaarde/doel

De meerwaarde van de quiz is om kinderen op een interactieve manier heel wat kennis over de natuur bij te brengen. Het raden van het juiste antwoord zorgt ervoor dat ze goed moeten nadenken en zelfzeker worden rond het geven van antwoorden. Door de antwoorden te onthouden, kunnen ze dit aan vrienden en familie vertellen. Dit kan zorgen voor een grappig gesprek, waar ze zelfvertrouwen uit kunnen halen. Ook kan dit een specifieke interesse opwekken, waardoor ze verder op ontdekking kunnen gaan rond dit onderwerp.

Kostprijs

Volgend materiaal dient aangekocht te worden om de doos te kunnen samenstellen;

- Grote opbergdoos van 65L; €19,25
- Een kleine bal; €1,75
- Uitwisbare stiften; €5,35/pak van 6
- Een vergrootglas ; €1,25
- Krijt; €5
- Kort springtouw: €2,85
- Lange springtouw: €3,95
- Metalen ring; €1,75/pak van 10
- Kopie- en lamineerkosten

Bijlagen

Uitdagingen! Durf jij ze aan?

Materiaal:
-blad papier
-kleurpotloden/stiften

Fantasie!

Teken de speeltuin uit jouw dromen. Alles kan en mag.
Wat kan je allemaal doen?

Materiaal:
-lijm
-boomblaadjes

Egel!

Help! De egel is zijn vacht kwijt. Zoek genoeg boomblaadjes en laat zijn vacht terug groeien.

Uitleg

Hallo!
Fijn dat je kijkt in onze groene schatkist!
Lees eerst de uitleg voor je op ontdekking gaat!

Hoeveel kindjes zijn er nodig?

- ★ Makkelijk
- ★★ Een beetje moeilijk, beetje makkelijk
- ★★★ Moeilijk

Heel veel succes op jullie avontuur!

Materiaal:

WEEK	WEEK	WEEK	WEEK	WEEK

Blikken werpen!

Maak een toren met blikjes. Gooi de toren om met de bal.
Hoeveel worpen heb jij nodig?

Materiaal:

Kleurenzoektocht!

Kijk eens rond en zoek in de natuur 10 verschillende kleuren.
Heb je hulp nodig? Gebruik de kleurenkaart uit de doos.

 +

Materiaal:

Hinkelen!

Maak een mooi hinkelpad met krijt. Hoe hoog kan jij springen?
Kan je een hinkelpad maken in de vorm van een dier?

+

Materiaal: /

Piramide!

Bouw een menselijke piramide. Hoe hoog geraken jullie?

+

Materiaal:

Bingo!

Klaar om op pad te gaan in de natuur?

Ga op zoek naar de prentjes op de kaart. Heb je als eerste een volle rij? Jij bent de grootste avonturier!

+

Materiaal:

Memory!

Tijd om jullie geheugen te testen! Draai elk om de beurt 2 kaartjes om. Wie vindt de meeste zelfde kaartjes?

+

Materiaal:

Twister!

Waar moet je rechter voet? Waar moet je linker hand?
Draai aan het rad en kijk wat je moet doen!

+

Materiaal: /

Natuurkunst!

Gebruik je fantasie. Ga op zoektocht en maak een kunstwerk met dingen uit de natuur.

Natuurdokter!

- Zoek verschillende soorten insecten en blaadjes.
 Stop ze in je potje en kijk maar eens goed.
- Hoeveel pootjes tel je?
 - Hoeveel ogen tel je?
 - Welke kleuren zie je allemaal?
 - Hoeveel lijntjes (nerven) zie je in het blaadje?
 - Welke vorm heeft de buitenkant van het blaadje?

Misschien zie je nog wel speciale dingen?

Woordzoeker!

Zoek alle woorden in de ster.

Springen maar!

Probeer alle uitdagingen met het springtouw.

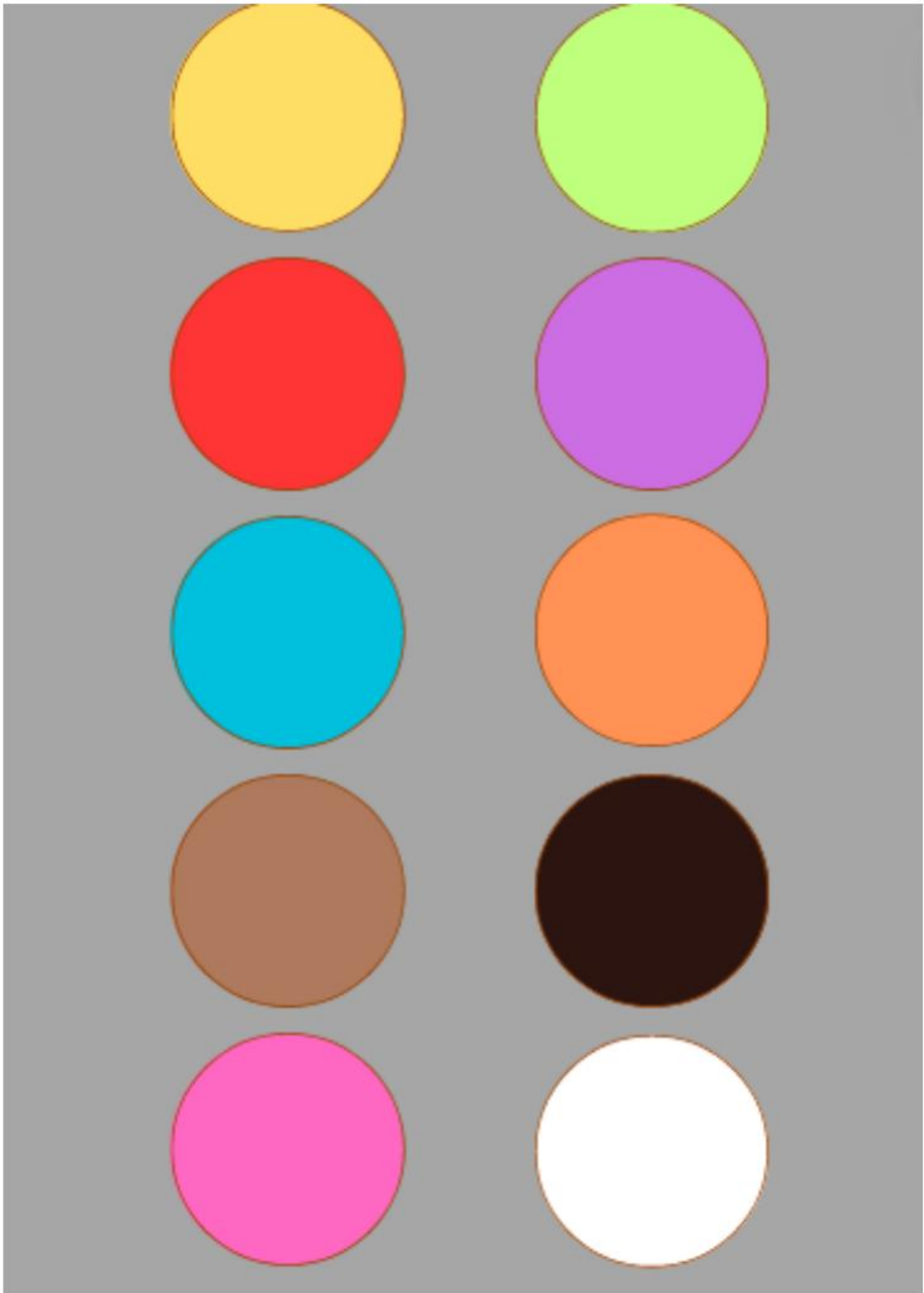
P B
 T D
 K C M M
 R E X U
 G L S Q I G
 S Q N O M A
 S O T S G R O H V I B S R E I F J K O T
 P U O I J E Z S Z Z L R E J X T I X J V
 Z D Y B I V Z X V E O D F A O B T W
 A P O V O E L C K H N E Q O X B
 R C I R E S J I C I I S P W
 U R J L O P E S L L P D
 F S J Z L B Q N C V E U N U
 F O Y K E G G W V T D R E L
 L N M P A B B A G G J A Q Z E P
 N Y K J T I Q U S M F I G I
 F W H D D Z L V C Z U E R M
 D B C F Z K D I M N
 X Y J B S O Q S
 L A L Y

- Insect
- Egel
- Schors
- Mos
- Vlinder
- Rups
- Tak
- Bos
- Rivier
- Libelle
- Eikel

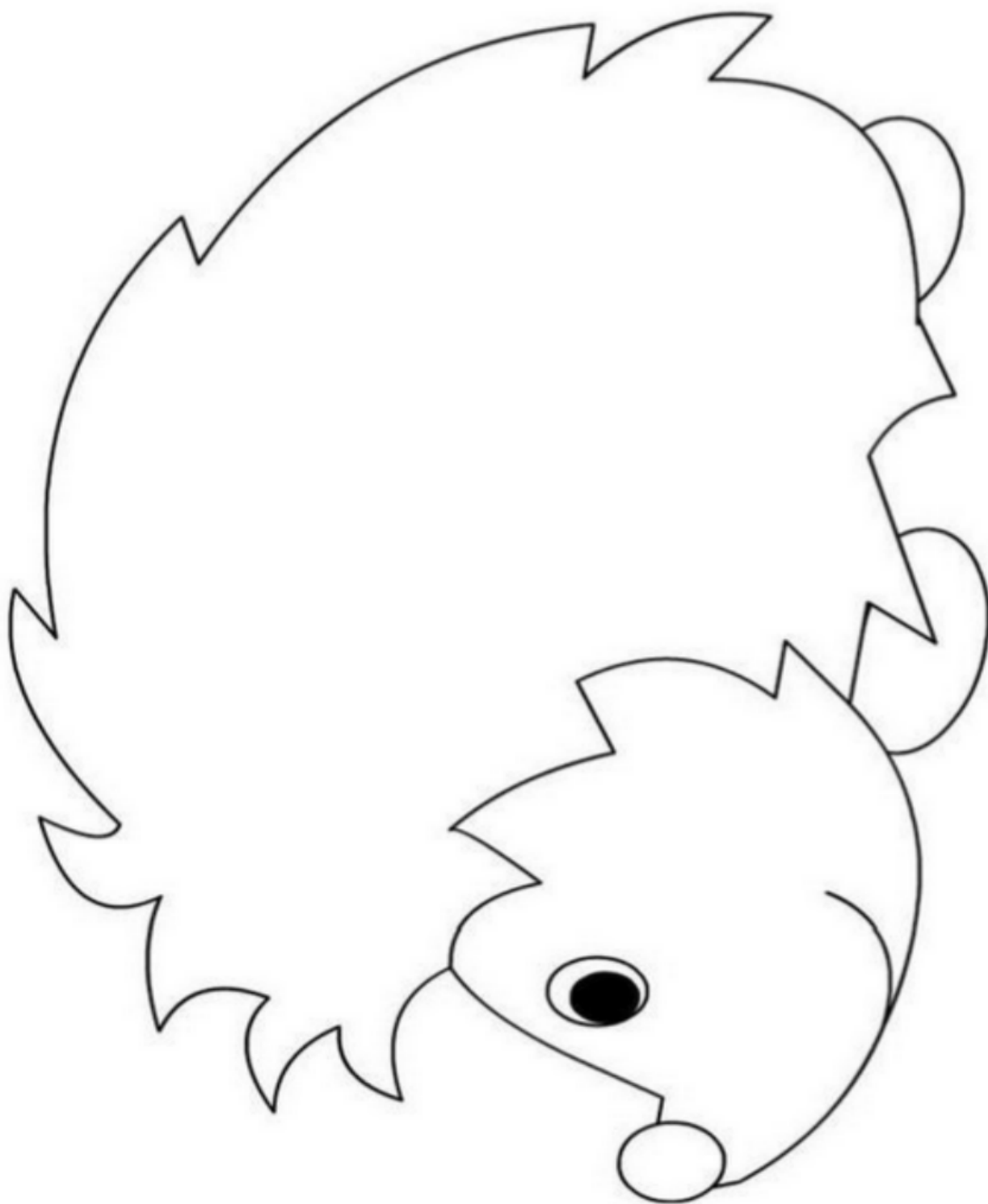

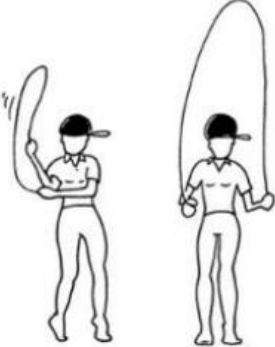

NAAM	WORP 1	WORP 2	WORP 3	WORP 4	Worp 5

NAAM	WORP 1	WORP 2	WORP 3	WORP 4	Worp 5

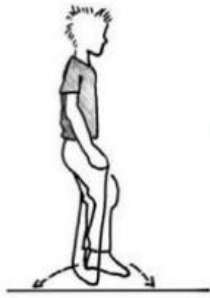
1 **Springtouw opzij zwaaien**

Voeten open en toe **2**

3 **Vooruit en achteruit springen**

Opzij springen **4**

5

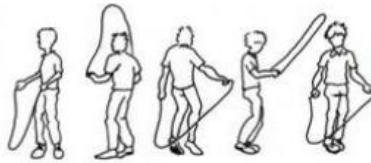
Met voeten dicht naar voor en achter springen

Springtouw in een kruis voor je buik draaien

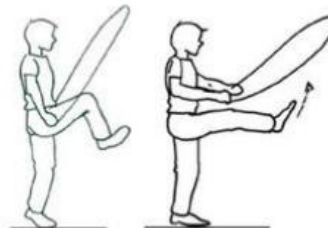
6

7

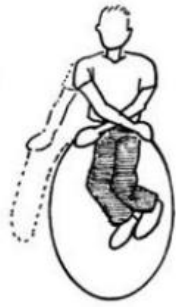
Draai volledig rond terwijl je springt

Met elk been apart in de lucht springen

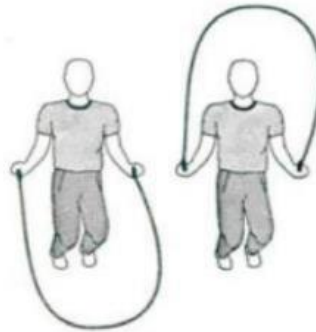
8

9

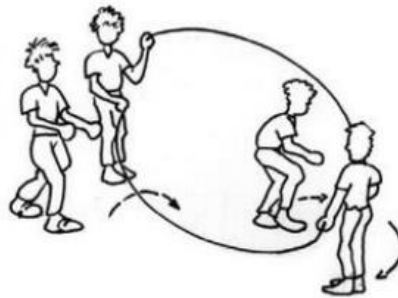
Maak een kruis tijdens het springen en zwaai dan je touw opzij

Spring met je touw achteruit

10

1

Probeer in en uit het touw te springen terwijl 2 andere kindjes draaien

Wat kan je nog doen terwijl 2 andere kindjes draaien?

- Met je benen open en dicht
- Een rondje draaien
- Op 1 been
- Vooruit en achteruit springen
- Klappen met je handen
- ...

BINGO

**Maak je deze kaart proper?
Dan kunnen de andere kindjes met
een mooie kaart starten.
Dankjewel!**

**Er kan geen donder zijn
zonder bliksem**

**Als een kameleon bang is, wordt zijn
huid zwart**

**In de woestijn valt nog geen
half glas regen per jaar**
(vul zelf eens een halve beker met water om te zien hoe weinig
dit is)

**Apen kunnen niet tegen kietelen
(en jij?)**

Er zit echt goud in de zon

**Een pinguïn kan bijna 2 meter
uit het water omhoog springen**
(dit is even hoog als een deur van de klas)
Lukt dat jou ook?

Quizen!

Duid het antwoord aan met je stiftje.
Je vindt de antwoorden op de vragen op de laatste pagina van dit boekje.

Vraag 1

Welk dier zwemt het traagst?

1. Een schildpad
2. Een rog
3. Een zeepaardje

Vraag 2

Hoe noemt een vrouwelijke olifant?

1. Een koe
2. Een olifantin
3. Een reu

Vraag 3

Welk dier legt de grootste eieren ter wereld?

1. Een ooievaar
2. Een struisvogel
3. Een kip

Vraag 4

Hoeveel bulten heeft een dromedaris?

1. Geen
2. Eén
3. Twee

Vraag 5

Waar wordt de koe als heilig dier gezien?

1. India
2. China
3. België

Vraag 6
Welk kleur bloed hebben kreeften?

1. Oranje
2. Rood
3. Blauw

Vraag 7
Welk diertje zorgt voor gaten in je kleren?

1. Mug
2. Mot
3. Vlieg

Vraag 8
Van wat is de duif het symbool?

1. Liefde
2. Vriendschap
3. Vrede

Vraag 9
Van welke vogel gebruik je de veren om te schrijven?

1. Gans
2. Pauw
3. Zwaan

Vraag 10
Welke plant wordt als geluksbrenger gezien?

1. Madeliefje
2. Klavertje vier
3. Zonnebloem

ANTWOORDEN

- Vraag 1: Een zeepaardje
- Vraag 2: Een koe
- Vraag 3: Een struisvogel
- Vraag 4: Eén bult
- Vraag 5: Inda

ANTWOORDEN

- Vraag 6: Blauw
- Vraag 7: Een mot
- Vraag 8: Vrede
- Vraag 9: Een gans
- Vraag 10: Klavertje vier

Veeg je de antwoorden uit? Dan verklap je het nog niet voor de volgende. Dankjewel!

Draaiboek cultuur 'de wereld rond'

Een themadoos gericht op cultuur en diversiteit.

Inhoud van de doos:

- Inhoud blad doos
- Boekje uitleg van de verschillende spelletjes
- Memory spel: 32 kaarten
- Blad met voorbeelden vlaggen
- Kaartjes landenzoektocht: 40 kaarten
- Juiste antwoorden landenzoektocht
- 10 x Mona Lisa schilderij blanco gezicht
- Zes whiteboard stiften
- Een kom
- Cultuurspel (doos) met hierin: speluitleg, 17 doe-opdrachten, 17 vragen en 3 speciale kaarten. Pionnen en dobbelsteen.
- Bundel voor doe-opdrachten: landen rebus, twee x voorbeeld wereldpaspoort, schilderijen, Italiaanse handgebaren, 'ik hou van jou' in andere talen, Chinees alfabet, origami kat, juiste antwoordenblad
- Twee Chinese stokjes
- Muziekinstrument
- Potloden
- Boekje 'Wist je dat?'

Inhoud

Wat is de 'de wereld rond' doos?	4
Opdrachten	5
1. Memory	5
2. Maak je eigen vlag!	5
3. De landenzoektocht	6
4. Schilderij	6
5. Parcours	7
6. Cultuurspel	8
Wist je dat?	12
Kostprijs?	13

Wat is de 'de wereld rond' doos?

Deze themadoos maakt deel uit van een groter project. Dit project vloeit voort vanuit de bachelorproef rond het BOA-decreet en wordt ondersteund vanuit Stad Roeselare. De 'de wereld rond' doos richt zich op het bevorderen van cultuurbeleving en- sensitiviteit.

Waarom is het belangrijk om kinderen met verschillende culturen te laten kennismaken?

Het is belangrijk dat kinderen kennismaken met verschillende culturen, omdat we leven in een samenleving die divers is. Het lijkt ons een meerwaarde als kinderen in aanraking komen met verschillende culturen zodat ze op die manier kunnen zien dat iedereen anders is en andere gewoontes en normen heeft. Kinderen leren aan de hand van deze themadoos verschillen kennen op een spelende wijze. Ze leren kennismaken met culturen in andere landen, andere geloofsovertuigingen, andere talen, gebaren, andere nunteenheden...

Onze doelgroep zijn zes- tot twaalfjarigen. We kozen bewust voor de leeftijdsgroep uit het basisonderwijs, zodat ze zelfstandig aan de slag kunnen met de doos. Zo willen we toezichthouders en begeleiders in opvanginitiatieven ontlasten.

De doos zelf is zeer laagdrempelig en budgetvriendelijk samengesteld. Vele spellen werden zelf in elkaar gestoken, waardoor de kostprijs beperkt bleef.

In de themadoos zitten verschillende opdrachten die de kinderen zelfstandig kunnen uitvoeren of samen met andere kinderen. In dit draaiboek zullen wij deze opdrachten toelichten en verduidelijken.

Thema Bachelorproef '8800 op Kinderkoers'

Opdrachten

1. Memory

Materiaal: memory spel (te vinden in de doos).

Aantal kinderen: de memory kan gespeeld worden met vier kinderen. Dit wil zeggen dat ze in interactie kunnen treden met elkaar.

Niveau: één ster, gemakkelijk.

Uitleg van de opdracht: de memory bestaat uit 32 kaartjes. Het is de bedoeling dat de kinderen de kaarten in rijtjes van 6 onder leggen. Hierbij mogen ze de vlaggen niet zien. De kinderen mogen elk om beurt een kaartje omdraaien en op die manier de juiste vlaggen proberen te vinden. Wanneer de kinderen de juiste twee kaartjes hebben gevonden, mogen ze deze bij zich leggen.

Meerwaarde? deze opdracht stimuleert de kinderen om bij te leren over de vlaggen van verschillende landen. Bovendien worden ze gestimuleerd om te herinneren waar de juiste kaartjes zich bevinden. Op die manier trainen ze hun brein.

2. Maak je eigen vlag!

Materiaal:

- Wit papier (niet inbegrepen in de doos).
- Een lat (niet inbegrepen in de doos).
- Stiften/potloden (niet inbegrepen in de doos).
- Blad met voorbeelden van vlaggen (inbegrepen in de doos).

Aantal kinderen: deze opdracht is bedoeld voor één kind. Dit betekent dat het kind zich zelfstandig kan bezighouden met de opdracht.

Niveau: één ster, gemakkelijk

Uitleg van de opdracht: het is de bedoeling dat de kinderen zelf hun eigen vlag maken. Ze mogen hierin hun creativiteit gebruiken en zelf een vlag ontwerpen.

Meerwaarde? De kinderen komen door deze opdracht in contact met verschillende soorten vlaggen. Er zijn namelijk heel wat vlaggen. Deze opdracht vertrekt eerder vanuit de eigen creativiteit van het kind.

3. De landenzoektocht

Materiaal:

- Kaartjes voor landenzoektocht (inbegrepen in de doos).

Aantal kinderen: dit kan je spelen met twee kinderen of meer.

Niveau: twee sterren, gemiddeld.

Uitleg van de opdracht: bij deze opdracht zijn er telkens vier kaarten van één land. Het is de bedoeling dat het ene kind de kaartjes van één land verstoppt. De ander doet dit ook. Daarna is het de bedoeling dat het kind zijn/haar kaartjes zoekt.

Meerwaarde? Door dit spel komen kinderen in contact met andere landen en maken ze ook kennis met wat in dat land typerend is.

4. Schilderij

Materiaal:

- Het schilderij van de Mona Lisa (inbegrepen in de doos).
- Whiteboard stiften (ingegrepen in de doos).

Aantal kinderen: dit kan zelfstandig door de kinderen gedaan worden

Niveau: twee sterren, gemiddeld

Uitleg van de opdracht: De kinderen kunnen zelf een gezicht tekenen op het gelamineerde portret van de Mona Lisa. Nadien kunnen ze dit weer uitvegen zodat een ander kind deze oefening ook kan maken.

Meerwaarde? De kinderen leren kennis maken met het bekende schilderij De Mona Lisa. Ze gebruiken hun creativiteit en werken aan hun fijne motoriek.

5. Parcours

Materiaal:

- Kom nodig om op het hoofd te balanceren (inbegrepen in de doos).
- Materiaal om parcours te maken (inbegrepen in de doos).

Aantal kinderen: met één of meerdere kinderen

Niveau: twee sterren, gemiddeld.

Uitleg van de opdracht: in Afrika vervoeren vrouwen het water op hun hoofd. De kinderen maken samen een parcours met materiaal dat ze vinden op de speelplaats of hun omgeving. Daarna leggen ze elk om de beurt het parcours af met een kom op hun hoofd. Als dit goed lukt, kunnen ze eventueel het parcours moeilijker maken.

Meerwaarde? op deze manier komen kinderen te weten dat er op andere plaatsen in de wereld ook andere gewoontes gelden. Door deze oefening kunnen ze ondervinden dat niet elke cultuur dezelfde gewoontes heeft. Ze leren anderzijds hun evenwicht te trainen.

6. Cultuurspel

Materiaal: De speldoos 'cultuurspel'. (Inbegrepen in de doos).

Aantal kinderen: met twee of meer kinderen.

Niveau: drie sterren, moeilijk

Uitleg van de opdracht: de uitleg van het spel zit in de doos.

The infographic is titled 'Speluitleg' and is divided into three columns. The first column, '1 Voor het spel begint!', contains three numbered steps: 1) Kies een pion en zet hem op het start vakje. 2) Leg de vraagkaartjes en doe kaartjes op het bord. 3) Gooi elk om beurt met de dobbelsteen. Wie het hoogst gooit, mag beginnen. The second column, '2 Verloop van het spel', contains three numbered steps: 1) Gooi elk om de beurt met de dobbelsteen, ga zoveel stappen vooruit. 2) Nu sta je op een vakje en krijg je een doe opdracht of een vraag. Kan jij dit goed beantwoorden? 3) Als je op een roze vakje staat krijg je een speciale opdracht! Wie eerst terug op het start vakje komt, is de winnaar van het spel! The third column, 'Uitleg van de kaarten', contains two paragraphs: 'Als je op een vraagvakje staat, laat een vriendje een kaartje nemen. Hij of zij zal de vraag voorlezen. Het juiste antwoord staat in dikke zwarte letters aangeduid. Verklap het antwoord niet! Lees de vraag voor en geef de drie mogelijke antwoorden.' and 'De juiste antwoorden voor de doe-opdrachten zitten in de doos!'. The infographic also features icons of red lanterns, a globe, a flag, and a map of Italy.

De denkvragen in het spel zijn de volgende:

- Hoe zeč je "Hallo" in het Spaans?
 - o **Hola**
 - o Bonjour
 - o Gracias
- Wat eten moslims niet?
 - o Kippenvlees
 - o Rundsvlees
 - o Varkensvlees
- Hoeveel uur is het in Peru als het bij ons 14 uur is?
 - o **7 uur**
 - o 19 uur
 - o 14 uur

- Welk heilig boek heeft het Jodendom?
 - o De Bijbel
 - o **De Tenach**
 - o De Koran

- Van welk land komt Lionel Messi?
 - o Portugal
 - o België
 - o **Argentinië**

- Wat is de munteenheid in Amerika?
 - o De Lira
 - o Kronen
 - o **De dollar**

- In welk land staat de Arc de Triomphe?
 - o **Frankrijk**
 - o Italië
 - o Polen

- Hoeveel euro is 168 Yen?
 - o 2.50 euro
 - o **1 euro**
 - o 50 euro

- Welke taal spreken ze in India?
 - o **Hindi en Engels**
 - o Hindi en Frans
 - o Frans en Engels

- Hoe zeČ je “Hoe Čaat het?” in het Frans?
 - o How are you?
 - o Buenos dias?
 - o **Comment a va?**

- Wat is de ramadan?
 - o Een soort eten
 - o **Een vastenperiode voor de moslims**
 - o Een vastenperiode voor de joden

- Hoe noemen we de periode voor Kerstmis?
 - o **Advent**
 - o Pasen
 - o Hemelvaart

- Wat is het symbool van het Jodendom?

- Met welke munt betalen ze in Mexico?
 - o Kronen
 - o **Peso**
 - o Lira
- Waar kan je Italië mee vergelijken?
 - o **Het land ziet eruit als een laars**
 - o Het land ziet eruit als een olifant
 - o Het land ziet eruit als een boom
- Wat is onbeleefd in China?
 - o Een korte broek dragen
 - o Een knuffel geven aan vrienden
 - o Eten en drinken weigeren
- Hoe zeg je "Maak de rekening alsjeblieft?" in het Spaans
 - o Can I have the bill please
 - o **La cuenta por favor**
 - o Il conto per favore

Wist je dat?

Materiaal:

- Boekje 'wist je dat?' (Inbegrepen in de doos).

Aantal kinderen: deze opdracht is bedoeld voor één of meerdere kinderen.

Niveau: twee sterren, gemiddeld

Uitleg van de opdracht: dit zijn de kaartjes die de kinderen kunnen lezen/bekijken, hierop staan 'wist je dat' vraĆen. De vraĆen zijn de volĆende, wist je dat...

- De Mona Lisa pas bekend werd toen het schilderij gestolen werd?
- de diepste plek op aarde de Marianentrog is in de Stille Oceaan? Het is 11.034 meter diep. Dat is meer dan 11 kilometer!
- de langste rivier ter wereld rivier de Nijl is? Deze heeft een lengte van 6.853 km.
- het ongeveer 18 maanden zou duren om langs de Chinese muur te lopen?
- in het oude EĆypte het woord kat werd uitĆesproken als 'niauw'?
- Rusland de meeste bossen van de wereld heeft?
- croissants eigenlijk uit Oostenrijk komen en niet uit Frankrijk?
- er in IJsland geen muggen zijn?
- Athene één van de oudste steden is van de wereld?
- het hoogste gebouw in Dubai staat?
- de mensen in Albanië knikken met hun hoofd als ze nee bedoelen en ze hun hoofd schudden van links naar rechts als ze ja bedoelen?
- er in Peru cavia's op het menu staan?
- de mensen in Costa Rica geen adres hebben? Als ze een brief willen sturen moeten ze zo precies mogelijk opschrijven hoe de omgeving eruit ziet.
- in Bangladesh, kinderen naar de gevangenis gestuurd worden als ze spieken tijdens een toets?
- in Buthan (een land in Azië) niemand een verjaardag heeft? Iedereen wordt een jaartje ouder op nieuwjaarsdag.
- er in het vliegveld van Brussel meer chocolade wordt verkocht dan in de rest van de wereld?
- er in Japan meer huisdieren zijn dan dat er kinderen zijn?
- in de scholen in Japan, de school schoongemaakt wordt door de studenten en leerkrachten?
- de Italiaanse en Japanse keuken de meest bekende zijn?
- de mensen in Japan elkaar geen hand geven, maar een buiging maken?

Meerwaarde? Het integreren van “Wist je dat” – opdrachten bevordert educatie, nieuwsgierigheid en sociale interactie. Op die manier kunnen kinderen op een speelse manier kennis vergaren en hun begrip van de wereld om hen heen vergroten. Dit draagt bij aan hun algehele welzijn.

Kostprijs?

Whiteboard stiften	€ 5,35
Kom	€2,35
Doos 65 L	€19,25
Klein doosje	€3,20
Metalen ring	€1,75 (set van 10)

Draaiboek themadoos

'De hobby-does'

Een themadoos gericht op het ontdekken van jouw hobby!

Inhoud	
Doel	3
Wat is de hobby- doos	3
Inhoud van de doos	3
Opdrachten	5
1. Sportkwartet.....	4
2. Balspelen	4
3. Maak een medaille	5
4. Leg uit, teken en beeld uit: raadspel	5
5. Boomwhackers/muziekbuisen.	6
6. Zoek het verschil, Vormen en kleuren, Zoek de juiste schaduw bij het plaatje	7
7. Maak een dansje	7
Wist- je-datjes	9
Meerwaarde	8
Kostprijs.....	10
Bijlagen	11
Begin hier !	10
Sportkwartet.....	10
Balspelen	13
Knutselen van je medaille	15
Leg uit, teken en beeld uit: raadspel	16
Boomwhackers/muziekbuisen	18
Zoek het verschil, Vormen en kleuren, Zoek de juiste schaduw bij het plaatje	20
Maak een dansje	25
Wist-je-datjes	26

Doel

Deze themadoos maakt deel uit van een groter project. Dit project vloeit voort vanuit de bachelorproef rond het BOA-decreet en wordt ondersteund vanuit Stad Roeselare.

Wat is de ‘Hobby’ doos?

De ‘Hobby’ doos richt zich op het bewust maken van verschillende hobby’s: sport, muziek, lezen, koken... We willen kinderen tussen 6 en 12 jaar motiveren om iets nieuws te proberen. Op deze manier kunnen kinderen proeven van verschillende disciplines en zoeken naar wat ze leuk vinden.

In de themadoos zitten verschillende opdrachten die de kinderen zelfstandig kunnen uitvoeren of samen met andere kinderen. In dit draaiboek zullen wij deze opdrachten toelichten en verduidelijken.

Thema Bachelorproef ‘8800 op Kinderkoers’

Inhoud van de doos

- Leg uit, teken en beeld uit: raadspel (72 kaartjes + puntenbord)
- Het Grote Kinderkampioenschap-bundel
- Bundel met balspelen
- Sjabloon medaille + lint
- Uitwisbare stiften
- Sport Kwartet (56 kaartjes + spelregels)
- Wist-je-datjes bundel
- Zoek het verschil, vormen en kleuren en zoek de juiste schaduw
- Oplossingen van zoek het verschil, vormen en kleuren en zoek de juiste schaduw
- 2x frisbee
- 1 voetbal (klein)
- 1 basketbal (klein)
- 1 volleybal
- Houten raket + 2 ballen
- 2 borden met velcro + bal
- Dart bord met 3 pijlen
- Mini voetbalspel
- Schiet en vang spel
- Trekbal

Opdrachten

1. Sportkwartet

Materiaal: - spel kaarten van "het sportkwartet"

Aantal kinderen: deze opdracht is bedoeld voor twee tot zes kinderen. Dit wil zeggen dat de kinderen met elkaar in contact gaan en samen spelen om kwartetten te maken.

Niveau: één ster, gemakkelijk.

Uitleg van de opdracht: het is de bedoeling dat de kinderen in contact gaan om zoveel mogelijk kwartetten te bemachtigen. De spelregels zijn te vinden bij de kaarten van het spel. Alle kaarten worden door elkaar geschud. Alle kaarten worden verdeeld onder de spelers. Je moet vier kaarten hebben met dezelfde soort sport en dan heb je een kwartet. Het kind dat op het einde van het spel de meeste kwartetten heeft is de winnaar.

Meerwaarde: het samenspelen zorgt ervoor dat kinderen leren om met anderen rekening, ze leren omgaan met verlies en winnen. In het algemeen is het sportkwartet een meerwaarde voor de sociale ontwikkeling van de kinderen.

2. Balspelen

Materiaal: - één bal per spel (niet in doos inbegrepen)

Bij onze observaties hebben we opgemerkt dat op elke buitenschoolse opvang dit aanwezig is.

Aantal kinderen: er zijn drie verschillende balspelen, bij lava-bal en tienballen heb je minstens vier kinderen nodig of meer. Fopbal kan je spelen met minstens drie of meer kinderen.

Niveau: twee sterren, gemiddeld.

Uitleg van de opdracht: het is de bedoeling dat de kinderen nieuwe balspelen leren kennen waar ze zelfstandig mee aan de slag kunnen gaan.

Meerwaarde: wanneer je de balspelen samen met anderen speelt, leer je in team samenwerken om te winnen. In de spellen moet je gooien, lopen en vangen. Dit zijn allemaal fysieke inspanningen waar ze op kunnen oefenen. Hun motorische vaardigheden worden aangesterkt op een speelse manier. De kinderen kunnen de spelregels interpreteren, het toepassen er van is een leerrijke uitdaging. Ze moeten hierbij stilstaan en cognitieve vaardigheden gebruiken om het spel juist te spelen.

3. Maak een medaille

Materiaal: - sjabloon van medaille

- wit papier (niet in doos inbegrepen)
- kleurstiften en kleurpotloden (niet in doos inbegrepen)
- lijm (niet in doos inbegrepen)
- een schaar (niet in doos inbegrepen)

Aantal kinderen: dit is een zelfstandige opdracht, één medaille is voorzien per kind.

Niveau: één ster, gemakkelijk.

Uitleg van de opdracht: elk kind mag een medaille knutselen. Door de instructies te volgen kunnen ze zelfstandig aan de slag gaan om dit te maken. Op die manier hebben ze ook iets dat ze kunnen meenemen naar huis. Het kind moet rond het voorbeeld tekenen, het uitknippen, inkleuren en dan aan elkaar plakken met lijm.

Meerwaarde: de kinderen moeten knippen, dit vraagt enige vaardigheid van fijne motoriek. Ze moeten recht knippen in de juiste vorm. Ze mogen ook creatief aan de slag gaan door hun medaille zelf te versieren. Ze worden aangemoedigd om aan zelfexpressie te doen. Ze kunnen iets maken waar ze trots op kunnen zijn en thuis ook kunnen tonen aan hun ouders.

4. Leg uit, teken en beeld uit: raadspel

Materiaal: - het spel kaarten "leg uit, teken en beeld uit raadspel"

- de kookwekker
- het scorebord
- een whiteboard marker.

Aantal kinderen: deze opdracht is bedoeld voor vier tot meer kinderen. De kinderen moeten zich in groepen van minimum twee spelers indelen. Dit wil zeggen dat de kinderen samen werken om zoveel mogelijk woorden te raden.

Niveau: twee sterren, gemiddeld.

Uitleg van de opdracht: het is de bedoeling dat de kinderen samenwerken om zoveel mogelijk kaartjes te bemachtigen door het juiste woord te raden. Het spel heeft drie verschillende ronden, hieruit mogen ze kiezen of ze allemaal doen.

In de **eerste ronde** moeten de kinderen het woord uitleggen door het te beschrijven. Hierbij mogen ze het woord dat op het kaartje staat niet gebruiken. Ze moeten dus creatief aan de slag gaan om woorden te zoeken die iets te maken hebben met het woord op het kaartje. In de **tweede ronde** moeten ze een tekening maken die ervoor zorgt dat de teamgenoot het woord kan raden. Ze mogen geen woorden gebruiken, enkel tekenen wat ze zien op het kaartje. In de **derde ronde** is het de bedoeling dat de

kinderen het woord uitbeelden. Dit allemaal zonder iets te zeggen. Dit moet allemaal binnen de tijd van de kook wekker. Wanneer de zandloper leeg is dan is het de beurt aan het volgende groepje.

Als de teamgenoot/teamgenoten het woord kunnen raden mogen ze dit kaartje houden. Dit staat gelijk als één punt. Wie de meeste punten heeft op het einde van het spel is de winnaar!

Meerwaarde: dit spel heeft verschillende rondes die op verschillende vaardigheden in de ontwikkeling inzetten. Alle rondes speel je in team, je moet hierbij goed je teamgenoot kunnen inschatten. Bij de eerste ronde moeten ze een woord beschrijven zonder het te zeggen. Je moet een grote woordenschat gebruiken om dit correct te kunnen doen. De tweede ronde is het correct kunnen tekenen van een voorwerp belangrijk. Het zo duidelijk mogelijk maken is de opdracht. In de derde ronde moeten ze hun lichaam gebruiken om het woord uit te beelden. De motorische vaardigheden hebben hier baat bij.

5. Boomwhackers/muziekbuizen.

Materiaal: - de muziekbuizen
- de muziekbladen

Aantal kinderen: deze opdracht is bedoeld voor meerdere kinderen. Je kan een maximum hebben van kinderen die elk één tot twee buizen kunnen gebruiken plus één kind die aangeeft wie welk geluid moet maken. Kinderen kunnen op een speelse manier met elkaar in interactie gaan en muziek maken.

Niveau: één ster, gemakkelijk.

Uitleg van de opdracht: de kinderen kunnen muziek maken door met de buizen in verschillende kleuren te slaan in eigen hand. Door er me te slaan in de hand komt er een geluid af. Hierdoor kunnen de kinderen creatief zelf een liedje maken of de muziekbladen volgen die in de doos werden bijgevoegd. Op die manier worden ze muzikaal geprikkeld.

Meerwaarde: We stimuleren kinderen om hun muzikale expressie te stimuleren. Ze mogen zelf kiezen of ze de gemaakte liedjes maken. Ze mogen creatief aan de slag gaan om eigen liedjes ook te creëren.

6. Zoek het verschil, Vormen en kleuren, Zoek de juiste schaduw bij het plaatje

Materiaal: - twee boeken: één boek met de opdrachten, één boek met de oplossingen van de opdrachten.

- een whiteboardstift

Aantal kinderen: deze opdracht is bedoeld voor één kind. Dit wil zeggen dat het kind zich zelfstandig kan bezighouden met de opdracht. Maar dit kan ook met twee kinderen uitgevoerd worden. Hierbij zullen ze samen werken om alle verschillen, andere vormen en kleuren en juiste schaduwen te vinden.

Niveau: één ster, makkelijk. Twee sterren, gemiddeld. Drie sterren, moeilijk. Er zitten verschillende opdrachten in voor de verschillende niveaus.

Uitleg van de opdracht: de bedoeling is dat de kinderen hun cognitieve capaciteiten gaan gebruiken om de opdrachten goed te volbrengen. In dit boekje zitten verschillende prenten om verschillen te zoeken. Dit kunnen vijf, zeven of tien verschillen zijn. Hierbij duiden ze verschillen op de plaatjes aan met de stift. Er zitten enkele platen in waar kinderen de verschillende vorm of kleur moeten vinden. Hierbij bekijken de kinderen de prenten en omcirkelen ze de figuur die anders is. Als laatste zitten er enkele opdrachten in waarbij de kinderen het plaatje moeten gaan combineren met de juiste schaduw.

Meerwaarde: de kinderen moeten hun cognitieve vaardigheden gebruiken om de opdrachten op een succesvolle manier te voltooien. Logisch redeneren en nadenken is hierbij belangrijk. Verschillende onderdelen van het cognitief vermogen is hierbij van toepassing.

7. Maak een dansje

Materiaal: geen materiaal nodig.

Aantal kinderen: deze opdracht is bedoeld voor meerdere kinderen. hierdoor gaan kinderen met elkaar in verbinden, dit door elkaar een dansje aan te leren of te maken. Ten tweede zijn de kinderen actief bezig met bewegen van het lichaam.

Niveau: één ster, makkelijk. Twee sterren, gemiddeld. Drie sterren, moeilijk. De kinderen maken het zo moeilijk zoals ze zelf willen.

Uitleg van de opdracht: de kinderen maken/ leren samen een dansje.

Meerwaarde: hierbij zijn de kinderen in beweging en gaan ze met elkaar in contact. Hierdoor kunnen ze nieuwe vrienden maken. Dansen is ook een deel van de fysieke ontwikkeling om op een gepaste manier je lichaam te gebruiken.

Wist-je-datjes

- Planten groeien sneller als ze naar muziek luisteren!
- Muziek doet hetzelfde met je hersenen als chocolade! Eet jij graag chocolade? Wat is jouw favoriet?
- Er zijn enkele mensen op de wereld die niet graag naar muziek luisteren!
- Het duurste muziekinstrument ter wereld is een viool en kost 33 miljoen euro! Dit is heeeeeeel veel geld! Bijna 100 huizen
- Als je een liedje zingt komt het geluid met 120km per uur uit je mond. PS.: Dit is zo snel als op de jachtluipaard kan lopen!
- Sporten geeft je energie zelfs al ben je moe!
- Voetbal is de meest populaire sport op de wereld! Ben jij ook fan van voetbal?
- Lionel Messi heeft het record van de meeste goals in 1 jaar. Dit waren er 91!
- Je hebt 200 spieren nodig om 1 stap vooruit te zetten!
- Als je wint in het schaken noemen we dit schaakmat!
- Piano betekent 'zacht' in het Italiaans!
- In totaal heeft een piano 88 toetsen, 52 wit en 36 zwart!
- Elk jaar is er een wereldkampioenschap luchtgitaar spelen! Kan jij dit ook?
- De langste tenniswedstrijd ooit duurde 11 uur en 5 minuten! Dit is langer dan een hele dag school
- De fietsen van professionele wielrenners wegen meestal iets minder dan 7 kg. Op deze manier kunnen ze gemakkelijker bergen beklimmen en nog sneller afdalen!
- Wil je later astronaut worden dan kan je zelfs pizza laten bezorgen. Je moet er wel 3 dagen op wachten!
- Als je elke dag 15 minuten leest, kan je 13 boeken per jaar lezen!

Meerwaarde

Het doel van de wist-je-datjes is om kinderen op een speelse manier heel wat kennis over de hobby's bij te brengen. Door deze weetjes te onthouden, kunnen ze dit aan vrienden en familie vertellen. Dit kan zorgen voor een leuk gesprek, waar ze zelfvertrouwen uit kunnen halen. Ook kan dit een specifieke interesse opwekken, waardoor ze verder op ontdekking kunnen gaan rond dit onderwerp.

Kostprijs

Volgend materiaal dient aangekocht te worden om de doos te kunnen samenstellen;

Winkel	Materiaal	Prijs
Euro Shop	Opbergdoos 60l	27,95
	Opbergdoos 0,2l	2,15
	Opbergdoos 0,35l	2,95
	Lint wit 250 m	2,50
	NOBO Markeerstiften mini ass 6x	5,35
	Metalen ring	1,75
School	Kopie- en lamineerkosten	?

Bijlagen

Begin hier !

Sportkwartet

Spelregels

Vorbereiding

Stap 1: Verdeel alle kaarten over de spelers.

Stap 2: Neem ze in je hand en toon ze niet aan de andere!

Stap 3: De jongste mag beginnen.

Spelen maar!

Stap 4: Je zegt welke sportgroep en sport je zoekt aan een andere speler.

Stap 5: Als hij die kaart heeft, moet hij die geven aan jou! Als hij de kaart niet heeft is jouw beurt over!

Stap 6: Als je alle sporten (4 kaartjes) hebt van een groep, roep je Kwartet!

Stap 7: Leg het kwartet voor je

Stap 8: De persoon met de meeste kwartetten wint!

Voorbeeld

Max, Laura en Fran spelen samen het sportkwartet. Ze verdelen alle kaarten. Max heeft al 2 kaarten van watersport (surfen en zwemmen) tijdens zijn beurt vraagt hij aan Laura voor de sportgroep watersport, kajak.

Watersport		Watersport		Watersport		Watersport	
							
Kajak	Zwemmen	Surfen	Waterskiën	Kajak	Zwemmen	Surfen	Waterskiën
Zwemmen	Surfen	Waterskiën	Kajak	Zwemmen	Surfen	Waterskiën	Kajak

Laura heb jij de kajak?

Ja, ik geef de kaart aan jou!

Paardensport

Dressuur

Jumping

Mennen

Western

Paardensport

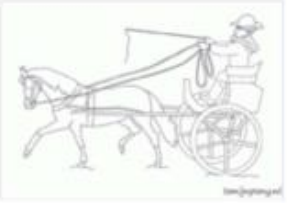
Dressuur

Jumping

Mennen

Western

Paardensport

Dressuur

Jumping

Mennen

Western

Paardensport

Dressuur

Jumping

Mennen

Western

Balspelen

Balspelen
Heb je een bal? Wij hebben verschillende leuke spelletjes die je kan spelen met enkel alleen maar een bal die je nog niet kent! Speel samen met anderen!

Lava-bal
★★
Stap 1: Maak een cirkel!
Stap 2: 1 persoon staat in het midden met de bal. Dit is een voetbal die zo warm is als lava!

Lava-bal
★★
Stap 3: Je moet de bal zo snel mogelijk doorgeven naar anderen. Dit kan je doen door de bal omhoog te gooien en de naam te zeggen van iemand anders.
Stap 4: Als je jouw naam hoort probeer je de bal te vangen. Al de rest probeert weg te lopen.
Mijn naam is Lukas!
Ik ben Anna dus ik moet weglopen!

Lava-bal
★★
Stap 5: Wanneer de bal gevangen is roep je STOP, dan staat iedereen stil.
Stap 6: De persoon met de bal probeert iemand nu te raken met de bal.
Stap 7: Die persoon moet nu in het midden staan.
STOP!

Tienballen
★★
Stap 1: Verdeel de groep in twee teams. Het ene team krijgt de bal.
Stap 2: Het team met de bal moet proberen om tien keer de bal over te gooien naar elkaar.
Team 1
Team 2
Ik moet de bal tien keer gooien naar iemand in mijn team!

Tienballen
★★
Stap 3: Het andere team moet proberen om de bal af te pakken. Als ze het kunnen afnemen moet dit team nu proberen tien keer de bal over te gooien.
Stap 4: Je mag enkel de bal proberen afnemen als iemand gooit. Pas op en doe elkaar geen pijn!
Ik moet de bal proberen pakken!

 Tienballen

AFSPRAKEN! Je loopt niet met de bal.
Je gooit de bal niet terug naar de persoon van wie je de bal juist kreeg.

 Fopbal

Stap 1: Maak een kring.
Stap 2: Kies 1 iemand om in het midden te staan. Deze persoon is de fopper en neemt de bal in zijn handen, de rest doet zijn handen achter de rug!

 Fopbal

Stap 3: De fopper moet de bal gooien naar een persoon in de kring, die moet dan de bal zo snel mogelijk terug gooien naar de fopper.
Stap 4: Als je de bal niet vangt ben je af en moet je neersitten.

Ik heb de bal niet kunnen pakken!

Nu moet ik gaan zitten!

 Fopbal

Stap 5: Je mag ook als de fopper alsof doet dat je de bal gaat gooien, als iemand erin trapt en zijn handen vanachter zijn rug haalt is hij ook af.
Stap 6: De laatste persoon die over is, is de volgende fopper!

Haha! Je hebt je handen getoond. Je bent gefopt! Nu moet jij gaan zitten!

Knutselen van je medaille

Knutselen van je medaille

Materialen:

- wit papier, kleurpotloden en stiften, lijm, schaar

- 1) Teken rond de vorm van het voorbeeld.
- 2) Knip de medaille onderdelen uit.
- 3) Versier de verschillende delen.
- 4) Plak alle delen aan elkaar!
- 5) spelen maar!

Sjabloon

Leg uit, teken en beeld uit: raadspel

★ ★ ★ **Leg uit, teken en beeld uit: raadspel**

Jij en je team moeten proberen om de woorden te raden door het woord uit te leggen zonder het woord te tekenen en uit te beelden, en dit gebeurt in 3 rondes.

★ ★ ★ **Leg uit, teken en beeld uit: raadspel**

Materialien:

- zandloper en kaartjes puntenbord.

Ronde 1: Het woord uitleggen zonder het woord te gebruiken.
Ronde 2: het woord tekenen (tekening).
Ronde 3: het woord uitbeelden.

Puntenbord

Naam	Ronde 1	Ronde 2	Ronde 3
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

Glimlachen	Muziek	Drummen
Trompet spelen	Naaien	Brijen
Voetbalschoen	Filmen	Springtouw

Muziekbladen

Musical notation for 'Jingle bells' on a single staff. The melody consists of two phrases: 'Mi Mi Mi Mi Mi' and 'Mi Sol Do Re Mi'. The notes are color-coded: yellow for Mi, blue for Sol, red for Do, and orange for Re.

Jingle bells

Musical notation for 'Vader Jacob' on a single staff. The melody consists of two phrases: 'Fa Sol La Fa Fa Sol La Fa La Si Do' and 'La Si Do DoDoDo Si La Fa DoDoDo Si La Fa'. The notes are color-coded: blue for Fa, green for Sol, purple for La, pink for Si, and red for Do.

Vader Jacob

Musical notation for 'Twinkel, twinkel kleine ster' on a single staff. The melody consists of two phrases: 'Do Do Sol Sol La La Sol' and 'Fa Fa Mi Mi Re Re Do'. The notes are color-coded: blue for Do, purple for Sol, yellow for La, red for Re, and orange for Fa.

Twinkel, twinkel kleine ster

Musical notation for 'Ik zag twee beren' on a single staff. The melody consists of two phrases: 'Sol Sol Sol Do Mi Mi Mi Sol Do Do Do' and 'La Fa Fa Sol Mi Mi Mi Fa Re Re Do Mi'. The notes are color-coded: blue for Sol, yellow for Do, orange for Mi, purple for Fa, and red for Re.

Ik zag twee beren

Zoek het verschil, Vormen en kleuren, Zoek de juiste schaduw bij het plaatje

Zoeken maar!

Materialen:
• boekje met opdrachten, stift

Zoek het verschil ★ tot ★★★★★
Vormen en kleuren ★
Zoek de juiste schaduw ★

Zoek de verschillen ★ tot ★★ ★

Vormen en kleuren ★

Zoek de juiste schaduw ★

Zoek de 7 verschillen

hogeschool
vives

OPLOSSINGEN
ZOEK HET VERSCHIL
VORMEN EN KLEUREN
ZOEK DE JUISTE SCHADUW

hogeschool
vives

Maak een dansje

Maak een dansje

★ tot ★★ tot ★★★

Wees je zelf
maak een dansje die andere kinderen
ook kunnen meedoen.

Wist-je-datjes

<p>Wist je dat? Wil jij wat meer te weten komen over verschillende hobby's? Lees dan deze feitjes!</p> 	 <p>Planten groeien sneller als ze naar muziek luisteren!</p>
 <p>Muziek doet hetzelfde met je hersenen als chocolade! Eet jij graag chocolade? Wat is jouw favoriet?</p> 	<p>Er zijn enkele mensen op de wereld die niet graag naar muziek luisteren!</p>
 <p>Het duurste muziekinstrument ter wereld is een viool en kost 33 miljoen euro! Dit is heeeeeeel veel geld! Bijna 100 huizen</p> 	 <p>Als je een liedje zingt komt het geluid met 120km per uur uit je mond. PS.: Dit is zo snel als op de jachtluipaard kan lopen!</p>

De langste tenniswedstrijd ooit
duurde 11 uur en 5 minuten!

Dit is langer dan een hele dag
school

Voetbal is de meest populaire
sport op de wereld!
Ben jij ook fan van voetbal?

Lionel Messi heeft het record
van de meeste goals in 1 jaar.
Dit waren er 91!

Piano betekent 'zacht' in het
Italiaans!

Grazie

De fietsen van professionele
wielrenners wegen meestal iets
minder dan 7 kg. Op deze
manier kunnen ze gemakkelijker
bergen beklimmen en nog
sneller afdalen!

In totaal heeft een piano 88
toetsen, 52 wit en 36 zwart!

Als je wint in het schaken
noemen we dit schaakmat!

Elk jaar is er een
wereldkampioenschap
luchtgitaar spelen!

Kan jij dit ook?

Wil je later astronaut worden dan kan je zelfs pizza laten bezorgen. Je moet er wel 3 dagen op wachten!

Als je elke dag 15 minuten leest, kan je 13 boeken per jaar lezen!

Je hebt 200 spieren nodig om 1 stap vooruit te zetten!

Draaiboek themadoos

'lach & leef doos'

Een themadoos gericht op welbevinden en ontwikkeling.

Inhoud

Wat is de 'lach & leef' doos?	3
Inhoud van de doos	4
Opdrachten	5
1. Gekleurde rijst.....	5
2. Parels sorteren	5
3. Verwen jezelf.....	6
4. Snoezelbeer	6
5. Emotie-dobbelsteen	7
6. Yoga	9
7. Ruzie?.....	10
8. Armbandjes maken.....	10
9. Wist je dat?	11
Kostprijs.....	12
Bijlagen	13

Wat is de ‘lach & leef’ doos?

Deze themadoos maakt deel uit van een groter project. Dit project vloeit voort vanuit de Bachelorproef rond het BOA-decreet en wordt ondersteund vanuit Stad Roeselare. De ‘lach & leef’ doos richt zich op het bevorderen van het welbevinden en de ontwikkeling bij kinderen tussen de zes en twaalf jaar.

De mate waarin een kind zich ‘goed’ voelt, noemt men ook wel het welbevinden. Zich goed voelen bij een kind betekent dat je ziet dat het kind nieuwsgierig, tevreden en ontspannen is in zijn omgeving. Het gevoel van welzijn is een cruciale voorwaarde voor de ontwikkeling bij het kind. Alleen wanneer een kind zich veilig en geborgen voelt, kan het zich optimaal ontwikkelen en kan leren ontstaan. Ons doel is om via de themadoos niet alleen het welbevinden van het kind te stimuleren, maar ook een educatieve waarde toe te voegen. Het is belangrijk om de kinderen te prikkelen, maar ook om hen meer te leren over ontwikkeling, emoties, gedachten en het menselijk lichaam. Deze doos bevat opdrachten om spelenderwijs tot rust te komen na een drukke schooldag. Onze doos bevat dus een aanbod vol spel, plezier en leren tegelijk. (*Wat Zorgt Ervoor Dat Mijn Kind Zich Goed Voelt?* | Nederlands Jeugdinstituut, z.d.)

In de themadoos zitten verschillende opdrachten die de kinderen zelfstandig of samen met andere kinderen, kunnen uitvoeren. In dit draaiboek zullen wij deze opdrachten toelichten en verduidelijken.

Thema Bachelorproef ‘8800 op Kinderkoers’

Inhoud van de doos

Per opdracht zal je verschillende materialen terugvinden. Hieronder zullen we ophijsten wat er allemaal in de doos zit per opdracht:

- Doos met gekleurde rijst
- Houten vorken
- Houten lepeltjes
- Papieren potjes
- Doos met grote en kleinere kralen
- Kleine, gekleurde kartonnen rollen
- Grote, plastic pincet
- Ballonnen gevuld met zand
- Pompon-handschoenen
- Geurzakje lavendel
- Glitterflesjes
- Knuffelbeer
- Emotiedobbelsteen
- Emotiekaarten met vragen op de achterkant
- Yogaboekje met bijhorende oefeningen
- Boekje 'ruzie oplossen'
- Doos met strijkparels
- Instructieboekje armbandjes met hierin de vragen bij het maken van de armband
- Dun touw (voor het maken van de armbandjes)
- Boekje met 'wist je datjes'

Opdrachten

1. Gekleurde rijst

Materiaal: Hiervoor hebben de kinderen de bak met gekleurde rijst nodig. In deze doos zitten houten vorken, papieren potjes...

Aantal kinderen: Deze opdracht is bedoeld voor één kind. Dit wil zeggen dat het kind zich zelfstandig kan bezighouden met de opdracht.

Niveau: één ster, gemakkelijk.

Uitleg van de opdracht: Het is de bedoeling dat de kinderen zichzelf morgen uitleven met de gekleurde rijst en hier creatief mee aan de slag gaan. Ze mogen met deze rijst spelen, bijvoorbeeld verschillende potjes vullen, met de poppen in de rijst gaan, ... Hierbij vermeldt de leerkracht dat de kinderen ervoor moeten zorgen dat er geen rijst op de grond terecht komt en de speelplaats een propere plaats blijft.

Meerwaarde? Deze opdracht stimuleert de kinderen hun (fijne) motorische ontwikkeling, alsook het visuele. Ze ontdekken het tactiele aspect van de rijst en worden geprikkeld door de verschillende kleuren.

2. Parels sorteren

Materiaal: Hiervoor hebben we grote parels nodig, alsook gekleurde papier met dezelfde kleur als de kleuren van de parels.

Aantal kinderen: Deze opdracht is bedoeld voor één kind. Dit wil zeggen dat het kind zich zelfstandig kan bezighouden met de opdracht.

Niveau: één ster, gemakkelijk.

Uitleg van de opdracht: Het is de bedoeling dat de kinderen de gekleurde parels in de juiste gekleurde bakje leggen. Dit kunnen ze doen met hun vingers. Voor degene die het wat uitdagender willen, zitten er ook pincetten in zodat ze hiermee hun fijne motoriek testen en gebruiken.

Meerwaarde? Het sorteren van parels op kleur bevordert kalmte en concentratie. Ook de (fijne) motoriek en hand-oogcoördinatie wordt gestimuleerd. Hierbij is kleurherkenning, geduld en zelfvertrouwen belangrijk. Doordat de kinderen dit ook samen kunnen uitvoeren en/of elkaar hierbij kunnen helpen, wordt de sociale interactie bij kinderen ook bevorderd.

3. Verwen jezelf

Materiaal: Hiervoor hebben de kinderen de zandballen, pompon-handschoenen, massagerollers, ruikende doekjes, glitterflessen... nodig.

Aantal kinderen: Deze opdracht is normaal bedoeld voor één, eventueel twee kinderen. Dit wil zeggen dat het kind zich zelfstandig kan bezighouden met de opdracht, maar deze opdracht kan ook rustig, per twee uitgevoerd worden.

Niveau: twee sterren, gemiddeld.

Uitleg van de opdracht: Het is de bedoeling dat de kinderen, met behulp van de tools, zichzelf een massage kunnen geven. Dit kan een rustgevend effect hebben op de kinderen. Ze kunnen zichzelf hier goed mee verwennen!

Meerwaarde? Het verwennen van zichzelf, zoals met massage, bevordert ontspanning, zelfzorg en vermindert stress, wat essentieel is voor het welzijn van kinderen. Ook worden ze hierbij bewust van hun eigen lichaam.

4. Snoezelbeer

Materiaal: Hiervoor is er één essentieel element nodig, namelijk de knuffelbeer.

Aantal kinderen: Deze opdracht is bedoeld voor één kind. Dit wil zeggen dat het kind zich zelfstandig kan bezighouden met de opdracht.

Niveau: één ster, gemakkelijk.

Uitleg van de opdracht: De kinderen kunnen aan de beer hun grootste geheimen vertellen. Op die manier voelen ze zich niet alleen en hebben ze het gevoel dat ze altijd een luisterend oor ter beschikking hebben. Ze mogen tegen de beer alles zeggen wat ze willen.

Meerwaarde? Het praten tegen een snoezelbeer biedt kinderen een veilige manier om emoties te uiten, stress te verminderen en zelfvertrouwen te vergroten. Door in communicatie te gaan kan het kind ook kritisch nadenken over zijn of haar sociale vaardigheden. Kinderen waarbij dit moeilijker verloopt, is dit een zeer leerrijke oefening.

5. Emotie-dobbelsteen

Materiaal: Een dobbelsteen met emoties op en kaartjes met de verschillende emoties.

Aantal kinderen: Deze opdracht kunnen de kinderen vanaf twee personen spelen. Ze kunnen dit ook met een grotere groep.

Niveau: drie sterren, moeilijker.

Uitleg van de opdracht: De bedoeling is dat de kinderen met een dobbelsteen gooien, hierop staan in plaats van cijfers, emoties. We kozen ervoor om de emoties blij, verdrietig, boos, bang, verrast en verliefd te gebruiken. Wanneer ze een emotie hebben gegooid, nemen ze een kaartje van de stapel met de correcte emotie. Hierop staat een aantal vragen of doe-opdrachten die de kinderen kunnen doen. Het is de bedoeling dat ze de opdracht uitvoeren in de gegooide emotie. De vragen gaan als volgt:

Blij:

- Wanneer heb je je laatst blij gevoeld?
- Trek je gekste bek
- Doe een blij dansje
- Wat kan je doen om andere kinderen blij te maken?
- Wat is het beste cadeau dat je ooit gekregen hebt?
- Heb je ooit eens superhard moeten lachen om iets? Wat was dat?
- Welke kleur past volgens jou bij blij en waarom?
- Vertel een blij verhaal

Verdrietig:

- Speel een verdrietig toneelstukje voor je vrienden
- Heb je ooit al eens heel hard geweend?
- Wat helpt jou als je verdrietig bent?
- Wat kun je doen om een vriend te helpen als hij/zij weent?
- Wat kan jouw verdrietig maken?
- Welk liedje kan jou troosten als je verdrietig bent?
- Welke kleur past volgens jou bij verdrietig en waarom?
- Vertel een verdrietig verhaal.

Boos:

- Wanneer was je eens super boos?
- Wat zou je doen als je iemand boos ziet worden?
- Wat kan je doen om niet boos te worden?
- Wat kan je doen als je boos bent om terug blij te worden?
- Doe de bewegingen die je zou doen, wanneer je heel boos bent!
- Speel een toneelstukje dat je over iets boos bent. Kunnen je vrienden raden waarom je boos bent?
- Welke kleur past volgens jou bij boos en waarom?
- Vertel een verhaal waarin iemand heel boos is

Bang:

- Wat doe je als je bang bent?
- Van wat ben jij heel bang?
- Wat doe jij om minder bang te zijn?
- Heb je ooit al eens een enge film gezien? Zo ja, over wat ging die? Zo nee, zou je dat durven?
- Maak een bang gezicht, kunnen je vrienden raden hoe bang jij bent op van 0 tot 10?
- Ben jij bang van spinnen?
- Welke kleur past volgens jou bij boos en waarom?
- Vertel een verhaal waarin iemand heel boos is

Verrast:

- Wat is de grootste verrassing die je ooit hebt meegemaakt?
- Welke verrassing wil je graag eens hebben?
- Doe alsof er een verrassing achter jou ligt.
- Als je een superkracht had om mensen te verrassen, wat zou die dan zijn?
- Maak het geluid wanneer je verrast bent door iets.
- Laat iemand schrikken.
- Welke kleur past volgens jou bij iemand verrassen en waarom?
- Vertel een verhaal met een verrassing in.

Verliefd:

- Ben je ooit al eens verliefd geweest of ben je nu verliefd?
- Zeg iets lief aan je buur.
- Wat is het liefste dat iemand ooit tegen jou heeft gezegd?
- Wat voel je als je verliefd bent?
- Zing een liefdesliedje.
- Hoe kan je zien aan iemand dat hij/ zij je leuk vindt?
- Welke kleur past volgens jou bij verliefd zijn en waarom?
- Vertel een verhaal over twee verliefde mensen.

Meerwaarde? Het spel met de emotie dobbelsteen stimuleert de emotionele intelligentie van kinderen door hen te helpen verschillende emoties te herkennen, te uiten en te begrijpen, waardoor empathie, communicatievaardigheden en zelfbewustzijn worden bevorderd, wat essentieel is voor een positief welbevinden. Ze leren verschillende emoties kennen en leren hier op een constructieve manier mee om te gaan.

6. Yoga

Materiaal: Hierbij zijn er kaartjes met verschillende "yoga" oefeningen op en oefeningen om tot rust te komen. Op het instructieblaadje staat visueel duidelijk welke kaartjes nodig zijn.

Aantal kinderen: Deze opdracht is bedoeld voor één kind of meerdere kinderen. Hierbij mag een ouder kind ook gerust een yogalesje' geven aan een jonger kind.

Niveau: twee sterren, gemiddeld.

Uitleg van de opdracht: De kinderen nemen de verschillende kaarten met de rustgevende oefeningen op. Ze volgen deze of doen de prenten na.

Meerwaarde? Yoga bevordert fysieke activiteit, mindfulness, ontspanning en emotionele balans, wat essentieel is voor het welzijn en de emotionele ontwikkeling. Dit kan voor sommige kinderen een nieuw concept zijn, dus is dit ook de perfecte manier om kinderen iets nieuws bij te leren omtrent lichaamsbewustzijn.

7. Ruzie?

Materiaal: Hiervoor is het boekje rond 'ruzie oplossen' nodig.

Aantal kinderen: Deze opdracht is bedoeld vanaf twee of meerdere kinderen.

Niveau: twee sterren, gemiddeld.

Uitleg van de opdracht: Het is de bedoeling om de ruzie op te lossen via het oplosboekje. Hierin staan verschillende methoden die de kinderen kunnen hanteren om de ruzie zelf op te lossen.

Meerwaarde? Het aanleren van oplossingen voor ruzies bevordert conflict oplossende vaardigheden, empathie, communicatie en emotionele regulatie, waardoor kinderen beter in staat zijn om conflicten op een positieve manier op te lossen en relaties te onderhouden, wat cruciaal is voor hun welzijn en sociale ontwikkeling.

8. Armbandjes maken

Materiaal: Hiervoor zijn strijkparels, touw en het boekje ("armbandje") met vragen nodig.

Aantal kinderen: Deze opdracht is bedoeld voor één of meerde kinderen.

Niveau: drie sterren, moeilijk.

Uitleg van de opdracht: Aan de hand van vragen kunnen de kinderen een armband maken. De vragen zijn gekoppeld aan gevoelens/emoties die zijn afgebeeld met een smiley. Het is de bedoeling dat de kinderen een paar vragen van hieronder overlopen en aan de hand daarvan een kleurrijk bandje maakt.

Vragen bij de armbandjes.

- Hoe voelde je je toen je vanmorgen wakker werd?
- Hoe voelde je je toen je iets nieuws leerde vanmorgen?
- Hoe voelde je je tijdens het spelen met je vriendjes?
- Wat voel je als iemand iets lief tegen jou zegt?
- Wat voel je als iemand een stout woord gebruikt?
- Hoe voelde je je toen je iemand zag wenen vandaag?
- Hoe voel je je wanneer je iemand helpt?
- Hoe voel je je als je verliest in een spel?

Meerwaarde? Het maken van armbandjes aan de hand van vragen die emoties en kleuren vertegenwoordigen, bevordert zelfexpressie, emotionele intelligentie, creativiteit en helpt kinderen om hun emoties te identificeren, te uiten en te begrijpen, wat bijdraagt aan hun algehele welzijn.

9. Wist je dat?

Materiaal: Hiervoor is het boekje 'Wist je dat?' nodig.

Aantal kinderen: Deze opdracht is bedoeld voor één kind of meerdere kinderen.

Niveau: twee sterren, gemiddeld.

Uitleg van de opdracht: Dit zijn kaartjes die de kinderen kunnen lezen/bekijken, hierop staan 'wist je dat' vragen. De vragen zijn de volgende.

- Baby's worden geboren met 300 botten, grote mensen met 206
- Wist je dat je in de ochtend groter bent dan in de avond?
- Je kunt niet snurken én dromen op hetzelfde moment
- Je voet is even lang als de lengte van je onderarm
- Bij grote mensen wegen de hersenen ongeveer 1,3 kilogram
- Het ontbijt is de belangrijkste maaltijd van de dag!
- Hard nadenken, is ook sporten
- Wist je dat je jezelf niet kan kietelen?
- Elke dag verlies je ongeveer 60 tot 100 haren
- Je neus en oren blijven je hele leven groeien
- Je ogen blijven je hele leven even groot
- Wist je dat je hersenen heel veel werken als je slaapt?
- Wist je dat de kleinste spier in je oor zit?
- Meer dan de helft van je lichaam bestaat uit water...
- Een baby die net geboren is, is even groot als een watermeloen

Meerwaarde? Het integreren van "Wist je dat" -opdrachten bevordert educatie, nieuwsgierigheid, zelfontdekking en sociale interactie, waardoor kinderen op een speelse manier kennis kunnen vergaren en hun begrip van zichzelf en de wereld om hen heen kunnen vergroten, wat bijdraagt aan hun algehele welzijn.

Kostprijs

- Grote opbergdoos 65l: €19,25
- Opbergdoos gekleurde rijst: €4,30
- Opbergdoos handschoenen...: €3,20
- Pareldoos: €4,35
- Kleine opbergdoos kaartjes: €2,15
- Houten vorken: €5,35
- Houten koffielepels: €1,10
- Kartonnen potjes: €1,45
- Ballonnen: €2,40
- Strijkparels (7 kleuren apart verpakt): €8,85
- Houten parels: €6,65
- Pompons: €2,25
- Drie flesjes voor glitter: €4,80
- Emotiedobbelsteen: €2,50
- Metalen ring (pak van 10): €1,75
- Rekkertouw armbanden: €3,50
- Rijst (3 dozen): €2,55
- Kleurstof: €3,03

Bijlagen

Lach & leef doos

Ik ben jullie vriend bij de spelletjes in deze doos!

Uitleg

Heb je zin in een rustig spelletje? Dan is deze doos zeker iets voor jou! Laten we samen een kijkje nemen!

Waarom knippen kinderen er deze spullen?

- ★ Makkelijk
- ★ ★ Een beetje makkelijk, een beetje moeilijk
- ★ ★ ★ Moelijk

Gekleurde rijst

★

Materiaal:

Wie zorgen er samen voor dat er geen rijst op de grond valt?

Je kan potjes vullen, roeren, eten maken... Gebruik je fantasie!

Parels sorteren

Materiaal:

★

Kun jij de parels in de rolletjes leggen die dezelfde kleur hebben?

Verwen jezelf

★ ★

Geef jezelf een massage! Hier wordt je rustig van!

Materiaal: Neem de doos waarop het woord 'rust' staat

Beer

Materiaal:

★

Wil je even praten met de beer? Zoek een plekje en vertel het aan de beer! Hij zal dit aan niemand vertellen!

Gevoelensspel

★★★★★

Materiaal: Kaartjes

Lees de uitleg en speel het spel met je vrienden!

Yoga

★★★★★

Wil je graag even tot rust komen? Veel plezier!

Materiaal: beetje

Yoga

Ruzie?

★★★★★

Materiaal: beetje

Ruzie oplossen?

Heb je even ruzie? Dat is niet fijn. Gelukkig kunnen jullie het samen oplossen! Zoek de 'ruzie' kaarten en haal het samen op!

Armbandjes maken!

★★★★★

Wijg die slappies in het laatste 'armbandje'!

Materiaal: beetje

Armbandje

Wist je dat

★★★★★

Materiaal: beetje

Wist je dat?

Wil je ook graag meer te weten komen over jezelf? Bekijk dan zeker het 'wist je dat?' boekje!

Armbandje

GEVOELENS

Stap 1: neem de strijkparels

Waarachtig zijn met de parels zodat deze zeker niet in de grond vallen! (niet graven)

Stap 2: armbandje maken aan de hand van emoji's

Stap 3: De antwoorden op de vragen zijn zoals de kleurtjes van strijkparels

Stap 4: Maak je armband met de vragen!

Hoe voelde je je toen je vanmorgen wakker werd?

Hoe voel je je toen je iets nieuws leerde?

Hoe voel je je tijdens het spelen met je vriendjes?

Wat voel je als iemand iets lief tegen jou zegt?

Wat voel je als iemand een stout woord gebruikt? Hoe voel je je toen je iemand zag wenen vandaag?

Hoe voel je je wanneer je iemand helpt? Hoe voel je je als je verliest in een spel?

Schrijf een sorry-brief.

Maak een tekening
Geef een knuffel
Zing een liedje

Schrijf een sorry-brief

Praat over wat gebeurd is

Blader maar door om meer te weten te komen!

Stap 1. neem een blaauwje papier en een pen
Stap 2. denk, schrijf of teken wat er is gebeurd?
Stap 3. wat dacht je op dat moment?
Stap 4. wat denk je nu?
Stap 5. denk na over wat je nu kan doen om het goed te maken

Hier Een ander kindje.

Ik schrijf deze brief omdat ik heel graag sorry wil zeggen voor wat er op school gebeurd is. Ik heb leuke gemaakt of gepast. Ik voelde me heel boos bang verdrietig. Daarom heb ik dingen gedaan waar ik nu spijt van heb. Ik zou het graag goed maken door een tekening te maken.

Groetjes,
Kinclje

Maak een tekening!

Stap 1. neem een blaauwje papier en een pen
Stap 2. teken iets heel mooi! Bijvoorbeeld een mooie bloem
Stap 3. geef de tekening aan je vriend

Sorry tegen ...

Geef een knuffel.

Welke liedjes kan je allemaal zingen om het terug goed te maken?

Zing een liedje.

Praat over wat gebeurd is.

Je kan deze mensen zeggen tegen elkaar als je rustig hebt, probeer het goed te maken!

Maak zelf een liedje en je vriend te troosten, sorry te zeggen... Je kan hem zeggen hoeveel het je spijt en dat je het nooit meer zal doen!

Sorry zeggen:

- "Sorry dat ik je pijn deed."
- "Het was niet mijn bedoeling om boos te zijn."
- "Het spijt me dat ik boos was."

Je begrijpt dat de ander boos is:

- "Ik begrijp waarom je boos was."
- "Ik snap dat je verdrietig was, omdat..."

Je kan een vraag stellen:

- "Kunnen we erover praten?"
- "Wat kan ik doen om het beter te maken?"
- "Hoe voel je je nu?"

Hoe kan je het oplossen:

- "Laten we samen aan een oplossing denken."
- "Kunnen we opnieuw beginnen?"
- "Zullen we afspreken om het anders te doen de volgende keer?"

Vriendschap herstellen:

- "Gaan we weer vrienden zijn?"
- "Ik wil geen ruzie meer met je hebben."
- "Zullen we samen spelen en het vergeten?"

Weer lief doen tegen elkaar:

- "Je bent belangrijk voor mij."
- "Ik wil graag dat we weer veel kunnen spelen."
- "Ik vind het leuk om vrienden te zijn."

Wist je dat?

KOM MEER TE WETEN OVER
JULIA WITTE

Baby's worden geboren met 300 botten, grote mensen met 206

PS: de botten van baby's smelten in het begin nog aan elkaar groeien

Wist je dat je in de ochtend groter bent dan in de avond?

PS. dit komt doordat onze tussenwervelschijven zich in de nacht vullen met vocht en water

Je kunt niet snurken én dromen op hetzelfde moment

PS. dit komt doordat er sommige spieren niet meer werken als je slaapt

Je voet is even lang als de lengte van je onderarm

PS. probeer eens je onderarm en voet te meten!

Bij grote mensen wegen de hersenen ongeveer 1,3 kilogram

PS. 1 liter is even zwaar als een liter melk

Het ontbijt is de belangrijkste maaltijd van de dag!

PS. het geeft je kracht voor de hele dag!

Hard nadenken, is ook sporten

Wist je dat je jezelf niet kan kietelen?

PS. Probeer maar eens

Elke dag verlies je ongeveer 60 tot 100 haren

Je neus en oren blijven je hele leven groeien

Je ogen blijven je hele leven even groot

Wist je dat je hersenen heel veel werken als je slaapt?

Wist je dat de kleinste spier in je oor zit?

PS: Deze spier heet de tensor tympani!

Meer dan de helft van je lichaam bestaat uit water...

PS: Dit is een gemiddelde voor 20%.

Een baby die net geboren is, is even groot als een watermeloen

Bijna niemand kan zijn elleboog likken!

PS: Kan jij het wel?

Yoga
OEFENINGEN

Kom je nu een paar keer met je? Is? Nu morgen of later voor dat het verrekking tijd!

- met hoeveel kindjes je de oefening kan doen

KID'S YOGA

Lees met je vriendjes tot rust komen

De volg de pijlen met mijn vinger.

- adem in
- adem uit

Lichaam loschudden!

Start wanneer je stilstaat. Schud eerst je hoofd los, daarna je arm, daarna je voet, daarna je been. Daarna je hele lijf je hele tijd dan!

Dieren nadoet!

Kies een dier en probeer deze zo goed mogelijk na te doen! Kan jij raden welk dier jouw vriendje nadoet?

hogeschool
vives

Speel een verdrietig toneelstukje voor je vrienden.	Wanneer heb je je laatst blij gevoeld?	Wat doe je als je bang bent?
Wat is de grootste verrassing die je ooit hebt meegemaakt?	Ben je ooit al eens verliefd geweest of ben je nu verliefd?	Wanneer was je eens super boos?
Heb je ooit al eens heel hard geweend?	Trek je gekste bek.	Van wat ben jij heel bang?
Welke verrassing wil je graag eens hebben?	Zeg iets lief aan je buur.	Wat zou je doen als je iemand boos ziet worden?

Wie helpt jou als je verdrietig bent?	Doe een blij dansje.	Wat doe jij om minder bang te zijn?
Doe alsof er een verrassing achter jouw ligt.	Wat is het liefste dat iemand ooit tegen jou heeft gezegd?	Wat kan je doen om niet boos te worden?
Wat kan je doen om een vriend te helpen als hij/zij weent?	Wat kan je doen om andere kinderen blij te maken?	Heb je ooit al eens een enge film gezien? Zo ja, over wat ging die? Zo nee, zou je dat durven?
Als je een superkracht had om mensen te verrassen, wat zou die dan zijn?	Wat voel je als je verliefd bent?	Wat kan je doen als je boos bent om terug blij te worden?

Wat kan jouw verdrietig maken?	Wat is het beste cadeau dat je ooit gekregen hebt?	Maak een bang gezicht. Kunnen je vrienden raden hoe bang jij bent van 0 tot 10?
Maak het geluid wanneer je verrast bent door iets.	Zing een liefdesliedje.	Doe de bewegingen die je zou doen, wanneer je heel boos bent!
Welk liedje kan jou troosten als je verdrietig bent?	Heb je ooit eens super hard moet lachen om iets? Wat was dat?	Ben jij bang van spinnen?
Laat iemand schrikken.	Hoe kan je zien aan iemand dat hij/ zij je leuk vindt?	Speel een toneelstukje dat je over iets boos bent. Kunnen jouw vrienden raden waarom je boos bent?

Welke kleur past volgens jou bij verdrietig en waarom?	Welke kleur past volgens jou bij blij en waarom?	Welke kleur past volgens jou bij bang en waarom?
Welke kleur past volgens jou bij iemand verrassen en waarom?	Welke kleur past volgens jou bij verliefd zijn en waarom?	Welke kleur past volgens jou bij boos en waarom?
Vertel een verdrietig verhaal.	Vertel een blij verhaal.	Vertel een verhaal dat eng is.
Vertel een verhaal met een verrassing in.	Vertel een verhaal over twee verliefde mensen.	Vertel een verhaal waarin iemand heel boos is.

Foto's thematische wisseldozen

Avontuurlijk buitenspelen

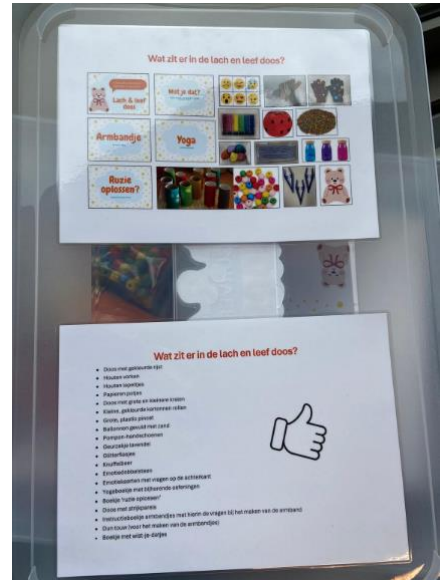
Cultuur

Hobby's

Welbevinden

Bibliografie

- 101Media. (2023, mei 4). *Het menselijke skelet - enkele leuke weetjes!* - Chiropractie Uden-Veghel. Chiropractie Uden-Veghel. Geraadpleegd op 16 mei 2024, van <https://www.chiropractie-udenvegheh.nl/nieuws/het-menselijke-skelet-enkele-leuke-weetjes/#:~:text=Baby's%20worden%20geboren%20met%20meer,14%25%20van%20het%20totale%20lichaamsgewicht>
- 14 antwoorden over de Tour waarmee je kan laten zien dat je een wielerkenner bent. (2020, mei 18). Bicycling. Geraadpleegd op 17 mei 2024, van <https://www.bicycling.com/nl/events/g23023211/14-antwoorden-tour-wielerkenner/>
- 18 geweldige stoepkrijt spelletjes en activiteiten voor kids. (2020, juni 14). Lady Lemonade. Geraadpleegd op 14 mei 2024, van <https://www.ladylemonade.nl/buiten-spelletjes-stoepkrijt-kind/>
- 20 leuke landen weetjes. (2018, Januari 1). Bebsy's blog. Geraadpleegd op 16 mei 2024, van <https://bebsy.nl/blog/leuke-landen-weetjes>
- 50 ongelofelijke feiten over de wereld om slim over te komen. (z.d.). Geraadpleegd op mei 16 2024, van <https://www.ef.be/nl/blog/language/ongelofelijke-feiten-over-de-wereld-om-slim-over-te-komen/>
- A, S. (2023, maart 1). *Gratis naturbingo plader i forskellig temaer * Magiske Tider*. Pinterest. Geraadpleegd op 14 mei 2024, van <https://nl.pinterest.com/pin/624944885812800790/>
- Adecon. (z.d.). *Reflexen van de Musculus Stapedius*. NKO Sint-Augustinus Antwerpen. Geraadpleegd op 16 mei 2024, van https://neus-keel-oor.be/nl/nko/oor/onderzoeken/stapedius_reflexen/#:~:text=In%20ons%20middenoor%20bevindt%20zich,det%20samentrekt%20bij%20luide%20geluiden
- Agentschap Integratie en Inburgering. (z.d.). *9 b's van toegankelijkheid*. Geraadpleegd op 3 mei 2024, van <https://www.integratie-inburgering.be/nl/wat-kunnen-we-voor-jou-doen/ondersteuning-voor-je-organisatie-of-lokaal-bestuur/participatie/kwetsbare-groepen-met-een-migratieachtergrond-bereiken/9-bs-van-toegankelijkheid>
- Allard-Ram. (2022, januari 4). *15 leuke weetjes over voetbal | Wist jij ze al?* RKV DESO. Geraadpleegd op 15 mei 2024, van <https://rkvv-deso.nl/blog/15-voetbal-weetjes/>
- Apuls. (z.d.). *Hier zijn 15 leuke weetjes over fitness en beweging die je zeker zullen inspireren*. Geraadpleegd op 15 mei 2024, van <https://apuls.be/blog/post/15-leuke-weetjes-over-fitness-en-training-1647858769>
- Bataljong. (2024). *DNA van Bataljong*. Geraadpleegd op 7 mei 2024, van <https://bataljong.be/over-bataljong/dna-van-bataljong>
- Bax Music. (2022, april 12). *5 fascinerende feitjes over de piano*. Geraadpleegd op 15 mei 2024, van <https://www.bax-shop.be/blog/toetsinstrumenten/5-fascinerende-feitjes-over-de-piano/>
- Baxter, E. (2022, januari 12). *Waarom is het voor kinderen zo belangrijk om een hobby te hebben?* Geraadpleegd op 3 juni 2024, van <https://usborne.com/nl/blog/post/tips-en-advies-van-experts/waarom-is-het-voor-kinderen-zo-belangrijk-is-om-een-hobby-te-hebben>
- Behave Strijkkralen Navulset - 2400 Kralen - 24 Kleuren - 5mm | bol.com (z.d.). Bol.com. Geraadpleegd op 14 mei 2024, van <https://www.bol.com/be/nl/p/behave-strijkkralen-navulset-2400-kralen-24-kleuren-5mm/9300000100991743/?Referrer=ADVNLGOO002027-S-->

- 9300000100991743&gad_source=1&gclid=CjwKCAjwL4yyBhAgEiwADSEjeCqW9gK7jKwL2mFDUS_8fQnRGyVOGXCTJ0j6NBlobuzBmdViSvzHORoCe7AQAvD_BwE
- BOA Roeselare – Google my Maps (z.d.). Google My Maps. Geraadpleegd op 5 juni 2024, van https://www.google.com/maps/d/u/0/viewer?mid=1TRX9qMz_2eRs5J9miJTdjcX3YGgk-3w&ll=50.937618851576275%2C3.362595050000037&z=11&fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAR0Og-l0YJxERgKr8mNPcyafeo_SqNZu1csyOYdnP-iJBhSGGgbAL477liw_aem_ZmFrZWR1bW15MTZieXRlcw
- Body Worlds Amsterdam. (2024, april 5). *Leuke weetjes over het menselijk lichaam*. Body Worlds Amsterdam. Geraadpleegd op 15 mei 2024 van <https://www.bodyworlds.nl/blog/leuke-weetjes-over-het-menselijk-lichaam/>
- Boomwhackers - Set om 8 | SoundStoreXL - Din musikbutik online. (z.d.). Geraadpleegd op 17 mei 2024, van <https://www.soundstorexl.se/products/7071-boomwhackers/153181-boomwhackers-set-8-st/>
- Borremans, C. (2018, oktober 16). *Column Borremans visie meerwaarde*. MarketingTribune. Geraadpleegd op 20 mei 2024, van <https://www.marketingtribune.nl/food-en-retail/nieuws/2018/10/column-borremans-visie-meerwaarde/index.xml>
- Canva. (z.d.). canva.com. geraadpleegd op 30 april 2024, van <https://www.canva.com/>
- Changer. (z.d.). *KinderRaad*. <https://www.obsdelinde.nl/onze-school/kinderraad/#:~:text=Kinderraad%20belangrijk%20op%20een%20basisschool&text=Kinderen%20leren%2C%20door%20mee%20te,wat%20er%20in%20hen%20omgaat>
- Cowan, Y. (2022, oktober 25). *Snoezelruimte*. Slaap Onder Sterren. Geraadpleegd op 16 juni 2024, van <https://slaapondersterren.nl/snoezelruimte>
- Cowboy on horse, aiming rifle outline graphic vector. (2017, november 10). Shutterstock. Geraadpleegd op 12 mei 2024, van <https://www.shutterstock.com/nl/image-vector/cowboy-on-horse-aiming-rifle-outline-752170057?consentChanged=true>
- Dawson P., & Guare R., (2010). *Slim maar ... help kinderen hun talenten benutten door hun executieve functies te versterken*. Amsterdam: Hogrefe uitgevers Amsterdam. ISBN:987-90-79729-0-4
- DDJ Media. (2020, augustus 26). *10 dingen die jij nog niet wist over muziek*. Geraadpleegd op 14 mei 2024, van <https://www.ddjmedia.nl/blog/10-dingen-die-jij-nog-niet-wist-over-muziek/>
- Dejonckheere, P. (2018). *Ontwikkelingspsychologie voor het onderwijs* [cursus]. Plantyn. VIVES katholieke hogeschool Bachelor in het lager onderwijs.
- Den Haese, . J. de Poortere, M. (z.d.). *Kunst en cultuur*. Opgroeien. Geraadpleegd op 31 mei 2024, van <https://www.opgroeien.be/sites/default/files/tool-documents/speeltip-kunst-en-cultuur-002.pdf>
- Departement zorg. (z.d.). *Gezins- en groepsopvang*. Vlaams agentschap opgroeien. Geraadpleegd op 06 mei 2024, van <https://www.departementwvg.be/zorginspectie/groepsopvang#:~:text=Een%20gezinsopvang%20is%20een%20kleinschalige,gebeuren%2C%20bijvoorbeeld%20in%20een%20schoolgebouw>
- Deprins, F. (2021-2022). *Inleiding integrale veiligheid* [cursus]. VIVES katholieke hogeschool Bachelor in de Maatschappelijke Veiligheid.

- Dewitte, D. (2015, augustus 14). *20 heerlijke weetjes over je eigen lichaam*. Business AM. Geraadpleegd op 15 mei 2024, van <https://businessam.be/20-heerlijke-weetjes-over-je-eigen-lichaam-exp-163136/>
- Dieren & Natuur quizvragen*. (z.d.). Kwis.app. Geraadpleegd op 16 mei 2024, van <https://kwis.app/quiz-vragen-dieren-natuur-makkelijk>
- Egel eenvoudig*. (z.d.). Leukekleurplaten.nl. Geraadpleegd op 15 mei 2024, van <https://www.leukekleurplaten.nl/kleurplaat/egel-eenvoudig/>
- Equilibrium. (2017, april 16). *2: Hoe overleef je de huidige prikkel-rijke maatschappij?* [Video]. YouTube. Geraadpleegd op 12 mei 2024, van <https://www.youtube.com/watch?v=PGR8bUZbUNk>
- Freepik | Creëer fantastische ontwerpen nu nog sneller*. (z.d.). Freepik. Geraadpleegd op 14 mei 2024 van <https://nl.freepik.com/>
- Gekleurd stoepkrijt 30 stuks - buiten kinder speelgoed krijt | bol*. (z.d.). Bol.com. Geraadpleegd op 14 mei 2024, van <https://www.bol.com/be/nl/p/gekleurd-stoepkrijt-30-stuks-buiten-kinder-speelgoed-krijt/9200000132188908/>
- Globalorange. (2023, juni 15). *Wat is Design Thinking?* - GlobalOrange. *GlobalOrange*. Geraadpleegd op 3 mei 2024, van <https://www.globalorange.nl/kennis/wat-is-design-thinking/#:~:text=Het%20double%20diamond%20model%20is,en%20het%20maken%20van%20keuzes.>
- Gupta, S. (2017, oktober 23). *If you read only 15 minutes a day, you read 13 books a year*. Medium. Geraadpleegd op 17 mei 2024, van <https://soumyagupta.in/if-you-read-only-15-minutes-a-day-you-read-13-books-a-year-b57ee80af2c5>
- Hersenstichting. (2022, april 4). *Overprikkeling*. Hersenstichting. Geraadpleegd op 7 mei 2024 van <https://www.hersenstichting.nl/gevolgen-van-eeen-hersenaandoening/overprikkeling/>
- Hoe kun je onderprikkeling voorkomen?* - Balans. (2023, oktober 20). Balans. Geraadpleegd op 12 mei 2024, van <https://balansdigitaal.nl/kennisbank/opvoeding/omgaan-met-emoties-van-je-kind/hoe-kun-je-onderprikkeling-voorkomen>
- Holidayguru. (z.d.). *De beste fun facts over landen*. Geraadpleegd op 16 mei 2024, van <https://www.holidayguru.nl/travel-magazine/beste-fun-facts-landen/>
- Houthoofd, T. (2023, september 26). *Tussentijds rapport uitrol 'Buitenschoolse Opvang en Activiteiten' in RSL* [Powerpoint]. Roeselare. Geraadpleegd op 4 mei 2024, van https://vivesonline-my.sharepoint.com/:p:/r/personal/r0881758_student_vives_be/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B3B938A27-12A3-4AB4-89C7-05E911D7AAF4%7D&file=voorstelling%20oor%20sept%202023.pptx&action=edit&mobileRedirect=true&wdsle=0
- Inkomenstarief*. (2021, mei 20). Kind en Gezin. Geraadpleegd op 8 mei 2024, van <https://www.kindengezin.be/nl/thema/kinderopvang-en-naar-school/kostprijs/inkomenstarief#:~:text=Een%20vrije%20prijs%20betekent%20dat,bepaalt%20welke%20prijs%20ze%20vraagt>
- Kerpel, A. (2022, februari). *Ontwikkelingspsychologie*. Wij-leren.nl. Geraadpleegd op 17 mei 2024, van <https://wij-leren.nl/ontwikkelingspsychologie-1.php#:~:text=Ontwikkeling%20is%20het%20veranderingsproces%20waarbij,van%20kennis%20in%20inzicht%20en%20vaardigheden>

Kids yoga poses vectorafbeeldingen, illustraties en clipart | Depositphotos. (z.d.). Depositphotos. Geraadpleegd op 14 mei 2024, van <https://depositphotos.com/nl/vectors/kids-yoga-poses.html>

Kind en Gezin. (2019). *De 15 basiscompetenties van een kinderbegeleider*. Geraadpleegd op 4 mei 2024, van <https://www.kindengezin.be/sites/default/files/2021-09/basiscompetenties-kinderbegeleider.pdf>

Kind en Gezin. (2023, oktober 30). *Risicoanalyse*. Agentschap opgroeien. Geraadpleegd op 11 juni 2024, van <https://www.kindengezin.be/nl/professionelen/sector/kinderopvang/kwaliteit-de-opvang/risicoanalyse#anchored-section-2>

Kind en gezin. (z.d.). *Waar vind ik opvang voor mijn schoolkind?* Vlaams Agentschap Opgroeien. Geraadpleegd op 06 mei 2024, van <https://www.kindengezin.be/nl/thema/kinderopvang-en-naar-school/naar-school/waar-vind-ik-opvang-voor-mijn-schoolkind#:~:text=Voor%20en%20na%20school%20kan,bij%20een%20gezins%2D%20of%20groepsopvang>

Kinderopvangwijzer Roeselare – West-Vlaanderen. (z.d.). Geraadpleegd op 5 juni 2024, van <https://www.kinderopvangwijzer.be/roeselare/>

Kindvriendelijke steden en gemeenten. (z.d.). *Visie op kindvriendelijkheid*. Geraadpleegd op 3 mei 2023, via <https://kindvriendelijkestedenengemeenten.be/kindvriendelijke-steden-en-gemeenten1/visie-op-kindvriendelijkheid>

Kleurplaat-mennen. (2012). Paarden Zijn Top. Geraadpleegd op 12 mei 2024, van <https://paardenzijntop.webnode.nl/album/kleurplaten-/kleurplaat-mennen-gif/>

Kleuters op het speelplein. (z.d.). Vlaamse dienst speelpleinwerk. Geraadpleegd op mei 3 2024, van <https://www.speelplein.net/BeterSpelen/kinderen/kleuters#:~:text=Kleuters%20gaan%20op%20in%20fantasie,activiteiten%20met%20een%20vleugje%20fantasie>

Kraaijvanger, T. (2022, mei 24). *19 bijzondere weetjes over het menselijk lichaam*. Scientias.nl. Geraadpleegd op 15 mei 2024, van <https://scientias.nl/bijzondere-weetjes-over-het-menselijk-lichaam/>

Lagere schoolkinderen spelen en bewegen. (z.d.). Kind en Gezin. Geraadpleegd op mei 3 2024, van <https://www.kindengezin.be/nl/node/129>

Laveyt, K. (z.d.). *Deontologie*. [Cursus, pagina 46-47]. VIVES katholieke hogeschool Bachelor in het Sociaal Werk. Geraadpleegd op 10 juni 2024, via https://p.cygnus.cc.kuleuven.be/bbcswebdav/pid-38154749-dt-content-rid-354932347_2/xid-354932347_2.

Lifestylejournalist, H. D. (2019, mei 20). *Enkele weetjes over het menselijk lichaam*. Roularta Media Group NV. Geraadpleegd op 14 mei 2024, van <https://www.gezondheid.be/artikel/kennis/enkele-weetjes-over-het-menselijk-lichaam-28463>

Lokaal Overleg Kinderopvang Roeselare (LOKOR). (z.d.). Roeselare.be. Geraadpleegd op mei 31 2024, van <https://www.roeselare.be/stad-bestuur/bestuur/adviesraden/lokaal-overleg-kinderopvang-roeselare-lokor>

Machiels, L. (z.d.). *Knutsel je eigen medaille*. Blog JBC .Geraadpleegd op 14 mei 2024 , van <https://blog.jbc.be/knutselen/knutsel-je-eigen-medaille/>

- Marey, C. (2022-2023). *Risicomangement*. [cursus]. VIVES katholieke hogeschool Bachelor in de Maatschappelijke Veiligheid.
- Maria. (2021, november 2). *Twister - regels & instructies - Behendigheidsspellen - Spielregeln.de*. Spielregeln.de. Geraadpleegd op 14 mei 2024, van <https://www.spielregeln.de/nl/twister.html>
- McLellan, P. (2019, januari 30). *When Kingdoms Collide: Animal Portraits Made from Floral Arrangements*. Pinterest. Geraadpleegd op 14 mei 2024, van <https://nl.pinterest.com/pin/1022950502839480214/>
- Mentaal welbevinden in de kinderopvang. (z.d.). *Gezond Leven*. Geraadpleegd op 17 mei 2024, van <https://www.gezondleven.be/themas/mentaal-welbevinden/mentaal-welbevinden>
- Meuleman, S. (2021). *Ontwikkelingspsychologie* [cursus]. VIVES katholieke hogeschool Bachelor in de Orthopedagogie.
- Motena. (2024). *Motena (Kidz)*. Geraadpleegd op 3 mei 2024, van <https://www.motena.be/nl/kidz>
- Mulder, P. (2024, februari 15). PERMA model van Martin Seligman: de uitleg. Toolshero. Geraadpleegd op 18 juni 2024, van <https://www.toolshero.nl/psychologie/perma-model>
- Muziek. (2019, mei 14). *Leuke muziek weetjes*. Yoors. Geraadpleegd op 14 mei 2024, van <https://yoo.rs/leuke-muziek-weetjes-1557843925.html>
- Ollmyart. (z.d.). *banner met sportuitrusting. boksen, ballen voor american football en volleybal, tennisracket, dumbbells, kettlebell, mat, bidon. vectorillustratie voor een fitness- of ontwerpwebsite*. Pro Vector. Geraadpleegd op 15 mei 2024, van <https://nl.vecteezy.com/vector-kunst/6992822-banner-met-sportuitrusting-boksballen-voor-amerikaans-voetbal-en-volleybal-tennisracket-halters-kettlebell-mat-waterfles-vector-illustratie-voor-een-fitness-of-design-website>
- Opgroeien. (2023). *Het kwaliteitslabel voor de kleuteropvang*. Geraadpleegd op 13 juni 2024, van <https://www.opgroeien.be/sites/default/files/documenten/brochure-kwaliteitslabel-voor-kleuteropvang.pdf>
- Participatief traject buitenschoolse opvang*. Stad Antwerpen: Studio Dott. (2023) Geraadpleegd op mei 11 2024, van https://vivesonline-my.sharepoint.com/personal/r0881758_student_vives_be/_layouts/15/onedrive.aspx?id=%2Fpersonal%2Fr0881758%5Fstudent%5Fvives%5Fbe%2FDocuments%2FBachelorproef%208800%20op%20kinderkoers%2FDocumenten%20Tina%2F20240507%20ROE%2D01%20Info%2Davond%20interne%20werkgroep%2Epdf&parent=%2Fpersonal%2Fr0881758%5Fstudent%5Fvives%5Fbe%2FDocuments%2FBachelorproef%208800%20op%20kinderkoers%2FDocumenten%20Tina&parentview=0
- Playlaan. (2024). *Sensorische flessen Magic*. Geraadpleegd op 21 mei 2024, van https://playlaan.nl/products/sensory-bottles-magic?variant=44615884833033&cy=EUR&utm_medium=product_sync&utm_source=google&utm_content=sag_organic&utm_campaign=sag_organic&gad_source=1&gclid=Cj0KQCjw0ruyBhDuARIsANSZ3wrq49FVlOb6RYDWrQipevFnfib5t3P6tRxCWHD6lQ5Qfr61xFof5OgaAh02EALw_wcB
- Premium Vector. (2014, januari 21). *Muziek noten cirkel vector*. Freepik. Geraadpleegd op 15 mei 2024, van https://nl.freepik.com/premium-vector/muziek-noten-cirkel-vector_710281.htm

- Provincies.incijfers.be - databank. (z.d.).
https://provincies.incijfers.be/databank/report/?id=rapport_onderwijs&input_geo=gemeente_36015
- Pruis, S. (2023, maart 29). 10 feiten over zingen die je nog niet wist. *Muziekschool.nl*. Geraadpleegd op 15 mei 2024, van <https://muziekschool.nl/10-feiten-over-zingen-die-je-nog-niet-wist/>
- Rainbow Rice Starter Sensory Bin*. (z.d.). Etsy. Geraadpleegd op 14 mei 2024, van https://www.etsy.com/be/listing/1120090265/rainbow-rice-starter-sensory-bin-rainbow?gpla=1&gao=1&&utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=shopping_be_du_be_toys_and_games-toys&utm_custom1=_k_CjwKCAjwl4yyBhAgEiwADSEjePQgsVhxwr4lrGkAu-xPSc96tkHfqNkbxSS0h6Baqy873zvkhKjghoClB0QAvD_BwE_k_&utm_content=go_18067660251_139630970345_616862498335_aud-2079782229494:pla-314535280460_c__1120090265nlbe_422729853&utm_custom2=18067660251&gad_source=1&gclid=CjwKCAjwl4yyBhAgEiwADSEjePQgsVhxwr4lrGkAu-xPSc96tkHfqNkbxSS0h6Baqy873zvkhKjghoClB0QAvD_BwE
- Randstad. (z.d.). *Kinderbegeleider*. Geraadpleegd op 4 mei 2024, van <https://www.randstad.be/nl/carriere/beroepen/kinderbegeleider/>
- Relaes, J., Van Broeck, L., ILVO, & Vlaams Bouwmeester. (z.d.). *Pilootprojecten productief landschap*. Geraadpleegd op 10 mei 2024, van https://www.vlaamsbouwmeester.be/sites/default/files/uploads/PPPL_brochure3-eindBrochure_LR_0.pdf
- Renata. (2022, november 28). *Is het een jachtluipaard?* Geraadpleegd op 16 mei 2024, van <https://www.iekunl.nl/is-het-een-jachtluipaard-2/#:~:text=Jachtluipaarden%20zijn%20de%20enige%20dieren,het%20wel%20een%20jachtluipaard%20zijn!>
- Rope skipping tricks voor een initiatieles*. (z.d.). Geraadpleegd op 14 mei 2024, van <http://www.sports-media.be/links/rope-skipping-tricks.pdf>
- Scheepers Sport | Thermoplast figuren voor kinderen*. (z.d.). Scheepers Sport. Geraadpleegd op 14 mei 2024, van <https://www.scheepers-sport.be/nl/laatstnieuws/d/detail/thermoplast-figuren-voor-kinderen>
- Secretarialservices. (2023, oktober 5). *Waarom zou jij zelf ontwikkelen?* – Secretarial Services. Geraadpleegd op 17 mei 2024, van <https://www.secretarialservices.nl/blog/waarom-zou-jij-jezelf-ontwikkelen/#:~:text=Door%20je%20te%20ontwikkelen%20krijg,voor%20positiviteit%20C%20geluk%20en%20flow>
- Set of line images for coloring book about equestrian sports, show jumping and dressage*. (2023, mei 16). Istock. Geraadpleegd op 12 mei 2024, van <https://www.istockphoto.com/nl/vector/set-of-line-images-for-coloring-book-about-equestrian-sports-show-jumping-and-gm1490558690-515102293>
- Set of line images for coloring book about equestrian sports, show jumping and dressage*. (2023). Istock. Geraadpleegd op 12 mei 2024, van <https://www.istockphoto.com/nl/vector/set-of-line-images-for-coloring-book-about-equestrian-sports-show-jumping-and-gm1490558690-515102293>

- Shc. (2020, november 24). Wat is een hobby? - Hobby Centrum Mill. *Hobby Centrum Mill - Creatief Ontmoetingscentrum*. Geraadpleegd op 3 juni 2024, van <https://hobbycentrummill.nl/wat-is-een-hobby/>
- Snoek, K. (z.d.). *10 leuke weetjes over gitaren, hoeveel kende jij er al? Gitaarles van Koen*. Geraadpleegd op 17 mei 2024, van <https://gitaarlesvankoen.nl/10-leuke-weetjes-over-gitaren/>
- Speelbank. (2018). *Avontuurlijk spelen*. Geraadpleegd op 27 mei 2024, van <https://www.speelbank.be/pdf/Speeltip-Avontuurlijk-spelen-3-6.pdf>
- springtouw - HEMA. (z.d.). Hema. Geraadpleegd op 14 mei 2024, van <https://www.hema.com/nl-be/kind/speelgoed/buitenspeelgoed/springtouw-15870041.html>
- Stad Roeselare. (z.d.). *Kind- en jeugdvriendelijke stad*. Geraadpleegd op 3 mei 2024, van <https://jeugd.roeselare.be/kind-en-jeugdvriendelijke-stad>
- Steverlynck, A. (2024). *Voorstelling BOA – Roeselare*. Arteveldehogeschool [powerpoint- 1 – 31]. Geraadpleegd op 3 mei 2024, van https://vivesonline-my.sharepoint.com/:p:/r/personal/r0881758_student_vives_be/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B82A0B7FC-6918-4443-B0B8-87F3E3C9BCDA%7D&file=Voorstelling%20BOA%20-%20Roeselare.pptx&action=edit&mobileredirect=true
- Stijger-Visser, D. (z.d.). *6 Leuke tennis weetjes*. Geraadpleegd op 17 mei 2024, van https://www.tchonselersdijk.nl/index.php?option=com_content&view=article&id=488&catid=71&Itemid=174
- Studio Dott. (2022, juli 28) *Studio Dott*. Studio Dott. Geraadpleegd op 3 mei 2024, van <https://dott.be/dott/#:~:text=Studio%20Dott%20is%20een%20allround,denkt%20u%20aan%20mooie%20vormgeving.>
- Studio Dott.. (2024). *Participatief traject Buitenschoolse Opvang [dia 46 - 51]*. Studio Dott. , BOA werkgroep. Geraadpleegd op 3 mei 2024, van https://vivesonline-my.sharepoint.com/personal/r0881758_student_vives_be/_layouts/15/onedrive.aspx?FolderCTID=0x012000A99588DF2696794AA932D46D8C09BD1C&id=%2Fpersonal%2Fr0881758%5Fstudent%5Fvives%5Fbe%2FDocuments%2FBachelorproef%208800%20op%20kinderkoers%2FDocumenten%20Tina%2F20240507%20ROE%2D01%20Info%20Da vond%20interne%20werkgroep%2Epdf&parent=%2Fpersonal%2Fr0881758%5Fstudent%5Fvives%5Fbe%2FDocuments%2FBachelorproef%208800%20op%20kinderkoers%2FDocumenten%20Tina&parentview=0
- Studio Dott. (z.d.) *Our approach*. Studio Dott. Geraadpleegd op 3 mei 2024, van <https://www.studiodott.be/our-approach>
- Taghon G.(2023-2024). *Straf werk: agressiebeleid [powerpoint-1 tot 33]*. Vives katholieke hogeschool Bachelor in de Ortopedagogie. Geraadpleegd op 13 Juni 2024
- Temu. (z.d.). *Temu Ireland | Explore the Latest Clothing, Beauty, Home, Jewelry & More*. 8uClHi-kQcinCC4yqul0FG_luGACN64DWcNo6GGB0cUFcQAvD_BwE
- Theodore, A. (2015, oktober 5). *Acorn & Nature Crafts – The Pinterested Parent*. Pinterest. Geraadpleegd op 14 mei 2024, van https://nl.pinterest.com/pin/543598617507758837/?amp_client_id=CLIENT_ID%28_%29&mweb_unauth_id=%7B%7Bdefault.session%7D%7D&simplified=true

- Tieberghien, J. Deprins, F. (2022-2023). *Methodiek integrale veiligheid: opfrissen kennisbegrippen* [cursus]. VIVES katholieke hogeschool Bachelor in de Maatschappelijke Veiligheid.
- Tiehuis, L. (2022, december 29). *10 Feiten over sporten en gezondheid*. Matchu Sports. Geraadpleegd op 15 mei 2024, van <https://www.matchusports.nl/fit-tips/feiten/10-feiten-over-sporten-en-gezondheid/>
- TrendySpeelgoed.be. (2024). *Foam XXL dobbelsteen*. Geraadpleegd op 21 mei 2024, van <https://www.trendyspeelgoed.be/foam-xxl-dobbelsteen.html>
- Universiteit van Amsterdam. (2021). *Ook ruimte speelt een rol in onderwijsongelijkheid*. Geraadpleegd op 3 mei 2024, van <https://www.uva.nl/shared-content/faculteiten/nl/faculteit-der-maatschappij-en-gedragswetenschappen/nieuws/2021/06/ruimtelijk-aspect-van-onderwijsongelijkheid.html#:~:text=Schoolsegregatie%20betekent%20dat%20kinderen%20van,bepaalde%20culturele%20of%20religieuze%20achtergrond>
- Valkenburg, P. M., & van der Voort, T. H. A. (1992). *De invloed van televisie op fantasiespel: een onderzoeksoverzicht*. *Kind en adolescent*, 13(3), 89–99. Geraadpleegd op 10 juni 2024, van <https://doi.org/10.1007/BF03060460>
- Van de Graaf, M. (2020, juli 1). *Is jouw kind overprikkeld? Zo herken je het*. *J/M Ouders*. Geraadpleegd op 7 mei 2024, van <https://www.jmouders.nl/overprikkeld-kind-symptomen/#:~:text=Overprikkeld%20kind,-Het%20is%20goed&text=Het%20ene%20kind%20is%20gevoeliger,tot%20stress%2C%20vermoeidheid%20en%20concentratieproblemen>
- Van Der Wardt, R. (2022, juni 10). *Double Diamond Model*. Design Thinking Training & Workshop. Geraadpleegd op 3 mei 2024, van <https://designthinkingworkshop.nl/double-diamond/>
- Van Spanje, M. (2023, 5 november). *Ideas*. Pinterest. Geraadpleegd op 14 mei 2024, van <https://nl.pinterest.com/pin/295337688081615917/>
- VBJK (2007). *Handleiding, inclusie van kinderen met specifieke zorgbehoeften*. Geraadpleegd op 7 juni 2024, van <https://www.opgroeien.be/sites/default/files/tool-documents/handleiding-inclusie-van-kinderen-met-specifieke-zorgbehoeften.pdf>
- Vereniging Openbaar Onderwijs. (2024, mei 9). *Alles over de ouderraad - Vereniging Openbaar Onderwijs*. Geraadpleegd op 12 mei 2024, van <https://voo.nl/kennisbank/ouder-en-leerlingbeleid/ouderraad#:~:text=De%20ouderraad%20bestaat%20uit%20een,geven%20aan%20schoolleider%20en%20medezeggenschapsraad>.
- Vervoort, I. (z.d). *Cultuur, Moeilijk grijpbaar begrip, het ontdekken waard!* [word document] Leuven. Geraadpleegd op mei 31 2024
- VI Travel. (2024, maart 1). *20 verrassende weetjes uit de geschiedenis van het voetbal*. Geraadpleegd op 15 mei 2024, van <https://vi-travel.nl/blogs/20-verrassende-weetjes-uit-de-geschiedenis-van-het-voetbal/>
- Vlaams Agentschap Opgroeien. (2024). *Leren en werken*. Kind en Gezin. Geraadpleegd op 3 mei 2024, van <https://www.kindengezin.be/nl/professionelen/sector/kinderopvang/leren-en-werken>
- Vlaams steunpunt vrijwilligerswerk. (2024). *Vrijwilliger kinderbegeleider kinderdagverblijf*. Geraadpleegd op 3 mei 2024, van <https://vrijwilligerswerk.be/vacatures/vrijwilliger-kinderbegeleider-kinderdagverblijf-wespelaar/5670>

- VVSG. (2021). *Cultuur- en gezinsbeleid: Kleine cultuurproevers worden grote genieters*. Geraadpleegd op 31 mei 2024, van <https://www.vvsg.be/kennisitem/vvsg/cultuur-en-gezinsbeleid-kleine-cultuurproevers-woorden-grote-genieters>
- VVSG. (z.d.). *Afgestemd aanbod door samenwerking in Ardoorie*. Geraadpleegd op 3 mei 2024, van <https://www.vvsg.be/kennisitem/vvsg/samenwerking-tussen-kinderopvang-cultuur-jeugd-en-sport-en-ook-met-externe-partners-zorgt-voor-een-goed-afgestemd-en-uitgebreid-aanbod-in-ardooie>
- VVSG. (z.d.). *Deerlijk samen met scholen aan de slag voor schoolopvang*. Geraadpleegd op 3 mei 2024, van <https://www.vvsg.be/kennisitem/vvsg/deerlijk-samen-met-scholen-aan-de-slag-voor-schoolopvang>
- VVSG. (z.d.). *Samenwerking met onderwijs, sport en cultuur in Anzegem*. Geraadpleegd op 3 mei 2024, van <https://www.vvsg.be/kennisitem/vvsg/samenwerking-met-onderwijs-sport-en-cultuur-in-anzegem>
- VVSG. (z.d.). *Twee BOA proeftuinen in Harelbeke*. Geraadpleegd op 12 mei 2024, van <https://www.vvsg.be/kennisitem/vvsg/twee-boa-proeftuinen-in-harelbeke>
- VVSG. (z.d.). *Van de opvang naar de hobby's en weer terug in Hooglede*. Geraadpleegd op 9 mei 2024, van <https://www.vvsg.be/kennisitem/vvsg/van-de-opvang-naar-de-hobbys-en-weer-terug-in-hooglede>
- Waarom zijn we 's morgens groter?* (2023, februari 25). Dorsoo. Geraadpleegd op 16 mei 2024, van <https://www.dorsoo.be/nl/blog/waarom-zijn-we-s-morgens-groter#:~:text=Tijdens%20de%20nachtrust%20herstelt%20ons,opnieuw%20beschermen%20en%20krachten%20opvangen>
- Wanneer en hoe kies ik een geschikte opvang.* (2021, 23 april). Kind en Gezin. Geraadpleegd op 7 juni 2024, van <https://www.kindengezin.be/nl/thema/kinderopvang-en-naar-school/zoek-een-opvang/wanneer-en-hoe-kies-ik-een-geschikte-opvang>
- Wat doet een lokaal bestuur allemaal voor de burger?* (z.d). VVSG. Geraadpleegd op mei 31 2024, van <https://www.vvsg.be/kennisitem/vvsg/wat-doet-een-lokaal-bestuur-allemaal-voor-de-burger>
- Wat is emotieregulatie en waarom is het belangrijk? - NiceDay: online coaching & therapie.* (2022, April 21). NiceDay: Online Coaching & Therapie. <https://niceday.app/library/emoties-en-coping/wat-is-emotieregulatie-en-waarom-is-het-belangrijk/>
- Wat is goede opvang?* (2021, mei 27). Kind en Gezin. Geraadpleegd op 12 mei 2024, van <https://www.kindengezin.be/nl/thema/kinderopvang-en-naar-school/kwaliteit/wat-goede-opvang>
- Wat is onderprikkeling? - Balans.* (2023, oktober 18). Balans. Geraadpleegd op 12 mei 2024, van <https://balansdigitaal.nl/kennisbank/ontwikkelingsproblemen/wat-zit-er-achter-moeilijk-gedrag/wat-is-onderprikkeling>
- Wat is overprikkeling? - Balans.* (2023, oktober 18). Balans. Geraadpleegd op 12 mei 2024, van <https://balansdigitaal.nl/kennisbank/ontwikkelingsproblemen/wat-zit-er-achter-moeilijk-gedrag/wat-is-overprikkeling>
- Weetjes over dieren en natuur | National Geographic Junior.* (2022, maart 29). National Geographic Junior. Geraadpleegd op 16 mei 2024, van <https://www.natgeojunior.nl/weetjes/>

Weetjes over het menselijk lichaam - Massagepraktijk Denise Offerman. (2021, februari 23). Massagepraktijk Denise Offerman. Geraadpleegd op 15 mei 2024 van <https://massagepraktijk-deniseofferman.nl/weetjes-over-het-menselijk-lichaam/>

WijzijnMEO. (2023). *Wat is inclusie?* Geraadpleegd op 4 mei 2023, van <https://coalitievoorinclusie.nl/vn-verdrag-handicap/wat-is-inclusie/>

Wolf, E. (2021, maart 10). *13 bizarre weetjes over eten - Restaurant TITUS.* Restaurant TITUS. Geraadpleegd op 17 mei 2024, van <https://restauranttitus.nl/blog/13-bizarre-weetjes-over-eten/>

Wolfs, K. (2014). *Home Sorrybox.* www.serendipity.be. Geraadpleegd op 21 mei 2024, van <https://www.sorrybox.be/v2/index.php>

WOORDZOEKER maken | Online | Met oplossing. (z.d.). Woordzoekers.org. Geraadpleegd op 14 mei 2024, van <https://www.woordzoekers.org/>

Zo groot is jouw kindje. (z.d.). pinkorblue.be. Geraadpleegd op 15 mei 2024, van <https://www.pinkorblue.be/nl/zwangerschap-fruit/#:~:text=Week%2015-,Je%20baby%20is%20nu%20zo%20groot%20als%20een,zo%20zwaar%20als%20een%20viool>

Zoek de verschillen. (z.d.). computermeester.be. geraadpleegd op 6 mei 2024, van <https://www.computermeester.be/zoek-de-verschillen/zoek-de-verschillen.htm>